

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 20 mars 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i den till riksdagen den 4 januari 1946 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1946/47 under nionde huvudtiteln gjorda framställningar.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft i ämnet väckta motioner.

A. Jordbruksdepartementet.

1:o) **Jordbruksdepartementet: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 1 gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för jordbruksdepartementet fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 313 300 kronor, vilket belopp med 5 200 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 14 100 kronor och utgiftsminskning av 8 900 kronor.

Av utgiftsökningen hänföra sig 3 000 kronor till förslag om inrättande i stället för den nuvarande lagbyråchefstjänsten i lönegrad C 5 av en befattning i lönegraden C 8 såsom chef för departementets rättsavdelning. Förslaget har av departementschefen motiverats dels med att en betydande ökning av författningsarbetet inom departementet inträtt under de senare åren, vilket gjort, att arbetsbördan och ansvaret för lagbyråchefen blivit särskilt krävande, dels ock att beredningen inom departementet av bland annat de väntade förslagen rörande jordbrukets rationalisering och om ändringar i gällande skogsvårdslagstiftning under de närmaste åren torde komma att ställa lagbyrån inför ett mycket stort antal svårbemästrade lagstiftningsfrågor av betydande räckvidd.

Av utgiftsökningen utgöra vidare (11 100 — 8 900 =) 2 200 kronor merutgift till följd av förslag att, med indragning av en förste kanslissekreterarbefattning i lönegrad Eo 26, å departementets stat uppföra en befattning såsom kansliråd i lönegrad A 30. *Departementschefen* har i detta ämne anfört förutom annat följande:

»Förutom å två byråer — lantbruksbyrån och skogsbyrån — med var sitt kansliråd som chef äro de till expeditionschefens avdelning hörande ärendena fördelade å fyra särskilda föredragande (i regel förste kanslissekreterare). Denna uppdelning av ärendena mellan de så att säga ordinarie byråerna och särskilda föredragande har sin grund dels i nödvändigheten att avlasta något av kanslirådets ursprungliga arbetsbörda och dels i tillkomsten av nya grupper av ärenden. Sedan lagen om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet trätt i kraft från och med den 1 januari innevarande år, kan förutses, att ett icke ringa antal ärenden av grannlaga och omdömeskrävande natur kommer att tillföras departementet. Jordpolitiskt sett ha de givetvis intimt samband med ärendena angående bolags fastighetsförvärv, vilka för närvarande handläggas å departementets skogsbyrå. Att inränga dem under nämnda byrå, vilken redan nu har behov av lättnad i arbetsbördan, synes uteslutet. Det torde emellertid vara uppenbart, att ifrågakvarande ärenden äro av den art att de, i likhet med vad som ansetts beträffande ärendena angående bolags fastighetsförvärv, böra beredas av en befattningshavare med kansliråds ställning. Jag anser mig med hänsyn härtill böra förorda, att från och med den 1 juli 1946 inrättas en tredje kanslirådstjänst i lönegrad A 30. Härigenom kommer departementet att efter nämnda tidpunkt förfoga över samma antal dylika tjänster som under tiden före år 1926, då beslut fattades om indragning av en kanslirådsbefattning. Då till den nye befattningshavarens föredragning torde kunna överlämnas jämväl vissa för närvarande å särskilda föredragande ankommande ärendegrupper, varigenom en rationellare ordning för departementsarbetet blir möjlig, har jag funnit mig böra föreslå, att den nuvarande befattningen såsom förste kanslissekreterare i lönegrad Eo 26 indrages i samband med kanslirådstjänstens inrättande.»

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning biträdades av utskottet som alltså hemställer,

att riksdagen må

1) för jordbruksdepartementet fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 statssekreterare	C 10
1 expeditionschef	C 8
1 chef för rättsavdelning	C 8

Befattning	Lönegrad
3 kansliråd	A 30
4 förste kanslisekreterare	A 26
4 andre kanslisekreterare	A 21
1 registrator	A 15
1 kansliskrivare	A 11
1 förste expeditionsvakt	A 7
1 kanslibitråde	A 7
2 expeditionsvakter	A 5
3 kontorsbiträden	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

1 föredragande i regeringsrätten	Eo 29
1 andre kanslisekreterare	Eo 21;

2) godkänna följande avlöningsstat för jordbruksdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	»	182 200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	72 400
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	34 700

Summa kronor 313 300;

3) till *Jordbruksdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förlagsanslag* av 313 300 kronor.

2:o) **Jordbruksdepartementet: Omkostnader, förlagsanslag.** Under punkt 2 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förlagsanslag av 45 000 kronor, vilket belopp med 4 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Ökningen hänför sig till uppräknad med 2 000 kronor av en var av anslagsposterna övriga expenser och publikationstryck. Som motivering angives, att de under posterna upptagna beloppen visat sig otillräckliga, vartill komme att för nästa budgetår torde räknas med en något utökad personal.

Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbruksdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förlagsanslag* av 45 000 kronor.

Utskottet.

B. Lantbruksstyrelsen m. m.

3:o) **Lantbruksstyrelsen: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 3 gjorda framställning innefattar — förutom hemställen till riksdagen att för lantbruksstyrelsen fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 543 000 kronor, vilket belopp med 2 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av utgiftsökningen utgöra (400 + 400 + 400 =) 1 200 kronor merutgift till följd av förslag om överförande å ordinarie stat av en befattning som byråinspektör i lönegraden Eo 24 och två befattningar som byråingenjör i lönegraden Eo 21. Under arvodesposten är för närvarande inräknat ett belopp av 1 200 kronor för eventuellt tilläggsarvode åt byråchefen å kulturtekniska byrån. Vid tillsättandet av tjänsten efter nuvarande befattningshavarens avgång torde kunna ifrågakomma lantbruksingenjör. Då emellertid sådan befattningshavare med nu utgående övergångsersättning skulle vid förordnande eller fullmakt å byråchefstjänsten få vidkännas löneminskning, har departementschefen ansett möjlighet böra beredas för Kungl. Maj:t att fastställa ett särskilt tilläggsarvode. Arvodesposten har av denna anledning uppräknats med 1 200 kronor. I övrigt hänför sig utgiftsökningen till uppräknings med hänsyn till medelsåtgången av beloppet för vikariatsersättningarna med 1 500 kronor samt av posten rörligt tillägg med 2 200 kronor. Slutligen har av skäl, som chefen för finansdepartementet vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma utgifter anfört, posten provisoriskt lönetillägg till tjänstemän vid stuteribyran uppräknats med 2 500 kronor. Av utgiftsminskningen, 6 100 kronor, utgöra (3 600 — 2 500 =) 1 100 kronor minskning på grund av löneklassförändringar samt (3 000 + 1 000 + 1 000 =) 5 000 kronor minskning till följd av ombildning av en arvodesbefattning som förste byråsekreterare och två dylika befattningar som kontorsbiträden till extra ordinarie tjänster i 24 respektive 4 lönegraden. Av den till 543 000 kronor förordade anvisningen under förevarande anslag beräknas å stuteribyran belöpa 42 200 kronor, att utgå av totalisatormedel.

Utskottet.

Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

1) för lantbruksstyrelsen fastställa följande

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 generaldirektör		C 12
1 chef för stuteribyran		C 5
5 byråchefer		A 30

Befattning	Lönegrad
1 byrådirektör	A 28
1 byrådirektör	A 26
2 förste byråingenjörer	A 26
1 byråinspektör	A 24
1 byråinspektör för mejeriärenden.....	A 24
1 förste byråsekreterare	A 24
1 kamrerare	A 24
1 statskonsulent i får- och getskötsel.....	A 24
1 statskonsulent i svinskötsel	A 24
2 byråingenjörer	A 21
2 byråsekreterare	A 21
3 kansliskrivare	A 11
1 kassör	A 11
1 förste expeditionsvakt	A 7
4 kanslibiträden	A 7
2 expeditionsvakter	A 5
4 kontorsbiträden	A 4
1 skrivbiträde	A 2

Anm. Befattningen såsom byråinspektör för mejeriärenden skall hållas obesatt, så länge en å övergångsstat uppförd statskonsulent i mejerihushållning kvarstår i tjänst.

Tjänstemän å övergångsstat.

1 statskonsulent i boskapsskötsel	A 24
1 statskonsulent i mejerihushållning	A 24

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

1 byrådirektör för husdjursärenden	Eo 28
1 byrådirektör	Eo 26
1 förste byråsekreterare	Eo 24
1 byråagronom	Eo 21
1 byråsekreterare	Eo 21
2 mejeriinspektörer	Eo 21;

2) godkänna följande avlöningsstat för lantbruksstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor 289 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förlagsvis</i> ..	› 13 400
3. Ersättningar till sakkunniga, <i>förlagsvis</i>	› 3 500

Jordbruksutskottets utlåtande nr 1.

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	kronor	162 700
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	65 900
6. Kristillägg till tjänstemän vid stuteribyrån, <i>förslagsvis</i>	»	4 900
7. Provisoriskt lönetillägg till tjänstemän vid stuteribyrån, <i>förslagsvis</i>	»	2 700
	Summa kronor	543 000;

3) till *Lantbruksstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 543 000 kronor.

4:o) **Lantbruksstyrelsen: Omkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 4 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 87 700 kronor, innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 5 000 kronor. Densamma har motiverats med att personalen å kulturtekniska byrån utökats och att avlöningarna till städningsspersonalen höjts.

Av det till 87 700 kronor äskade anslagsbeloppet beräknas å stuteribyrån belöpa 8 000 kronor, att utgå av totalisatormedel.

Utskottet.

I överensstämmelse med framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 87 700 kronor.

5:o) **Lantbruksingenjörorganisationen: Avlöningar, förslagsanslag.** Under punkt 5 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 till ändamålet anvisa ett belopp av 1 121 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 179 av herr *Hallagård m. fl.* samt II: 281 av herr *Larsson* i Luttra *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta om uppdelning av nuvarande Skaraborgs läns lantbruksingenjörssdistrikt i två distrikt och i samband därmed uppförande på lantbruksingenjörorganisationens ordinarie stat av ytterligare en lantbruksingenjörsbefattning i lönegrad A 29.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Kungl. Maj:ts framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för lantbruksingenjörorganisationen godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 1 121 000 kronor, vilket belopp med 23 300 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande bud-

getår. Mot en av ökat medelsbehov föranledd höjning av posten avlöningar till icke-ordinarie personal med 30 000 kronor svarar en minskning av posten avlöningar till ordinarie tjänstemän med 6 700 kronor till följd av nedskrivning med en tiondel av ett i denna post ingående för innevarande budgetår till 67 400 kronor beräknat belopp till övergångsersättningar åt vissa lantbruksingenjörer.

Departementschefen har med anledning av framställningar i ämnet dels funnit det böra få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter om anställningsvillkoren för tekniska biträden hos lantbruksingenjörerna, dels ock ansett dessa biträden ävensom de tekniska biträdena hos lantmätnarna böra medgivas rätt att för avlöningsförbättring tillgodoräkna militär tjänstgöring i anslutning till vad allmänna lönenämnden förordat.

I de föreliggande motionerna påtalas de olägenheter för allmänheten som vållas genom alltför långa väntetider av upp till flera år på förrättningar i och för ifrågasatta torrlägningsföretag, missförhållanden som gälla flertalet lantbruksingenjörsklasser och visa tendens att förvärras eftersom arbetsbalansens omfattning synes undergå ökning. I syfte att åstadkomma en snabb rättelse härutinnan med avseende på Skaraborgs läns lantbruksingenjörsklasser, där antalet balanserade förrättningar för närvarande är störst, föreslå motionärerna uppdelning av detsamma i två klasser samt inrättande i samband därmed av en ny lantbruksingenjörsklass.

Utskottet.

Jämväl för utskottet framstår det såsom i hög grad angeläget att få till stånd en skyndsammare behandling av hithörande ärenden. Emellertid ha, såsom motionärerna påpekat, riksdagens revisorer i sin berättelse till årets riksdag behandlat ifrågasatta frågor samt påkallat åtgärder för vinnande av rättelse på området, varför utskottet i detta sammanhang begränsar sig till att allenast ingå på det i motionerna framförda yrkandet.

Såsom motionärerna framhållit torde det i första hand vara bristen på tillräckliga arbetskrafter som förorsakat den anmärkningsvärda arbetsbalansen inom Skaraborgs läns lantbruksingenjörsklasser. Huruvida en förstärkning bör ske genom utökning av personalen på det nuvarande klasset eller genom klassens uppdelning vill utskottet i avsaknad av ytterligare utredning i ärendet lämna öppet. Då utskottet utgår från att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på frågan och snarast föranstaltar om de åtgärder som påfordras, anser sig utskottet i nuvarande läge icke böra föreslå någon riksdagens åtgärd i anledning av motionerna.

Under återropande av det anförda och då departementschefens uttalanden i ärendet icke givit utskottet anledning till någon erinran, hemställer utskottet,

A. att riksdagen må

- 1) godkänna följande avlöningsstat för lantbruksingenjörsklassorganisationen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	639 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	362 100
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	119 100
		Summa kronor 1 121 000;

2) till *Lantbruksingenjörsorganisationen*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 121 000 kronor.

B. att de likalydande motionerna I: 179 och II: 281 må anses besvarade med vad utskottet ovan anfört.

6:o) **Lantbruksingenjörsorganisationen: Omkostnader, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag under punkten 6 — inne- bärande anslagsminskning för ändamålet med 180 000 kronor till följd av bortfallande av den för innevarande budgetår såsom engångskostnad upp- tagna posten kontorsinventarier m. m. — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksingenjörsorganisationen*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 393 000 kronor.

7:o) **Fiskeriintendenter m. m.: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 7 innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för fiskeriintendenter m. m. godkänna ändrad avlöningsstat — anslags- anvisning till avlöningar med 99 500 kronor, vilket belopp med 100 kronor understiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Posten sär- skilda löneförmåner å förslagsvis 500 kronor, vilken post avser krigsrisker- sättning till befattningshavare vid fiskeriadministrationen under den tid de tjänstgöra ombord å fartyg för fiskeriundersökningar, föreslås skola utgå. Mot denna minskning i medelsbehovet svarar en ökning med 400 kronor av anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän föranledd av löneklass- förändringar.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker förevarande framställning och hemställer,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för fiskeriintendenter m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 70 100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 16 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 2 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 11 000
	<hr/>
	Summa kronor 99 500;

2) till *Fiskeriintendenter m. m.*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 99 500 kronor.

8:o) **Fiskeriintendenter m. m.: Omkostnader, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 8 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fiskeriintendenter m. m.*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 30 500 kronor.

9:o) **Lantbruksattachéer: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 9 gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för lantbruksattachéer godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 86 400 kronor, vilket belopp med 15 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av anslagsanvisningen hänföra sig 8 000 kronor till ökade medel för ortstillägg m. m. *Departementschefen* anför i ämnet:

»För närvarande finnas två lantbruksattachéer, av vilka den ene med ett verksamhetsområde omfattande Tyskland och Schweiz numera är stationerad i Bern, under det att den andre, vilken såsom sitt verksamhetsområde har Storbritannien, Irland och Holland, är stationerad i London. Därjämte finnes en jordbruksrepresentant i Amerika. Med hänsyn till de förändringar som inträtt i det internationella läget i Europa efter kriget, vilka förändringar givetvis även påverkat jordbruksförhållandena, synas vissa omregleringar i lantbruksattachéernas verksamhetsområden och stationeringsorter vara påkallade, främst för den i Bern stationerade lantbruksattachén. Läget har emellertid ännu icke vunnit den stabilitet, att det med full säkerhet kan fastslås vilken omfattning, som lämpligen bör givas åt verksamhetsområdena. Det torde därför vara ändamålsenligt, att Kungl. Maj:t erhåller befoget att framdeles under beaktande av utvecklingen meddela närmare

bestämmelser i förberörda hänseenden. Härvid kunna emellertid medel komma att erfordras för ett högre ortstillägg än det som för närvarande utgår till sistnämnde befattningshavare, varjämte även utomeuropeiskt tillägg kan ifrågakomma. På grund härav torde för dessa ändamål böra för nästa budgetår beräknas 8 000 kronor.»

Under anslaget har vidare inräknats ett belopp av 7 000 kronor såsom särskilt hyresbidrag åt attachéen i London från den tidpunkt denne frånträder sin hyresfria bostad. Hyresbidraget har beräknats enligt samma grunder, som för närvarande tillämpas i fråga om utrikesförvaltningens tjänstemän.

Utskottet. Framställningen biträdades av utskottet som förty hemställer,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för lantbruksattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	60 500
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	22 600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	3 300
		<hr/>
	Summa kronor	86 400;

2) till *Lantbruksattachéer*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 86 400 kronor.

10:o) **Lantbruksattachéer: Omkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 10 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor, vilket belopp med 6 900 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Ökningen är föranledd av de förändringar i lantbruksattachéernas verksamhetsområden, varom förmäles i det under föregående punkt återgivna uttalandet av departementschefen.

Utskottet. Med biträdande av framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksattachéer*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 30 000 kronor.

C. Lantbruksakademien m. m.

11:o) **Lantbruksakademien: Avlöningar, förslagsanslag.** Under punkt 11 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels besluta, att den i lönegrad Eo 22 uppförda befattningen som kamrerare och notarie skall från och med den 1 juli 1946 utgå ur personalförteckningen för lantbruksakademien, dels godkänna ändrad avlöningsstat för akademien, dels ock till avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 17 000 kronor. Anslagsäskandet innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 200 kronor. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall den sedan år 1931 vakanthållna befattningen i lönegrad A 22 som kamrerare och notarie hos akademien återbesättas, varvid motsvarande extra ordinarie tjänst utgår ur personalförteckningen. Detta medför en höjning av ordinarieposten med 9 000 kronor medan icke-ordinarieposten å 9 100 kronor försvinner. På grund av en löneklassuppflyttning föreslås vidare ordinarieposten höjd med ytterligare 300 kronor.

Mot framställningen har utskottet intet att erinra, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

- 1) besluta, att den i lönegrad Eo 22 uppförda befattningen som kamrerare och notarie skall från och med den 1 juli 1946 utgå ur personalförteckningen för lantbruksakademien;
- 2) godkänna följande avlöningsstat för lantbruksakademien, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

Utgifter.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 20 500
2. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 3 000
	<hr/> Summa kronor 23 500

Särskilda uppbördsmedel.

Av lantbruksakademiens medel	kronor 6 500
	<hr/> Nettoutgift kronor 17 000;

- 3) till *Lantbruksakademien: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 17 000 kronor.

12:o) **Lantbruksakademien: Bidrag till museum, bibliotek m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 12 gjorda framställning — innebärande en för bestridande av kostnader för komplettering av biblio-

tekets samlingar med 5 000 kronor ökad medelsanvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbruksakademien: Bidrag till museum, bibliotek m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 17 000 kronor.

13:o) **Bidrag till lantbruksakademien för bestridande av kostnaderna för jordbrukets forskningsråd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 13 gjorda framställning — innebärande anslagsminskning med 3 000 kronor till följd av bortfallande av ett för innevarande budgetår såsom engångskostnad upptaget belopp till anskaffande av inventarier m. m. — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till lantbruksakademien för bestridande av kostnaderna för jordbrukets forskningsråd m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 34 500 kronor.

14:o) **Främjande av forskning på jordbrukets område m. m., reservationsanslag.** För ifrågavarande ändamål har 1945 års riksdag (prop. nr 62; r. skr. nr 267) för budgetåret 1945/46 anvisat ett reservationsanslag av 100 000 kronor. Anslaget disponeras av jordbrukets forskningsråd för främjande av forskning på jordbrukets och angränsande områden samt lagringsforskning.

Enligt Kungl. Maj:ts under punkt 14 gjorda förslag skulle anslaget för budgetåret 1946/47 upptagas med ett till 200 000 kronor förhöjt belopp. Anslagsförhöjningen har av *departementschefen* motiverats sålunda:

»Det är uppenbarligen ett allmänt intresse av största betydelse, att forskningen på jordbrukets område erhåller ett stöd som gör det möjligt för densamma att bidra till näringens vidare utveckling och framåtskridande. Icke minst gäller detta med hänsyn till nödvändigheten av att även genom forskningen bidrag lämnas till den rationalisering av jordbruket i vårt land som måste komma till stånd. Det torde vara att förvänta, att på denna väg avsevärda förbättringar kunna vinnas i jordbrukets produktions- och arbetsbetingelser. I betraktande härav och då såsom forskningsrådet framhållit det även avsetts att genom detta anslag stödda lagringsforskningen, vill jag tillstyrka, att för nästa budgetår under förevarande anslag anvisas ett med 100 000 kronor förhöjt anslag.»

Utskottet. Anslagsäskandet föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Främjande av forskning på jordbrukets område m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 200 000 kronor.

15:o) **Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 15 gjorda framställning innefattar — förutom hemställen till riksdagen att för statens växtskyddsanstalt godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 205 400 kronor, vilket belopp med 25 300 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av anslagsökningen hänföra sig 4 000 kronor till förslag om inrättande för anstaltens kamerala uppgifter av en kansliskrivartjänst i lönegrad Eo 11. Befattningen anses böra inrättas med hänsyn till att arbetsbördan för lantbruksakademiens kamrerare och notarie efter tillkomsten av jordbrukets forskningsråd vuxit så, att han icke längre torde böra belastas med uppdraget att vara redogörare för växtskyddsanstalten. Vidare föreslås, att de nu från anslaget till bekämpande av växtsjukdomar utgående kostnaderna för avlöning av två kontorsbiträden och fem tekniska biträden skola överföras till förevarande anslag, varvid, med biträdenas placering i Eo 4, erfordras en förstärkning av anslagsmedlen med 18 000 kronor. Slutligen hava de för rörligt tillägg avsedda medlen uppräknats med 3 300 kronor.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens växtskyddsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	38 300
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	141 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	24 700

Summa kronor 205 400;

2) till *Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 205 400 kronor.

16:o) **Statens växtskyddsanstalt: Omkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 16 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 73 000 kronor, vilket belopp med 8 800 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av utgiftsökningen hänföra sig 2 000 kronor till förhöjning med hänsyn till medelsåtgången av anslagsposten för reseersättningar, 2 000 kronor till förhöjning, en var post med 1 000 kronor, av posterna övriga expenser samt instrument, apparatur m. m.

för möjliggörande av komplettering av anstaltens bokbestånd samt viss nyanskaffning av kontorsmaskiner och instrument, 3 400 kronor till ökning av de för arbetskostnader avsedda medlen samt slutligen 1 400 kronor till höjning av posten ersättning till försöksvärdar m. m.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens växtskyddsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 73 000 kronor.

D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.

17:o) **Lantbrukshögskolan: Avlöningar, förslagsanslag.** Under punkt 17 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett belopp av 1 049 500 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 376, av herr *Karlsson* i Stuvsta, vari hemställts att riksdagen måtte besluta, att tekniska bitrådet Gösta Herbert Junhager vid jordbruksförsöksanstalten måtte uppflyttas till lägst lönegrad Eo 9.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för motionen får utskottet hänvisa till denna.

Kungl. Maj:ts framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för lantbrukshögskolan fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning för avlöningar med 1 049 500 kronor, vilket belopp med 45 200 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 65 200 kronor och utgiftsminskningar å tillhoppa 20 000 kronor.

Av utgiftsökningen hänföra sig (7 600 — 6 700 =) 900 kronor till överförande å ordinarie stat i lönegrad A 24 av befattningen som försöksgårdsföreståndare vid Ugerups försöksgård samt 2 300 kronor till löneklassförändringar. Vidare upptagas 6 000 kronor för inrättande av en assistentbefattning vid institutionen för systematisk botanik och ärftlighetslära, 3 000 kronor till arvode åt föreståndaren för maskintekniska institutionen samt 1 200 kronor till ersättning åt experter vid undervisningen i maskinlära. Under posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagas vidare ökning till sammanlagt belopp av 48 300 kronor. Därav hänföra sig (6 000 +

15 600 + 9 000 ==> 30 600 kronor till anställande av tillfällig arbetskraft vid kansliet och institutionerna samt 17 700 kronor dels till anställande av en lektor i lönegraden Eo 26 och ett tekniskt biträde i lönegraden Eo 4, dels ock till uppflyttning till högre lönegrader av 17 lägre befattningshavare. Slutligen beräknas för rörligt tillägg en ökning med 3 500 kronor.

Till följd av omändringar av tjänsterna som speciallärare i maskinlära och som assistent vid institutionen för maskinlära samt överförande till Alnarpsinstitutets stat av en assistentbefattning vid trädgårdsförsöken i Öjebyn föranledas minskningar av tillhoppa (10 800 + 6 800 + 2 400 ==>) 20 000 kronor.

Med anledning av den i ärendet väckta motionen har utskottet infordrat utlåtande från *lantbrukshögskolan* vars styrelse däri anfört följande:

Junhagers lön efter inplaceringen i lönegrad Eo 7 uppgår till 403 kronor 5 öre, från vilket belopp avgår pensionsavdrag å sammanlagt 13 kronor 75 öre. Junhagers nettolön har sålunda utgått med 389 kronor 30 öre. Före den 1 juli 1945 var Junhager underkastad tjänstepensionsreglementet för arbetare. Hans arvode efter pensionsavdrag under tiden 1 januari—30 juni 1945 uppgick per månad till i genomsnitt 387 kronor 43 öre. Styrelsen har icke möjlighet enligt bestämmelserna i 7 och 8 §§ civila icke-ordinariereglementet att placera honom i högre löneklass. Med hänsyn till Junhagers långa tjänstetid och till hans väl vitsordade tjänstgöring skulle styrelsen gärna se, att han kunde placeras i högre löneklass än löneklass 6. Tidigare, då åtskilliga arvodesbefattningar vid högskolan överfördes till extra ordinarie befattningar, gjorde styrelsen framställning till Kungl. Maj:t om rätt att placera dessa i högre löneklass än den, till vilken de enligt 7 § 1 mom. nämnda reglemente skolat hänföras. Det gällde här befattningshavare med ända upp till 20 års väl vitsordad tjänstgöring. Framställningen kunde icke bifallas av Kungl. Maj:t. Med hänsyn härtill har styrelsen icke ansett sig kunna göra någon sådan framställning beträffande Junhager.

Vad härefter angår frågan om högre lönegradsplacering för Junhager har denna fråga icke tidigare varit underställd styrelsen.

Med hänsyn till arbetets art anser sig styrelsen kunna förorda befattningens uppflyttning i lönegrad Eo 9. Härvid må dock framhållas, att vissa tekniska biträden och institutionsvaktmästare vid högskolan ha lika krävande uppgifter att utföra, varför lika berättigade önskemål om uppflyttning i högre lönegrad kunna komma att framställas från vissa av dessa befattningshavare.

Vid sitt utlåtande hade högskolestyrelsen fogat yttrande av *föreståndaren för jordbruksförsökanstalten* vilken tillstyrkt bifall till motionen.

I anledning av den i ärendet väckta motionen om uppflyttning i lönegrad av viss befattningshavare vid lantbrukshögskolans jordbruksförsöksanstalt vill utskottet framhålla att den nuvarande inplaceringen i lönegrad synes ha skett i överensstämmelse med gällande bestämmelser. Vad styrelsen anfört angående högre lönegradsplacering av ifrågavarande befattningshavare synes utskottet emellertid böra föranleda att ärendet göres till föremål för prövning

Utskottet.

hos Kungl. Maj:t. Med hänsyn härtill anser sig utskottet för närvarande icke böra föreslå någon riksdagens åtgärd på grund av motionen.

Då förevarande anslagsberäkningar i övrigt icke föranleda någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionen II: 376,

1) för lantbrukshögskolan fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

14 professorer	A 30
1 laborator	A 26
1 sekreterare	A 26
4 statsagronomer	A 26
1 bibliotekarie	A 24
1 förste kemist	A 24
6 försöksgårdsföreståndare	A 24
1 kamrerare	A 22
1 kansliskrivare	A 11
1 maskinist	A 10
1 trädgårdsmästare	A 10
2 förste expeditionsvakter	A 7
5 institutionsvaktmästare	A 7
1 kanslibitråde	A 7
1 hantverkare	A 6
5 kontorsbiträden	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

2 lektorer	Eo 26
1 försöksgårdsföreståndare	Eo 24
17 förste assistenter	Eo 21;

2) godkänna följande avlöningsstat för lantbrukshögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	351 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> .	»	146 900

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	449 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	101 900

Summa kronor 1 049 500;

3) till *Lantbrukshögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 049 500 kronor.

18:o) **Lantbrukshögskolan: Omkostnader, förslagsanslag.** Med tillstyrkan-
de av bifall till Kungl. Maj:ts förslag under punkt 18 — innebärande i för-
hållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 1 100
kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Omkostnader*
för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 216 700
kronor.

19:o) **Lantbrukshögskolan: Materiel m. m., reservationsanslag.** Kungl.
Maj:ts framställning under punkt 19 om uppförande av anslaget med 218 000
kronor innebär i jämförelse med anvisningen för innevarande budgetår en
minskning med 2 500 kronor. Mot avförande från anslaget av ett för inne-
varande budgetår såsom engångsutgift upptaget belopp av 75 200 kronor
svara ökade äskanden av tillhoppa 72 700 kronor. Följande poster hava upp-
räknats med härefter angivna belopp, nämligen posten institutioner och sam-
lingar med 40 000 kronor till 100 000 kronor — i vilket belopp inräknats
10 000 kronor, som överföras till förevarande anslag från högskolans om-
kostnadsanslag — posten apparatur m. m. vid baljväxtlaboratoriet med 1 000
kronor till 5 000 kronor, posten utrustning till övningslaboratoriet vid insti-
tutionen för växtodlingslära med 1 500 kronor till 2 500 kronor, posten fort-
satta jordbruksförsök med 1 700 kronor till 3 950 kronor, posten exkursio-
ner med 2 000 kronor till 5 000 kronor, posten försökskostnader, avseende
anstalten för husdjursförsök, med 4 200 kronor till 26 000 kronor samt pos-
ten försöksinventarier för anstalten för husdjursförsök med 7 300 kronor till
10 000 kronor. Vidare har för fotografisk utrustning och elektrisk ugn till
övningslaboratoriet vid institutionen för växtodlingslära upptagits ett belopp
av 3 000 kronor, för torrlägnings- och planeringsarbeten samt redskap m. m.
vid botanisk-genetiska trädgården 5 000 kronor, för apparatur och undervis-
ningsmateriel, avseende institutionen för husdjurens avels- och raslära, 3 000
kronor samt för försökskostnader vid Öjebyns försöksgård 4 000 kronor.

Anslagsberäkningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför ut-
skottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Materiel m. m.*
för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av
218 000 kronor.

20:o) **Lantbrukshögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, reservationsanslag.** Under punkt 20 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 35 000 kronor, vilket belopp med 21 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av anslagsbeloppet avses hälften eller 17 500 kronor såsom ett engångsanslag för att möjliggöra utfyllandet av de under krigsåren uppkomna bristerna i bibliotekets bokbestånd.

Utskottet. Biträdande framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 35 000 kronor.

21:o) **Lantbrukshögskolan: Stipendier.** Under punkt 21 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett anslag av 10 600 kronor, innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 2 600 kronor. Densamma är föranledd av att stipendiebeloppen med hänsyn till de ökade levnadsomkostnaderna ansetts böra höjas för licentiat-studerande till 1 300 kronor och för övriga studerande till 800 kronor.

Utskottet. Utskottet som tillstyrker framställningen hemställer,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Stipendier* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 10 600 kronor.

22:o) **Lantbrukshögskolan: Underhåll av byggnader m. m., reservationsanslag.** Under punkt 22 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor, vilket belopp med 5 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Som skäl för höjningen har anförts, att det under krigsåren nedsatta underhållsanslaget medfört, att det erforderliga byggnadsunderhållet endast kunnat delvis genomföras. Det äskade beloppet motsvarar icke fullt en procent av byggnadernas värde.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Underhåll av byggnader m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 20 000 kronor.

23:o) **Lantbrukshögskolan: Inredning och utrustning, reservationsanslag.** Under punkt 23 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

Till grund för Kungl. Maj:ts anslagsäskande ligger en av styrelsen för lantbrukshögskolan i skrivelse den 21 augusti 1945 gjord framställning, däri styrelsen — i samband med framställning om anslag till uppförande av fem arbetarbostäder vid Kungsängen jämte tvätt- och badstuga m. m. samt av bostadsbyggnad för sju ladugårdselever — hemställt om anslag med 3 000 kronor till maskiner i nämnda tvättstuga samt med 7 000 kronor till möbler och inventarier i elevbostäderna. *Departementschefen* har i ärendet anfört följande:

»I samband med behandlingen av anslagsäskandena under kapitalbudgeten har jag för avsikt att tillstyrka, att medel beviljas för nyssnämnda av styrelsen föreslagna byggnadsarbeten. Med hänsyn härtill och då beräkningen av kostnaderna för ifrågavarande anskaffning av maskiner, möbler och inventarier icke giver anledning till erinran från min sida, vill jag förorda, att för nästa budgetår ett belopp av sammanlagt 10 000 kronor anvisas för ändamålet i form av ett särskilt reservationsanslag, benämnt Lantbrukshögskolan: Inredning och utrustning.»

Utskottet — som har för avsikt att tillstyrka berörda av Kungl. Maj:t under kapitalbudgeten äskade anslagsanvisning för byggnadsarbeten — hemställer i enlighet med Kungl. Maj:ts förevarande framställning,

Utskottet.

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Inredning och utrustning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 10 000 kronor.

24:o) **Lantbrukshögskolan: Särskilda undersökningar, reservationsanslag.** Under punkt 24 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 107 200 kronor, vilket belopp med 11 700 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Ökningen hänför sig med 5 000 kronor till förhöjning av anslagsmedlen för undersökningar rörande kromosomfördblade typer av lantbruksväxter, med 3 500 kronor för fullföljande av de påbörjade agropedologiska undersökningarna över kalkningens inverkan på växtnäringstillståndet i sura, utlakade jordar samt med 3 200 kronor för avslutande av de pågående bevattningsförsöken.

Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Särskilda undersökningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 107 200 kronor.

25:o) **Lantbrukshögskolan: Avkastningsbedömning rörande avelssvin.** Under punkt 25 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat anslag av 37 200 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 165 av herr *Bondeson m. fl.* samt II: 368 av herrar *Nilsson* i Göingegården och *Jonsson* i Malmgrava, vari hemställts att riksdagen ville besluta

att arvodet för den i motionerna angivne assistenten skall utgå efter lönegrad 21, samt

att anslaget för avkastningsbedömning rörande avelssvin i övrigt höjes med 4 025 kronor för budgetåret 1946/47.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

I skrivelse den 21 augusti 1945 har *styrelsen för lantbrukshögskolan* framhållit, att med hänsyn till ökade kostnader till följd av kristiden och på grund av skärpt försöksteknik en höjning av anslaget med 2 000 kronor vore ofrånkomlig.

Departementschefen har icke ansett sig kunna tillstyrka höjning av förevarande anslag.

Med anledning av den föreliggande motionen har utskottet införfäskat utlåtande från *styrelsen för lantbrukshögskolan* som däri anført följande.

Den assistent, som vid husdjursförsöksanstalten skall ha hand om ledningen av ifrågavarande verksamhet samt ansvara för resultatens bearbetning, har sådana arbetsuppgifter och ansvar att det vore väl motiverat om han placerades som förste assistent i lönegrad Eo 21. I sina anslagsäskanden för nästa budgetår har även husdjursförsöksanstaltens föreståndare hemställt, att arvodet till ifrågavarande assistent måtte höjas till 8 675 kronor, vilket skulle motsvara den lön som utginge till förste assistent i lönegrad Eo 21 ortsgrupp F. Då styrelsen räknade med att lantbruksstyrelsens utredning om svinstamkontrollens framtida organisation skulle föreligga inom den närmaste framtiden, ansåg sig styrelsen då icke kunna förorda någon förändrad löneställning för ifrågavarande assistent. Lantbruksstyrelsens ifrågavarande utredning kan nu uppenbarligen icke bli färdig till sådan tid att resultatet av den kan föreläggas årets riksdag. Med hänsyn härtill synes det styrelsen nu skäligt att ifrågavarande assistent kunde få ett arvode, som motsvarade lönegrad Eo 21. Styrelsen får därför tillstyrka motionärernas förslag om höjt arvode till nämnda befattningshavare.

Styrelsen anser sig icke kunna underlåta att i detta sammanhang framhålla följande rörande omkostnaderna vid försöksstationerna i Åstorp och Hallsberg. För budgetåret 1939/40 utgick till omkostnaderna vid nämnda stationer sammanlagt omkring 15 400 kronor. För innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål anvisats omkring 15 250 kronor. Anslaget till omkostnaderna är sålunda, trots den inträdda fördyringen av alla förbrukningsartiklar och löner samt höjd ersättning till försöksvärdarna, mindre än före kriget, vilket givetvis medfört mycket betydande svårigheter för verksamhetens behöriga bedrivande. Med hänsyn till den utredning lantbruksstyrelsen verkställer i ärendet ansåg sig styrelsen icke kunna förorda hela den höjning föreståndaren för husdjursförsöksanstalten begärt. Styrelsen framhöll dock i sina anslagsäskanden för innevarande budgetår, att en höjning av medlen till försöksstationernas omkostnader och vikariatsersättning, med hänsyn till ökade kostnader till följd av kristiden samt på grund av skärpt försöksteknik, vore ofrånkomlig. Styrelsen förordade att för vardera försöks-

stationen anvisades ett med 1 000 kronor förhöjt anslag. De poster styrelsen ansåg närmast böra höjas vore vikariatersättning, reseersättning, arbetskostnader samt resultatens bearbetning. Av vad sålunda framhållits torde framgå att en höjning av anslagen till försöksstationernas omkostnader är i hög grad av behovet påkallad.

Vid högskolestyrelsens utlåtande var fogat yttrande av *föreståndaren för lantbrukshögskolans husdjursförsöksanstalt* vilken tillstyrkt den i motionerna gjorda framställningen.

Vad angår motionärernas yrkande om förhöjning av arvodet åt den assistent som har att leda avkastningsbedömningen rörande avelssvin vid lantbrukshögskolans husdjursförsöksanstalt, synes denna fråga böra uppmärksammas vid pågående utredning inom lantbruksstyrelsen rörande ifrågavarande verksamhets framtida organisation. Jämväl övriga anslagsfrågor som berörts av motionärerna torde böra bliva föremål för omprövning vid nästnämnda utredning. I avvaktan härpå anser sig utskottet — som visserligen har ett intryck av att förevarande anslag är väl knappt tillmätt — icke nu böra föreslå någon riksdagens åtgärd med anledning av de föreliggande motionerna. Därvid förutsätter emellertid utskottet att, därest lantbruksstyrelsens utredning icke skulle vara slutförd vid beredandet av anslagsäskandena för budgetåret 1947/48, förslag i anslutning till motionerna likväl kommer att framläggas för nästa års riksdag. Utskottet biträder sålunda departementschefens beräkning av oförändrat anslag till ändamålet för budgetåret 1946/47.

Utskottet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Avkastningsbedömning rörande avelssvin* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 37 200 kronor.

B. att de likalydande motionerna I: 165 och II: 368 må anses besvarade med vad utskottet ovan anför.

26:o) **Lantbrukshögskolan: Bidrag till lokala gödslings-, sort- och ogräsförsök m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 26 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Bidrag till lokala gödslings-, sort- och ogräsförsök m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 89 000 kronor.

27:o) **Lantbrukshögskolan: Bidrag till fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 27 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan: Bidrag till fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 22 000 kronor.

28:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 28 innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 402 500 kronor, vilket belopp med 33 700 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å tillhoppa 107 800 kronor och utgiftsminskningar å tillhoppa 74 100 kronor. Utgiftsökningen hänför sig till anslagsposterna avlöningar till ordinarie tjänstemän och rörligt tillägg med respektive 101 000 och 6 800 kronor. Utgiftsminskningen åter åbelöper anslagsposterna arvoden och särskilda ersättningar bestämda av Kungl. Maj:t samt avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med respektive 25 500 och 48 600 kronor. Beräkningen har följande utseende:

Vad angår medelsbehovet under anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän medföra följande av departementschefen förordade överföringar å ordinarie stat en med 105 100 kronor ökad belastning. Av beloppet hänföra sig 9 500 kronor till ombildning av befattningen som föreståndare för statens trädgårdsförsök i lönegrad Eo 28 till professorstjänst i A 30, 18 700 respektive 54 900 kronor till uppförandet å ordinarie stat av de två statsagronombefattningarna i 26 lönegraden och de sju ämnesläraryrkebefattningarna vid lantbruksavdelningen och mejeriskolan i 24 lönegraden samt 22 000 kronor till uppflyttning av de tre ämnesläraryrkebefattningarna vid trädgårdsavdelningen från Eo 20 till A 24. Å andra sidan minskar medelsbehovet med 2 300 kronor i anledning av att en kontorsbiträdestjänst tills vidare icke skall tagas i anspråk och med omkring 1 800 kronor på grund av löneklassförändringar. Anslagsposten ökas sålunda med $(105\ 100 - 2\ 300 - 1\ 800 =)$ 101 000 kronor.

I fråga om arvodesposten medför förslag om uppförande å extra ordinarie stat av arvodesbefattningarna som försöksledare vid Rånna och Nyckelby försöksstationer samt som trädgårdsmästare vid Alnarp och nämnda försöksstationer ett minskat medelsbehov under posten av $(8\ 900 + 9\ 600 + 2 \times 5\ 100 + 2 \times 4\ 700 =)$ 38 100 kronor. Å andra sidan ökar posten — på grund av förslag om överflyttande till institutets avlöningsstat av två assistentbefattningar, den ena från Alnarps trädgårdars och den andra från lantbrukshögskolans stat, samt inrättandet av en ny assistentbefattning å trädgårdsekonomiska byrån — med 12 600 kronor. Arvodesposten upptages följaktligen minskad med $(- 38\ 100 + 12\ 600 =)$ 25 500 kronor.

I fråga om posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal medföra de av departementschefen förordade överföringarna å ordinarie stat av extra

ordinarie befattningar ett med 98 200 kronor minskat medelsbehov. Genom uppförandet av en arvodesbefattning som kontorsbiträde i lönegrad Eo 4 minska vidare utgifterna under posten med 600 kronor. Av departementschefen tillstyrkta förslag om uppflyttning av befattningen som föreståndare för trädgårdsekonomiska byrån från Eo 24 till Eo 26, ombildning av arvodesbefattningarna som försöksledare vid Rånna och Nyckelby och som trädgårds-mästare vid trädgårdsförsöken å Alnarps, Rånna och Nyckelby till extra ordinarie befattningar i 24 respektive 13 lönegraderna samt överflyttning av bokhållar- och kassörstjänsterna från staterna för Alnarps egendom, mejeri och trädgårdar till extra ordinarie befattningar i 15 respektive 11 lönegraden föranleda däremot en höjning av anslagsposten med $(400 + 6\,200 + 6\,600 + 6\,600 + 3\,200 + 3\,500 + 3\,700 + 3\,100 =)$ 33 300 kronor. På grund av förslag om inrättande av en kanslibiträdes- och en laboratoriebiträdesbefattning i Eo 7 samt en vaktmästarbefattning i Eo 5 ävensom uppförande å extra ordinarie stat av en kontorsbiträdesbefattning i Ex 4 och en skrivbiträdesbefattning i Ex 2 ökar vidare medelsbehovet under posten med 6 900 kronor. Posten har slutligen höjts med 6 500 kronor för arvoden till speciallärare — ökningen sammanhänger huvudsakligen med förslag om beräkning av ett arvode å 4 800 kronor till speciallärare i allmän kemi och lantbrukskemi samt om uppräknig med omkring 1 700 respektive 1 000 kronor av för speciallärararvoden i maskinlära och vid ladugårdsförmanskursen avsedda belopp — med 2 100 kronor för avlöning åt ett kontorsbiträde i Ex 4 samt med 1 400 kronor för vikariatsersättningar. Förevarande post upptages sålunda minskad med $(98\,200 - 600 + 33\,300 + 6\,900 + 6\,500 + 2\,100 + 1\,400 =)$ 48 600 kronor.

Slutligen föreslås anslagsposten rörligt tillägg höjd med 6 800 kronor.

Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer, *Utskottet.*

att riksdagen må

1) för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
4 professorer	A 30
2 statsagronomer	A 26
5 ämneslärare vid lantbruksavdelningen	A 24
2 ämneslärare vid mejeriskolan	A 24
3 ämneslärare vid trädgårdsavdelningen	A 24
1 förste vaktmästare	A 7
1 eldare av 2:a klass	A 5
2 vaktmästare	A 5
1 kontorsbiträde	A 4

Befattning Lönegrad
 Extra ordinarie tjänstemän i högre löne-
 grad än 20.

1 föreståndare för lantbruksavdelningen	Eo 28
1 föreståndare för trädgårdsavdelningen	Eo 28
1 föreståndare för trädgårdsavdelningens driftseko- nomiska byrå	Eo 26
1 försöksledare vid Nyckelby trädgårdsförsöksstation	Eo 24
1 försöksledare vid Rånna trädgårdsförsöksstation	Eo 24
1 kamrerare	Eo 22
4 förste assistenter	Eo 21;

2) godkänna följande avlöningsstat för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut, att tillämpas från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 147 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 46 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 170 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 38 600

Summa kronor 402 500;

3) till Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 402 500 kronor.

29:o) Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: **Omkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 29 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 176 300 kronor, vilket belopp med 19 400 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. I efterföljande uppställning angivas de ökning respektive minskningar i förhållande till gällande omkostnadsstat, som departementschefen funnit sig böra förorda för budgetåret 1946/47:

	Gällande omkostnadsstat kronor	Dep:chefens förslag	
		Ökning kronor	Minskning kronor
<i>Utgifter.</i>			
1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	500		
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	11 000		
3. Expenser:			
a) Bränsle, lyse och vatten, <i>förslagsvis</i>	40 000		
b) Övriga expenser, <i>högst</i>	57 000	5 000	
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	5 000	1 000	
5. Övriga utgifter:			
a) Underhåll av byggnader, <i>förslagsvis</i>	18 000	3 000	
b) Skatter och försäkringar, <i>förslagsvis</i>	3 600		
c) Kosthåll för elever, <i>förslagsvis</i>	161 300		
d) Hälso- och sjukvård, <i>förslagsvis</i>	900		
e) Utställningsmateriel, fotografering m. m., <i>förslagsvis</i>	1 500		500
f) Ersättning till Alnarps egendom för dagsverken och körslor, <i>förslagsvis</i>	4 500		
g) Ersättning till Alnarps trädgårdar för underhåll av parken, <i>högst</i>	2 500		
h) Till täckande av möjligen uppkommande förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri, <i>högst</i> ..	15 000		
i) Ersättning till Skaraborgs läns hushållnings-sällskap för lokalhyra, <i>högst</i>	7 000		
j) Nyanläggning av försök med körsbärsträd vid Rånna försöksstation, <i>högst</i>	1 000		
k) Ersättning till Norrlands trädgårdsskola i Söråker för personalkostnader m. m., <i>högst</i>	6 000	3 000	
l) Trädgårdsförsök vid Öjebyn, <i>högst</i>	—		
m) Inköp av mjölk för mejeriförsöken efter avdrag för försålda produkter, <i>förslagsvis</i> ..	1 500		
n) Förbrukningsartiklar för mejeriförsöken, <i>förslagsvis</i>	3 500		
o) Förbrukningsartiklar och gödslingsmedel, avseende trädgårdsförsöken, <i>förslagsvis</i>	20 000	2 000	
p) Inköp av inventarier för trädgårdsförsöken, <i>högst</i>	—	10 000	
q) Inköp av levande växter och frö, <i>förslagsvis</i> ..	4 000	500	
r) Dagsverken m. m., <i>förslagsvis</i>	70 000	10 000	
s) Bokinköp och bokbindning för Rånna och Nyckelby försöksstationer, <i>förslagsvis</i>	800		
t) Driftkostnader vid en ladugårdsformanskurs, <i>förslagsvis</i>	2 800	1 400	
u) Diverse utgifter, <i>förslagsvis</i>	1 500		
Summa utgifter	438 900	35 900	500
		35 400	
<i>Särskilda uppbördsmedel.</i>			
1. Hyres- och arrendeinkomster	33 900		
2. Undervisnings- och kostavgifter för elever	127 600		
3. Ersättning av Alnarps egendom för arbete av elever	39 500	6 000	
4. Försäljning av köksväxter, bär och frukt	29 000	10 000	
5. Försäljning av jordbruksprodukter	32 000		2 000
6. Ersättning för kontrollodlingar för statens centrala frökontrollanstalt	6 000		3 000
7. Ersättning för stamförsök för enskilda firmors räkning	2 000		
8. Bokföringsavgifter till den driftsekonomiska byrån	12 000	5 000	
Summa uppbördsmedel	282 000	21 000	5 000
		16 000	
<i>Sammandrag.</i>			
Utgifter	438 900	35 400	
Särskilda uppbördsmedel	282 000	16 000	
Nettoutgift	156 900	19 400	

Utskottet.

Anslagsberäkningen föranleder icke någon erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 176 300 kronor.

30:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Materiel m. m., reservationsanslag.** Under punkt 30 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 18 000 kronor, innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 3 000 kronor. Denna har motiverats med att materialanslagen under flera år varit otillräckliga och att en ändamålsenlig undervisning icke kunde bedrivas utan tillgång på lämplig undervisningsmateriel. Genom anslagsförhöjningen kommer anslaget att utgå med samma belopp som för budgetåret 1939/40.

Utskottet.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri och trädgårdsinstitut: Materiel m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 18 000 kronor.

31:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Bokinköp och bokbindning för institutets bibliotek, reservationsanslag.** Under punkt 31 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 5 000 kronor, vilket belopp med 1 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Höjningen har motiverats med att sedan engelsk och amerikansk facklitteratur beräknas åter bli tillgänglig det vore önskvärt att i nödig omfattning kunna anskaffa dylik litteratur. Vidare har framhållits prisökningen på böcker och tidskrifter samt för bokbindning.

Utskottet.

Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Bokinköp och bokbindning för institutets bibliotek* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 5 000 kronor.

32:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Stipendier m. m.** Detta anslag är för budgetåret 1945/46 uppfört med 5 000 kronor. Anslaget disponeras med 2 400 kronor till stipendier, 2 100 kronor till studieresor och 500 kronor till resebidrag till elever vid mejeriskolan.

Enligt Kungl. Maj:ts framställning under punkt 32 skulle anslaget för budgetåret 1946/47 förhöjas med 1 000 kronor. Höjningen avses skola gälla det för studieresor avsedda beloppet.

I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Stipendier m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 6 000 kronor.

33:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Utrustning, reservationsanslag.** Under punkt 33 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor.

Till grund för anslagsäskandet ligger en av institutstyrelsen gjord framställning, vari hemställts om anvisande av 285 000 eller alternativt 305 000 kronor till uppförande och utrustning av en institutionsbyggnad för husdjurslära m. m. samt en samlingssal vid institutet. Av nämnda belopp hänföra sig 265 000 respektive 285 000 kronor till byggnadskostnader, medan i båda alternativen 20 000 kronor avse kostnader för utrustning av institutionsbyggnaden och samlingssalen med möbler och inventarier. I ärendet har sedermera från anstaltsstyrelsen införskaffats en förteckning upptagande de möbler och inventarier som ansetts erforderliga.

Byggnadsstyrelsen har i infortrat utlåtande den 27 september 1945 icke haft något att erinra mot anstaltsstyrelsens beräkning av kostnaderna för erforderliga inventarier m. m.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Jag har för avsikt att vid anmälan denna dag av frågan om medelsanvisning under kapitalbudgeten hemställa om anslag till uppförande av förenämnda byggnader. I nu förevarande sammanhang torde emellertid böra äskas medel för byggnadernas utrustande med möbler och inventarier. Storleken av det av anstaltsstyrelsen för ändamålet ifrågasatta beloppet, 20 000 kronor, föranleder ej någon erinran från min sida.»

Utskottet — som har för avsikt att tillstyrka berörda av Kungl. Maj:t under kapitalbudgeten äskade anslagsanvisning för byggnader vid institutet — hemställer i enlighet med Kungl. Maj:ts föresvarande framställning,

Utskottet.

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Utrustning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 20 000 kronor.

34:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Lokala trädgårdsförsök.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 34 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Lokala trädgårdsförsök* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 10 000 kronor.

35:o) **Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande, förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 35 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

36:o) **Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforsa, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 36 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en förhöjning med 4 700 kronor för beredande av statsbidrag till avlönande av ytterligare en ämneslärarinna — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforsa* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 47 700 kronor.

37:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Lantbruksskolan vid Ultuna, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 37 innefattar — förutom hemställen till riksdagen att för lantbruksskolan vid Ultuna godkänna ändrad stat — anslagsanvisning till skolan med 31 200 kronor, vilket belopp med 1 600 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Statförslaget avviker från den nu gällande staten i följande hänseenden: posten Övriga utgifter har höjts med 6 500 kronor, vilket sammanhänger med att delposten ersättning till Ultuna egendom för kosthåll uppräknats från 24 200 kronor till 30 700 kronor. Vid beräkningen av sistnämnda delpost har högskolestyrelsen utgått från samma medelpris per kostdag som under budgetåret 1944/45, 2 kronor 50 öre, men höjt antalet kostdagar från 9 840 till 12 300. Då styrelsen jämväl räknat med ett större antal elevdagsverken har inkomstposten ersättning från Ultuna egendom för dagsverken ökat, nämligen med 4 900 kronor till 33 500 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) godkänna följande stat för lantbruksskolan vid Ultuna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Stat.

Avlöningar.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a) Grundbelopp	kronor	16 680
b) Arvodesförhöjningar, <i>förslagsvis</i>	»	2 640
c) Vikariatsersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	380
		<u>19 700</u> kronor

2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	kronor	2 350
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2 900
4. Barntillägg, <i>förslagsvis</i>	»	650
Summa kronor		25 600

O m k o s t n a d e r.

1. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	kronor	400
2. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	6 300
3. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	»	36 000
Summa kronor		42 700

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l.

Elevavgifter, 12 elever à 300 kronor	kronor	3 600
Ersättning från Ultuna egendom för dagsverken	»	33 500
Summa kronor		37 100

S a m m a n d r a g.

Utgifter:

Avlöningar	kronor	25 600
Omkostnader	»	42 700
Särskilda uppbördsmedel	»	37 100
Nettoutgift kronor		31 200;

2) till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Lantbruksskolan vid Ultuna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 31 200 kronor.

38:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Inventarier m. m. för lantbruksskolan vid Ultuna, reservationsanslag.** Under punkt 38 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 36 000 kronor.

Till grund för anslagsäskandet ligger en framställning i ämnet av styrelsen för lantbrukshögskolan vid Ultuna, vari — i samband med framställning om anslag till vissa byggnadsarbeten vid skolan bestående av ombyggnad av internatsbyggnaden samt nybyggnad av skolhus och vissa personalbostäder — hemställt om anslag med 36 000 kronor för inredning och möblering av skolbyggnaden, fyra nya elevrum, rum för kökspersonal samt ett dagrum.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»I samband med behandlingen av anslagsäskandena under kapitalbudgeten har jag för avsikt att förorda, att medel ställas till förfogande för nyss-

nämnda av styrelsen föreslagna byggnadsarbeten. Med hänsyn härtill och då kostnadsberäkningarna för ifrågavarande inredningsarbeten och möbelinköp icke föranleda någon erinran från min sida, vill jag förordna, att för nästa budgetår ett belopp av 36 000 kronor anvisas för ändamålet. Det sålunda erforderliga beloppet torde böra anvisas i form av ett reservationsanslag, benämnt *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Inventarier m. m. för lantbruksskolan vid Ultuna.*»

Utskottet.

Utskottet — som har för avsikt att tillstyrka berörda av Kungl. Maj:t under kapitalbudgeten äskade anslagsanvisning för byggnader vid skolan — hemställer i enlighet med Kungl. Maj:ts förevarande framställning,

att riksdagen må till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Inventarier m. m. för lantbruksskolan vid Ultuna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 36 000 kronor.

39:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Kurser i hovbeslag och maskinreparation vid Alnarp, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 39 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Kurser i hovbeslag och maskinreparation vid Alnarp* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 15 000 kronor.

40:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Lägre mejeriskolor, reservationsanslag.** Detta anslag är för innevarande budgetår med hänsyn till en beräknad reservation av 2 900 kronor uppfört med 9 100 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkten 40 gjorda framställning om anslagsanvisning för ändamålet för budgetåret 1946/47 med 12 100 kronor hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Lägre mejeriskolor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 12 100 kronor.

41:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt lantbruks-, lantmanna- och lantushållsskolor: Avlöningar, förslagsanslag.** Under punkt 41 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 1 867 000 kronor, vilket belopp med 93 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

I detta samband har utskottet till behandling, såvitt angår förevarande punkt, förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydan-

de motioner, nämligen I: 98 av herr *Wahlund m. fl.* samt II: 179 av herr *Onsjö m. fl.*, vari hemstälts att 1939 års riksdagsbeslut omedelbart måtte genomföras beträffande statens medverkan till anskaffande av skoljordbruk.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Enligt lantbruksstyrelsens, av *departementschefen* godkända beräkningar uppgår för budgetåret 1946/47 behovet av lönedel för olika slag av skolor till följande belopp:

S k o l o r	Grundlön	Ålders- tillägg	Special- lärare	Rörligt tillägg	Vi- kariats- ersätt- ning	Arvoden till semester- vikarier	Summa
	kronor	kronor	kronor	kronor	kronor	kronor	kronor
Lantbruksskolor.....	102 480	15 840	5 000	17 748	1 000	—	142 068
Lantmannaskolor	753 850	142 920	39 200	134 515	5 000	—	1 075 485
Lanthushållsskolor.....	460 112	71 425	23 600	79 730	5 000	10 000	649 867
Summa kronor	1 316 442	230 185	67 800	231 993	11 000	10 000	1 867 420

I anslutning härtill har lantbruksstyrelsen framhållit, att det beräknade medelsbehovet för samtliga skolor, i runt tal 1 867 000 kronor, överstege det för innevarande budgetår anvisade beloppet med 93 000 kronor. Skillnaden berodde huvudsakligen på att styrelsen räknat med en ökning av den helårsanställda lärarpersonalen. En ny lantmannaskola vid Nedre Finsta i Skedevad i Stockholms län beräknades nämligen börja sin verksamhet under läsåret 1946/47. Vissa skolor, som erhållit statsbidrag till nybyggnader, kunde under nästa budgetår taga de nya lokalerna i anspråk och därvid utvidga undervisningen med ytterligare kurser.

Enligt beslut vid 1939 års lagtima riksdag i samband med omorganiseringen av den fasta lägre lantbruksundervisningen skulle för anskaffande av skoljordbruk för lantmanna- och lanthushållsskolornas undervisningsbehov statslån kunna utlämnas av medel, anvisade å kapitalbudgeten under fonden för låneunderstöd. Vid 1940 års lagtima riksdag beslöts emellertid av statsfinansiella skäl att med anvisandet av medel för ändamålet skulle anstå tills vidare. När frågan om anordnandet av skoljordbruk på grund av väckta motioner vid 1944 års riksdag ånyo behandlades uttalade jordbruksutskottet att det fann angeläget att 1939 års beslut kunde omedelbart genomföras. I dåvarande läge ansåg sig dock utskottet icke böra tillstyrka detta, men räknade med att Kungl. Maj:t så snart förhållandena det medgäve skulle framlägga förslag om uppskovets hävande. När nu efter världskrigets upphörande ändrade förhållanden synas komma att inträda, utgår utskottet ifrån att förslag i ämnet framlägges för riksdagen.

Utskottet.

Departementschefens beräkning av avlöningsanslaget för nästa budgetår föranleder icke någon utskottets erinran.

Utskottet hemställer i enlighet med det anförda,

A. att riksdagen må till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt lantbruks-, lantmanna- och lanthushållsskolor: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 867 000 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 98 och II: 179 i förvarande del må anses besvarade med vad utskottet ovan anför.

42:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt lantbruks-, lantmanna- och lanthushållsskolor: Driftkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 42 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 630 000 kronor, vilket belopp i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår innebär en ökning med 31 000 kronor.

Enligt lantbruksstyrelsens, av *departementschefen* godkända beräkningar har anslagsbehovet för bidrag till driftkostnader vid de olika slagen av skolor under budgetåret 1946/47 uppskattats till följande belopp:

S k o l o r	Grundbidrag kronor	Tilläggsbidrag kronor	Summa kronor
Lantbruksskolor	54 000	16 500	70 500
Lantmannaskolor	243 000	57 500	300 500
Lanthushållsskolor	219 600	40 000	259 600
Summa kronor	516 600	114 000	630 600

Utskottet.

Beräkningen av anslaget har icke föranlett erinran från utskottets sida, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt lantbruks-, lantmanna- och lanthushållsskolor: Driftkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 630 000 kronor.

43:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till särskilda utbildningskurser, reservationsanslag.** För innevarande budgetår är detta anslag med hänsyn till en beräknad reservation av 50 000 kronor uppfört med 53 900 kronor.

Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för ändamålet för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 56 700 kronor. Vid anslagsbeloppets utmätande har hänsyn tagits till att vid utgången av innevarande budgetår å anslaget kan beräknas en reservation av 73 000 kronor.

I detta samband har utskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 169 av herr *Carlström m. fl.*, likalydande med II: 283 av herr *Hæggblom m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte höja anslaget till bidrag till särskilda utbildningskurser med 10 000 kronor för att möjliggöra anordnande av utbildningskurs för ungdomsinstruktörer;

2) I: 170 av herr *Mannerskantz m. fl.*, likalydande med II: 286 av herr *Hæggblom m. fl.*, vari hemställts

att riksdagen måtte höja anslaget till bidrag till särskilda utbildningskurser med 10 000 kronor för att möjliggöra anordnande av utbildningskurs för cementeringsförmän, samt

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande utbildning av djurskötare inom fjäderfä-, får- och pälsdjurskötseln;

3) I: 171 av herr *Hagman m. fl.*, likalydande med II: 285 av herr *Larsson i Karlstad m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att anslaget till bidrag till särskilda utbildningskurser måtte upptagas med ett till 66 700 kronor förhöjt belopp för att möjliggöra anordnande av utbildningskurs för cementeringsförmän i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att anslaget för nästa budgetår måtte upptagas med 119 800 kronor. Detta belopp utgör skillnaden mellan ett beräknat medelsbehov av 192 875 kronor och en beräknad anslagsreservation av omkring 73 000 kronor.

Ur lantbruksstyrelsens yttrande inhämtas bland annat följande.

Beträffande utbildningskurserna för jordbruks-, husdjurs- och ungdomsinstruktörer har lantbruksstyrelsen erinrat, att styrelsen i sitt den 28 juni 1945 avgivna förslag angående genomförandet av den vid 1944 års riksdag beslutade omorganisationen av hushållningssällskapen och deras verksamhet räknat med att hos sällskapen skulle finnas anställda 110 jordbruksinstruktörer, 29 husdjursinstruktörer och 26 ungdomsinstruktörer. Styrelsen har vidare uttalat, att flertalet av befattningarna såsom jordbruks- och husdjursinstruktörer visserligen torde komma att besättas med hos sällskapen tidigare anställda vandringsrättare och överassistenter, men att ett ganska stort utbildningsbehov trots detta föreläge, något som särskilt gällde i fråga om ungdomsinstruktörer. Därest hushållningssällskapens omorganisation skulle träda i kraft från och med den 1 januari 1947, har lantbruksstyrelsen funnit det nödvändigt att under år 1946 anordna tre instruktörskurser, en var om 125 dagar. Kostnaderna för varje kurs ha beräknats till högst 10 000 kronor.

Såsom motivering för anordnande av utbildningskurser för cementeringsförmän har lantbruksstyrelsen anfört, att betydande förluster åsamkades jordbruket därför att cementeringsarbeten ofta anförtröddes åt personer, som icke besatte tillräcklig yrkesskicklighet. Då det kunde förväntas, att cementeringsarbetena på landsbygden komme att erhålla större omfattning sedan kriget avslutats och då betydande belopp av statsmedel årligen anvisades såsom bidrag eller lån för utförande av dylika arbeten på landsbygden, borde statsbidrag utgå till utbildningskurser för cementeringsförmän. Kostnaderna för en dylik kurs om 28 dagar med 25 elever ha av styrelsen beräknats till 10 000 kronor.

Medelsbehovet för nästa budgetår har av *Kungl. Maj:t* beräknats på följande sätt. (Till jämförelse medtages fördelningen å olika ändamål av medelsbehovet för löpande budgetår.)

	För budget- året 1945/46 kronor	För budget- året 1946/47 kronor
Utbildningskurser för kontrollassistenter (20 kurser)....	20 000	20 000
» » ladugårdsförmän	10 200	23 950
» » svinskötare	6 500	6 500
» » ladugårdsskötare (40 kurser)....	42 000	42 000
» » ladugårdspersonal	10 000	10 000
» i beteskultur och ängsskötsel	3 500	3 500
» för mjölkbedömare (2 kurser).....	1 700	1 700
Fortbildningskurser för mejeripersonal (2 längre och 3 kortare kurser)	10 000	10 000
Utbildningskurs för hemkonsulenter (1 kurs)	—	12 000
	103 900	129 650

I fråga om undervisningskurserna för ladugårdsförmän har medelsbehovet beräknats med hänsyn till de vid 1945 års riksdag beslutade grunderna för denna undervisnings anordnande. Därvid har räknats med att under nästa budgetår 55 elever skola genomgå dessa kurser. Statsbidraget har därför upptagits med $(55 \times 200 =)$ 11 000 kronor till de praktiska utbildningskurserna, $(3 \times 1\,200 + 55 \times 120 =)$ 10 200 kronor till de teoretiska utbildningskurserna och $(55 \times 50 =)$ 2 750 kronor till elevernas resekostnader.

Vad angår utbildningskursen för hemkonsulenter har hittills anordnats endast en sådan kurs. Med hänsyn till svårigheterna att återbesätta ledigblivna hemkonsulentbefattningar med kompetenta krafter har *departementschefen* ansett, att under nästa budgetår ytterligare en sådan kurs bör komma till stånd. Enligt departementschefens mening böra i densamma i första hand deltaga de hos hushållningssällskapen nu anställda hemkonsulenter, som tidigare icke genomgått hemkonsulentkurs, men bör tillfälle att deltaga i kursen beredas även ett 20-tal andra elever. Det torde få ankomma på *Kungl. Maj:t* eller lantbruksstyrelsen att meddela erforderliga föreskrifter rörande utbildningen. Departementschefen har däremot icke ansett sig kunna tillstyrka lantbruksstyrelsens förslag, att för nästa budgetår under ifrågavarande anslag skulle upptagas medel till utbildningskurser för ladugårdsföreståndare, jordbruks-, husdjurs- och ungdomsinstruktörer, fjäderfäskötare, fårherdar, fårägare, cementeringsförmän och pälsdjursskötare.

Utskottet.

Till en början torde få erinras om att utskottet vid behandlingen av förevarande anslagstitel för innevarande budgetår förklarade att utskottet fann stort behov föreligga av ytterligare utbildningskurser för hemkonsulenter, fårherdar och fårägare samt fjäderfäskötare, särskilt för hemkonsulenter, men att utskottet likväl icke kunde föreslå anslag till någon utvidgning av den kursverksamhet som *Kungl. Maj:t* i dåvarande läge ansett nödigt begränsa på sätt som framginge av propositionen. Frågan om anordnande av ytterligare specialkurser på området syntes utskottet emellertid böra tagas

under förnyat övervägande inom sådan tid att förslag därom kunde framläggas för 1946 års riksdag. I Kungl. Maj:ts nu föreliggande framställning har också räknats med anordnande av en utbildningskurs för hemkonsulenter.

Beträffande den ifrågasatta utbildningskursen för ungdomsinstruktörer har lantbruksstyrelsen — som i sitt förslag angående genomförandet av den vid 1944 års riksdag beslutade omorganisationen av hushållningssällskapen räknat med att hos sällskapen skulle finnas anställda 26 ungdomsinstruktörer — anfört att, därest hushållningssällskapens omorganisation skulle träda i kraft den 1 januari 1947, det vore nödvändigt att under år 1946 anordna en dylik kurs. Av Kungl. Maj:ts framställning angående anslag till bidrag till hushållningssällskapen (p. 81 här nedan) framgår emellertid att departementschefen ansett genomförandet av omorganisationen böra uppskjutas i avvaktan på 1942 års jordbrukskommittés blivande förslag. Under angivna förhållanden finner utskottet icke tillräcklig anledning föreligga att för närvarande på grund av de likalydande motionerna I: 169 och II: 283 överväga medelsanvisning för ändamålet.

Lantbruksstyrelsens förslag om anordnande av utbildningskurs för cementeringsförmän har upptagits i motionerna I: 170 och II: 286, likalydande, samt I: 171 och II: 285, jämväl likalydande. I motionerna I: 170 och II: 286 hemställs därjämte om utredning rörande utbildning av djurskötare inom fjäderfä-, får- och pälsdjursskötseln. Att berörda yrkesmän böra ha erforderlig utbildning finner utskottet uppenbart. Emellertid utgår utskottet ifrån att lantbruksstyrelsen även i fortsättningen beaktar ifrågavarande angelägenheter samt att Kungl. Maj:t i mån förhållandena det påkalla och medgiva framlägger förslag i ämnet för riksdagen. Utskottet anser sig därför i nuvarande läge icke böra föreslå någon åtgärd på grund av ifrågavarande motioner.

Under åberopande av det anförda och då utskottet även biträder Kungl. Maj:ts framställning i övrigt, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 169 och II: 283, likalydande, I: 170 och II: 286, likalydande, ävensom I: 171 och II: 285, jämväl likalydande, till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till särskilda utbildningskurser* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 56 700 kronor.

44:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till jordbrukets yrkeskolor, förslagsanslag.** Under punkt 44 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 200 500 kronor, vilket belopp med 36 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Fördelningen av anslagsbeloppet mellan de skolor, till vilka bidrag utgår från förevarande anslag, framgår av följande tabell, i vilken till jämförelse medtagits motsvarande bidrag för löpande budgetår.

Skola	Avlöningar		Driftkostnader		Summa	
	1945/46 kronor	beräknat för 1946/47 ₁ kronor	1945/46 kronor	beräknat för 1946/47 kronor	1945/46 kronor	beräknat för 1946/47 kronor
Gälö.....	32 290	33 240	23 797	25 880	56 087	59 120
Vittjärvsgården ...	30 258	31 257	14 400	23 400	44 658	54 657
Sorsele.....	15 162	30 977	14 400	18 000	29 562	49 477
Pålkem.....	19 286	24 888	14 400	16 200	33 686	37 217
Summa kronor	96 996	120 362	66 997	83 480	163 993	200 471

Utskottet.

I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning — och med förmälan att utskottet kommer att avgiva särskilt utlåtande över den till utskottet hänvisade motionen I: 230 om vissa ändringar i grunderna för statsbidrag till ifrågasvarande skolor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till jordbrukets yrkesskolor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 200 500 kronor.

45:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter m. m., förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 45 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen anmäla.

46:o) **Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter, reservationsanslag.** Under punkt 46 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår till ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 2 600 000 kronor. Från anslaget skola utdelas bidrag till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lantushållsskolor samt vid jordbrukets yrkesskolor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 98 av herr *Wahlund m. fl.*, likalydande med II: 179 av herr *Onsjö m. fl.*, vari såvitt angår förevarande punkt hemställts att riksdagen ville besluta att som bidrag till byggnadsarbeten vid vissa anstalter inom den lägre lantbruksundervisningen för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 7 000 000 kronor;

2) I: 175 av herr *Hagman m. fl.*, likalydande med II: 363 av herr *Janson i Frändesta m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lantushållsskolor samt vid jordbrukets yrkesskolor för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag å 4 000 000 kronor;

3) II: 32 av herrar *Persson* i Svensköp och *Kristensson*, vari hemställts att riksdagen måtte såsom bidrag till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lantushållsskolor samt vid jordbrukets yrkesskolor för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 000 kronor.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att till bidrag till byggnadsarbeten vid lantmanna- och lanthushållsskolor samt vid jordbrukets yrkesskolor måtte för budgetåret 1946/47 anvisas ett reservationsanslag av 4 000 000 kronor. Styrelsen har härvid anført i huvudsak följande.

Av de för ifrågavarande ändamål å riksstaten sammanlagt anvisade medlen, 6 600 000 kronor, ha redan beviljats statsbidrag till 19 skolor med tillhoppa 4 990 300 kronor. Följaktligen finnas 1 609 700 kronor tillgängliga för utlämnande av statsbidrag under innevarande budgetår. Ansökningar från 9 skolor om statsbidrag med sammanlagt 1 725 110 kronor äro för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Dessutom ha till lantbruksstyrelsen inkommit ansökningar om statsbidrag till nybyggnader m. m. från 21 lantmanna- och lanthushållsskolor samt jordbrukets yrkesskolor representerande en sammanlagd byggnadskostnad av omkring 9 600 000 kronor, av vilket belopp omkring 7 200 000 kronor skulle erfordras såsom statsbidrag. Skulle för samtliga de byggnadsarbeten, rörande vilka ansökningar inkommit, beviljas statsbidrag under nästa budgetår, komme sålunda att erfordras ett anslag av $(1\,725\,110 + 7\,200\,000 - 1\,609\,700 =) 7\,315\,400$ kronor. Därutöver kunna enligt vad styrelsen har sig bekant förväntas inkomma ansökningar om byggnadsbidrag från ett stort antal skolor.

Det synes lantbruksstyrelsen nödvändigt, att nu sedan fredsförhållanden inträtt byggnadsarbetena vid lantbruksundervisningsanstalterna genomföras i raskare takt än hittills för att skolorna skola kunna fylla sin viktiga uppgift. Ehuru det vore önskvärt, att samtliga de byggnadsarbeten, för vilka ansökningar inkommit, kunde komma till utförande under nästa budgetår, anser sig styrelsen dock icke böra räkna härmed, utan styrelsen föreslår, att anslaget för budgetåret 1946/47 bestämmes till 4 000 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anført följande:

»Med hänsyn till ifrågavarande skolors stora betydelse för landets jordbruk anser jag, att även för nästa budgetår medel böra anvisas för byggnadsarbeten vid skolorna. I likhet med lantbruksstyrelsen finner jag det önskvärt, att dessa arbeten kunde ske i raskare takt än hittills, och jag vill därför förorda en höjning av anslaget för nästa budgetår. I nuvarande läge är jag dock icke beredd att tillstyrka en större ökning av anslaget än med 1 000 000 kronor till 2 600 000 kronor.»

Frågan om medelsanvisning för byggnadsarbeten vid lantmanna- och lanthushållsskolorna dryftades ingående inom utskottet senast vid 1944 års riksdag, då utskottet i sitt utlåtande bland annat underströk angelägenheten av att medel i största möjliga utsträckning kunde ställas till förfogande för igångsättande inom rimlig tid av redan planerade förbättrings- och utvidgningsarbeten vid ifrågavarande skolor. I anslutning härtill vill utskottet givetvis nu tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning om ökad anslagstilldelning för att kunna befordra en raskare takt än hittills i byggnadsarbetena vid skolorna. En ytterligare höjning av anslaget såsom föreslagits i de föreliggande

motionerna finner utskottet med hänsyn till svårigheterna att anskaffa byggnadsmateriel och erhålla byggnadstillstånd böra tills vidare anstå. Därest emellertid under den närmaste tiden ett förbättrat läge på byggnadsmarknaden skulle inträffa, synes det utskottet lämpligt att på tilläggsstat bevilja de medel som kunna visa sig erforderliga utöver nu tillstyrkta belopp av 2 600 000 kronor.

Under återopande av det anförda — och med förmälan att utskottet kommer att avgiva särskilt utlåtande över den till utskottet hänvisade motionen II: 294 om ändrade grunder för bidrag till ifrågavarande byggnadsarbeten — hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 98 och II: 179 i förevarande del, I: 175 och II: 363, jämväl likalydande, samt II: 32, till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 2 600 000 kronor.

47:o) **Trädgårdsundervisningen: Understöd åt trädgårdsskolor: Avlöningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 47 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

48:o) **Trädgårdsundervisningen: Understöd åt trädgårdsskolor: Driftkostnader, förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 48 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

49:o) **Trädgårdsundervisningen: Lärlingsutbildning, reservationsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 49 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

50:o) **Trädgårdsundervisningen: Bidrag till kurser i trädgårdsskötsel, reservationsanslag.** Under punkt 50 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett belopp av 51 000 kronor.

I detta samband har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 172 av herr *Hagman m. fl.* och II: 288 av herr *Sveningsson m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att till Trädgårdsundervisningen: Bidrag till kurser i trädgårdsskötsel för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 56 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

Ifrågavarande anslag är för budgetåret 1945/46 upptaget med 40 000 kronor, varav 20 000 kronor avsetts till utbildningskurser för trädskötare i södra och mellersta Sverige, 2 500 kronor till en 10 dagars trädgårdskurs för småbrukare m. fl. vid Norrlands trädgårdsskola i Söråker, 7 500 kronor till utbildningskurser för trädgårdsskötare i norra Sverige och ambulerande trädgårdskurser samt 10 000 kronor till anordnande av kurser i trädgårdsskötsel vid vissa folkhögskolor.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* beräknat medelsbehovet för nästa budgetår till 56 000 kronor. Styrelsen har anfört bland annat följande.

Inom södra och mellersta Sverige funnos vid årsskiftet 1944/45 sammanlagt 1 427 fruktodlarföreningar med sammanlagt något över 99 000 medlemmar samt 1 340 anställda trädskötare. Då antalet trädskötare sålunda väsentligt understiger antalet föreningar och en betydande del av nu verk samma trädskötare icke erhållit någon kursutbildning, föreligger stort behov av utbildningskurser för trädskötare, ett behov, som torde komma att stegras till följd av alltmer ökad insikt om nödvändigheten av fruktodlingens rationalisering. Det under år 1945 disponibla anslaget har medgivit utbildning av endast 140 av 215 anmälda deltagare. För att möta utbildningsbehovet erfordras ett belopp av omkring 30 000 kronor.

Enligt *Kungl. Maj:ts förslag* skulle ifrågavarande anslag för nästa budgetår upptagas med ett med 11 000 kronor ökat belopp eller sålunda med 51 000 kronor. Av ökningen hänföra sig 5 000 kronor till utbildningskurser för trädskötare i södra och mellersta Sverige samt 6 000 kronor till kurser i trädgårdsskötsel vid vissa folkhögskolor och lantmannaskolor.

I anslutning till lantbruksstyrelsens förslag hemställa motionärerna om höjning av förevarande anslag med 5 000 kronor såsom ytterligare bidrag till utbildningskurser för trädskötare i södra och mellersta Sverige. Under erinran om att departementschefens förslag om beräkning av 25 000 kronor till ändamålet innebär en ökning i förhållande till löpande budgetår med 5 000 kronor, anser sig utskottet för närvarande icke böra tillstyrka motionärernas yrkande.

Då *Kungl. Maj:ts förslag* ej heller i övrigt föranlett erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till *Kungl. Maj:ts* framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 172 och II: 288, till *Trädgårdsundervisningen: Bidrag till kurser i trädgårdsskötsel* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 51 000 kronor.

Utskottet.

51:o) **Trädgårdsundervisningen: Stipendier för högre utbildning i trädgårdsfacket, reservationsanslag.** Under punkt 51 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat belopp av 1 200 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 231, av herrar *Albertsson* och *Björck*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta, att anslaget till Trädgårdsundervisningen: Stipendier för högre utbildning i trädgårdsfacket måtte för budgetåret 1946/47 höjas med 1 200 kronor till 2 400 kronor.

Beträffande skälen till stöd för motionen får utskottet hänvisa till denna.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att anslaget för nästa budgetår måtte uppföras med ett till 2 400 kronor förhöjt belopp. Styrelsen har i sin skrivelse erinrat, att anslaget intill budgetåret 1940/41 under en följd av år varit uppfört med 2 400 kronor, samt framhållit, att sedan världskriget numera avslutats ökade möjligheter att bedriva studier i utlandet syntes föreligga. Anslaget borde därför åter uppföras med 2 400 kronor för möjliggörande av att liksom tidigare två stipendier, vardera å 1 200 kronor, skulle kunna utdelas.

Utskottet.

I likhet med Kungl. Maj:t anser utskottet att medelsbehovet för ifrågasvarande ändamål för nästa budgetår bör beräknas till oförändrat belopp av 1 200 kronor. Utskottet kan sålunda icke biträda föreliggande motion om anslagets uppförande med 2 400 kronor i enlighet med *lantbruksstyrelsens* förslag.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å motionen I: 231, till *Trädgårdsundervisningen: Stipendier för högre utbildning i trädgårdsfacket* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 1 200 kronor.

52:o) **Reseunderstöd för studier på jordbrukets område, reservationsanslag.** Till reseunderstöd för *lantbrukets* studerande har tidigare under flera år anvisats anslag å riksstaten. Senast för budgetåret 1939/40 upptogs för ändamålet ett reservationsanslag å 6 000 kronor. I enlighet med den av 1939 års urtima riksdag behandlade besparingspropositionen, nr 79, föreskrevs emellertid, att detta belopp icke skulle tagas i anspråk.

Under punkt 52 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår för ändamålet uppföra ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

Departementschefen har efter redogörelse för framställning i ämnet av *lantbruksstyrelsen* för egen del anført följande:

»I likhet med *lantbruksstyrelsen* finner jag önskvärt, att anslag ånyo beviljas för att möjliggöra utlämnande av reseunderstöd för studier på jordbru-

kets område. Med hänsyn till att jag icke ansett mig böra förorda anvisande av särskilda reseanslag för speciella kategorier lärare, varom framställning gjorts från olika håll, vill jag tillstyrka, att under förevarande anslag för budgetåret 1946/47 anvisas ett något större belopp än lantbruksstyrelsen föreslagit eller 25 000 kronor. Dispositionen av sagda belopp bör i likhet med vad som varit fallet beträffande tidigare för ifrågavarande ändamål upptagna anslag förbehållas Kungl. Maj:t. Anslaget bör givas reservationsanslags karaktär.»

Då den studieverksamhet som möjliggöres genom bidrag från ifrågavarande anslag är ägnad att på olika områden främja utvecklingen av landets jordbruk, förordar utskottet bifall till Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Reseunderstöd för studier på jordbrukets område* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 25 000 kronor.

53:o) Undervisning och studieresor för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor. Under punkt 53 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under rubriken Undervisning för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor anvisa ett anslag av 113 500 kronor, vilket belopp med 43 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

I detta samband har utskottet till behandling förehäft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 232 av fru *Svensson* och herr *Persson, Ivar*, samt II: 367 av herr *Pettersson* i Dahl *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen till Undervisning och studieresor för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor för budgetåret 1946/47 måtte besluta anvisa ett anslag av 138 500 kr. och att av detta anslag 25 000 kr. må användas till studieresor.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att anslaget för nästa budgetår måtte uppföras med ett till 110 000 kronor förhöjt belopp. Styrelsen har härvid överlämnat en framställning från *Föreningen lantbruks- och skogsbruketsfilm*, vari föreningen anhållit, att för budgetåret 1946/47 måtte anvisas ett anslag av 30 000 kronor att användas till upptagning av undervisningsfilmer och bildserier på jordbrukets och skogsbrukets områden.

Av lantbruksstyrelsens skrivelse inhämtas bland annat följande.

De med anslaget avsedda ändamålen föreslås av lantbruksstyrelsen skola tillgodoses på sätt framgår av följande tablå, i vilken till jämförelse upptagas för budgetåret 1945/46 beviljade belopp.

	Beviljat för 1945/46	Föreslaget för 1946/47
Hushållningssällskapens undervisningskurser	57 550	80 800
Annan undervisning	700	700
Instruktionskurser för lokala ledare inom Jordbru- karungdomens förbund	1 750	3 500
Undervisningsfilm och bildserier	10 000	25 000
	<u>Summa kronor 70 000</u>	<u>110 000.</u>

Styrelsen har framhållit, att hushållningssällskapen för 1944 års undervisningskurser författningsenligt ägt erhålla statsbidrag med omkring 72 800 kronor men att de på grund av anslagets otillräcklighet endast uppburit 59 300 kronor. För tillgodoseende av det stora behovet under krisåren av reservmaskinskötare i jordbruket hade hushållningssällskapen med anlitande av statsbidrag, som av statens arbetsmarknadskommission beviljats för ändamålet, anordnat kurser för utbildning av maskinskötare och särskilt då traktorskötare. För anordnande av dylika kurser under år 1944 hade kommissionen till hushållningssällskapen utanordnat icke mindre än omkring 68 300 kronor. Då arbetsmarknadskommissionen i fortsättningen icke torde komma att understödja denna undervisningsverksamhet, men det för jordbrukets del föreläge ett mycket stort behov av kunniga maskinskötare, borde hushållningssällskapen beredas möjlighet att med bidrag från förevarande anslag anordna kurser för utbildning av maskinskötare. Med hänsyn härtill syntes anslaget till hushållningssällskapens undervisningskurser för nästkommande budgetår böra höjas väsentligt. Frånsett dessa maskinskötarkurser hade nämligen hushållningssällskapen på grund av det under krisåren starkt beskurna statsbidraget till undervisningskurserna och sällskapens i allmänhet svaga ekonomiska ställning måst rätt avsevärt inskränka sin undervisningsverksamhet i övrigt. På grund härav och med hänsyn till undervisningskursernas i allmänhet stora betydelse — särskilt under nu rådande förhållanden, då en utvidgning i stället för en inskränkning av undervisningsverksamheten vore i hög grad påkallad — samt i betraktande av hushållningssällskapens i regel hårt ansträngda ekonomi och stora behov av statsbidrag för bestridande av kostnaderna för ifrågakvarande undervisning har lantbruksstyrelsen föreslagit, att bidraget till kurserna måtte höjas till 80 800 kronor. Vidare har det syntes styrelsen vara av vikt, att ett tillräckligt antal lokala ledare funnes tillgängliga för instruktionsverksamheten inom Jordbrukarungdomens förbund. På grund härav har styrelsen föreslagit, att bidraget till denna verksamhet måtte höjas med 1 750 kronor till 3 500 kronor. Enligt lantbruksstyrelsens mening utgjorde framställningen av de filmer och bildserier, som skulle nyttjas vid hushållningssällskapens och lantbruksundervisningsanstalternas verksamhet ett viktigt led i främjandet av undervisning och upplysning på lanthushållningens område. Då hushållningssällskapen och skolorna ej kunde erlägga så höga hyresavgifter för filmerna, att dessa avgifter täckte kostnaderna för filmernas framställning, kopiering och distribution och Föreningen lantbruks- och skogsbruketsfilm vidare saknade egna medel för filmproduktionen och icke längre kunde från annat håll påräkna fortsatt ekonomiskt stöd, syntes det nödvändigt, att föreningen kraftigare än hittills understöddes av det allmänna. Med hänsyn härtill har styrelsen förordat, att föreningen för framställning av undervisningsfilm och bildserier för budgetåret 1946/47 måtte erhålla ett bidrag av 25 000 kronor.

Jordbrukets upplysningsnämnd har i skrivelse den 31 augusti 1945 hemställt, att ett belopp av 30 000 kronor måtte anvisas för upptagande av en

film belysande forsknings- och försöksverksamheten på jordbrukets och trädgårdsodlingens områden.

Framställning från jordbrukets upplysningsnämnd har tillstyrkts av *lantbruksstyrelsen*. Enligt styrelsens mening skulle en dylik film vara av stort värde både för upplysningsverksamheten bland landets jordbrukare och för propagandan om Sverige i utlandet.

I detta sammanhang torde få anmälas, att *norrlandskommittén* i sitt betänkande angående yrkesutbildningen i Norrland föreslagit, dels att ifrågavarande anslag skulle erhålla sådan storleksordning, att de norrländska hushållningssällskapen bleve i stånd att minst fördubbla sin verksamhet på detta område, dels ock att anslag till studieresor, vilket icke utgått sedan år 1939, åter skulle ställas till de norrländska hushållningssällskapens förfogande.

Kommitténs ifrågavarande förslag ha under remissbehandlingen föranlett yttranden av *lantbruksstyrelsen*, *lantbruksakademien*, *Jämtlands läns lands- ting*, *Gävleborgs*, *Jämtlands* och *Västerbottens läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott*, *Sveriges lantbruksförbund*, *Riksförbundet landsbygdens folk*, *Jordbrukarungdomens förbund* samt *Sveriges agronom- och lantbrukslärareförbund*, vilka samtliga tillstyrkt förslagen.

Departementschefen har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»I likhet med lantbruksstyrelsen anser jag, att möjlighet bör beredas hushållningssällskapen att med bidrag från förevarande anslag anordna kurser för utbildning av maskinskötare. Även eljest synes en viss ökning av beloppet till hushållningssällskapens undervisningskurser vara erforderlig. För närvarande finner jag mig dock icke kunna tillstyrka, att nämnda belopp höjes i vidare mån än styrelsen föreslagit eller till 80 800 kronor. För annan undervisning bör beräknas oförändrat belopp av 700 kronor. Med hänsyn till att jag har för avsikt att under en följande punkt föreslå en ökning av bidraget till Jordbrukarungdomens förbund anser jag icke erforderligt, att särskilda medel upptagas under förevarande anslag till instruktionskurser för lokala ledare inom förbundet. För undervisningsfilm och bildserier synes böra beräknas ett med 10 000 kronor höjt belopp eller alltså 20 000 kronor. Ur upplysningssynpunkt skulle det vara av betydande värde, om jämte undervisnings- och instruktionsfilmer kunde regelbundet tillhandahållas mer populärt lagda kortfilmer, vilka huvudsakligen belyste skilda avsnitt av försöks- och forskningsverksamheten samt olika förbättringsmöjligheter för de enskilda jordbruksföretagen. För framställning av dylik upplysningsfilm synes i anslutning till de förslag, som framlagts av jordbrukets upplysningsnämnd, för nästa budgetår ett belopp av 12 000 kronor böra anvisas. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter beträffande användningen av de för ifrågavarande ändamål anvisade medlen. För närvarande anser jag mig icke böra förordna, att under ifrågavarande anslag ånyo beräknas medel för studieresor. Med beaktande av vad sålunda anförts synes förevarande anslag böra upptagas med (80 800 + 700 + 20 000 + 12 000 =) 113 500 kronor.»

Utskottet.

Med anledning av motionärernas hemställan om anvisning under förevarande anslagstitel av medel även till studieresor under hushållningssällskapens medverkan, får utskottet erinra om att anslag till dylika resor utgått tidigare, sålunda för vardera av budgetåren 1938/39 och 1939/40 med 50 000 kronor samt för budgetåret 1940/41 med 13 000 kronor. I statsverkspropositionen till 1941 års riksdag förklarade emellertid dåvarande departementschefen att han delade lantbruksstyrelsens uppfattning, att med hänsyn till det statsfinansiella läget några medel för ändamålet icke borde upptagas för nästföljande budgetår, med påföljd att ifrågavarande delpost avfördes från anslaget.

Såsom motionärerna anfört äro de besök på välskötta jordbruk som här avses av stort värde för de däri deltagande, såsom ägnade att främja ett höjande av det mindre jordbruket, särskilt vad gäller driftens anpassning och rationalisering efter den aktuella situationens krav. Någon tvekan torde icke råda om behovet och nyttan av dylika studieresor. Utskottet vill därför tillstyrka att statsanslag ånyo beviljas till ifrågavarande verksamhet och med belopp som motionärerna föreslagit, 25 000 kronor. Med avseende på medlens användning torde såsom motionärerna förutsatt böra tillämpas i huvudsak enahanda grunder som tidigare. På Kungl. Maj:t torde få ankomma att meddela erforderliga bestämmelser i ämnet.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt under förevarande punkt har icke föranlett någon utskottets erinran.

Vid bifall till vad utskottet sålunda förordat skulle anslaget — vars benämning med hänsyn till det anförda bör ändras till Undervisning och studieresor för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor — för nästa budgetår behöva uppföras med ett till (113 500 + 25 000 =) 138 500 kronor förhöjt belopp.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till de likalydande motionerna I: 232 och II: 367 till *Undervisning och studieresor för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 138 500 kronor.

E. Hästavel och boskapsskötsel m. m.

54:o) **Statens hingstdepåer och stuteri: Avlöningar, förslagsanslag.** Under punkt 54 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för statens hingstdepå och stuteri fastställa ändrad avlöningsstat ävensom att till avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 342 300 kronor, att utgå av totalisatormedel. I jämförelse med anvisningen för innevarande budgetår innebär anslagsäskandet en ökning med 36 700 kronor.

Under icke-ordinarieposten har föreslagits en höjning med 6 400 kronor för beräknade löneklassförändringar samt för uppflyttning dels från

lönegrad Eo 5 till Eo 6 av två befattningar som nattvakt och fyrtionio tjänster som stallbetjänt, dels från lönegrad Ex 5 till Eo 6 av två stallbetjäntbefattningar, dels ock från lönegrad Ex 5 till Ex 6 av fyra befattningar som stallbetjänt. Ifrågakarande förbättring av anställningsvillkoren för stallpersonalen har av lantbruksstyrelsen motiverats under hänvisning till svårigheter-na att erhålla lämplig stallpersonal, sedan de civila remontryttarna vid försvarsväsendet inplacerats i lönegrad MEo 6. Vidare hava posterna rörligt tilllägg, kristilllägg och provisoriskt lönetilllägg uppräknats med respektive 1 000, 1 100 och 28 500 kronor, sistnämnda post i anslutning till vad chefen för finansdepartementet vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört beträffande provisoriskt lönetilllägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst. Mot angivna ökningar om tillhoppa 37 000 kronor svarar en minskning med 300 kronor av posten barntilllägg.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens hingstdepåer och stuteri, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	44 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	4 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	171 000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän	»	1 600
5. Rörligt tilllägg, <i>förslagsvis</i>	»	32 700
6. Kristilllägg, <i>förslagsvis</i>	»	34 900
7. Provisoriskt lönetilllägg, <i>förslagsvis</i>	»	49 500
8. Barntilllägg, <i>förslagsvis</i>	»	4 000

Summa kronor 342 300;

2) till *Statens hingstdepåer och stuteri*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 342 300 kronor.

55:o) **Statens hingstdepåer och stuteri: Omkostnader, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 55 — inbärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hingstdepåer och stuteri: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 153 600 kronor.

56:o) **Statens hingstdepåer och stuteri: Byggnadsarbeten, reservationsanslag.** För detta ändamål är för innevarande budgetår anvisat ett reservationsanslag av 32 800 kronor.

Under punkt 56 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel för nästa budgetår anvisa ett reservationsanslag av 58 000 kronor. Av anslaget avses ca 49 200 kronor till reparation av unghäststallet vid Flyinge hingstdepå och stuteri samt 8 800 kronor för uppförande av en ny, för fyra familjer avsedd ekonomibyggnad därstädes.

Utskottet.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens hingstdepåer och stuteri: Byggnadsarbeten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 58 000 kronor.

57:o) **Hästavelns befrämjande, reservationsanslag.** Under punkt 57 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 450 300 kronor, innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 30 000 kronor. Höjningen åbelöper posten hästpremieringen och motiveras med att en ökning av medelsanvisningen till föreslaget belopp erfordras, därest premieringen i fråga skall kunna genomföras på tillfredsställande sätt.

Utskottet.

Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Hästavelns befrämjande* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 450 300 kronor.

58:o) **Avsättning till stuteriväsendets fond, förslagsanslag.** I enlighet med beslut av 1945 års riksdag är för innevarande budgetår uppfört ett förslagsanslag till avsättning till stuteriväsendets fond å 3 030 000 kronor, till storleken beräknat på så sätt, att för omföring till stuteriväsendets fond disponeras ett belopp, motsvarande inflytande totalisatormedel, sedan för särskilda ändamål anvisade, av dylika medel utgående anslagsbelopp frånräknats.

Kungl. Maj:ts under punkt 58 gjorda framställning innebär anvisande såsom avsättning för budgetåret 1946/47 till ifrågavarande fond av ett förslagsanslag av 3 945 600 kronor.

Riksräkenskapsverket har i remissutlåtande den 1 oktober 1945 bland annat funnit sig böra hemställa, att frågan om upplösning av totalisatormed-

lens specialbudget upptages till förnyad prövning och att anslaget för avsättning till stuteriväsendets fond ersättes av ett anslag för utbetalning av de nu direkt från fonden utgående bidrag, som verkligen komma stuteriväsendet till godo, eller alternativt att detta syfte tillgodoses genom motsvarande höjning av anslaget till hästavelns befrämjande.

I likhet med departementschefen vill utskottet till en början bestämt motsätta sig riksräkenskapsverkets förslag att till övervägande upptaga frågan om upplösande av totalisatormedlens specialbudget, eftersom detta skulle kunna medföra att totalisatormedlen i fortsättningen i mindre uträkning än som från början varit avsett komme hästaveln till godo.

Utskottet har tidigare tillstyrkt, att av totalisatormedel skulle under budgetåret 1946/47 för nedan angivna ändamål utgå följande belopp:

Stuteribyrån i lantbruksstyrelsen:

Avlöningar	..... kronor	42 200		
Omkostnader	..... »	8 000	kronor	50 200
Statens hingstdepåer och stuteri:				
Avlöningar	..... kronor	342 300		
Omkostnader	..... »	153 600		
Byggnadsarbeten	..... »	58 000	»	553 900
Hästavelns befrämjande	..... »			450 300
				<u>Summa kronor 1 054 400.</u>

Då i totalisatormedel under budgetåret 1946/47 kunna beräknas inflyta 5 000 000 kronor, torde i överensstämmelse med vad sålunda föreslagits anslaget för avsättning till stuteriväsendets fond bära för samma budgetår upptagas till förslagsvis (5 000 000 — 1 054 400 =) 3 945 600 kronor.

Av de medel, som sålunda tillföras stuteriväsendets fond, torde liksom tidigare visst belopp bära ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för diverse ändamål, ägnade att främja hästaveln. Utskottet har intet att erinra mot att detta belopp, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, upptages till 360 000 kronor, därav förslagsvis 200 000 kronor för inköp av fullblodshingstar för statens räkning, respektive 20 000, 30 000 och 40 000 kronor såsom bidrag till Svenska ridsportens centralförbund, Jockeyklubben och Svenska travsportens centralförbund för utdelning såsom tävlings- och avelspris, 20 000 kronor för utdelning av premier m. m. i enlighet med förslag av Avelsföreningen för svenska varmblodiga hästen samt 50 000 kronor för understödjande åtgärder i allmänhet på hästavelns område.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avsättning till stuteriväsendets fond* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 3 945 600 kronor.

Utskottet.

59:o) **Nötboskapsavelns befrämjande: Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln.** Under punkt 59 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat belopp av 300 000 kronor.

I detta samband har utskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 47 av herr *Nilsson, Bror, m. fl.*, likalydande med II: 78 av herr *Johansson* i Mysinge *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 333 000 kronor;

2) I: 235 av friherre *Beck-Friis* och herr *Hagman*, likalydande med II: 284 av herrarna *Andersson* i Gisselås och *Hæggblom*, vari hemställts, att riksdagen måtte till befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln för budgetåret 1946/47 bevilja ett anslag på sammanlagt 330 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att anslaget för budgetåret 1946/47 måtte uppföras med 333 000 kronor. Härvid har styrelsen beräknat 285 000 kronor till tjuvföreningsverksamhet, 38 000 kronor såsom bidrag till avelsföreningar för nötboskap för stamboksföring samt 10 000 kronor till bekämpande av ofruktsamhet hos svensk kullig boskap. Den föreslagna höjningen av anslaget är föranledd till ett belopp av 30 000 kronor av ökat medelsbehov för tjuvföreningsverksamheten samt till ett belopp av 3 000 kronor av stegrade utgifter för nyssnämnda avelsföreningars verksamhet.

I detta sammanhang har anmälts, att *Västernorrlands läns hushållnings-sällskaps förvaltningsutskott* i skrivelse den 11 september 1945 hemställt, att anslagsanvisningen för ifrågavarande ändamål måtte höjas i syfte att förhindra att den utveckling av tjuvföreningsverksamheten, som kommit till stånd under de senare åren, bleve avbruten.

Departementschefen har ansett att de med förevarande anslag avsedda ändamålen torde även under budgetåret 1946/47 böra tillgodoses inom en kostnadsram av 300 000 kronor.

Utskottet.

I samtliga föreliggande motioner föreslås uppräknig av anslaget med 30 000 kronor för tillgodoseende av ökat medelsbehov inom tjuvföreningsverksamheten, varjämte i motionerna I: 47 och II: 78 påyrkas anslagshöjning med ytterligare 3 000 kronor för bestridande av stegrade utgifter inom avelsföreningarnas verksamhet. Utskottet kan visserligen biträda de synpunkter som ligga till grund för berörda anslagskrav vilka jämväl framförts av *lantbruksstyrelsen*, och vill sålunda vitsorda behovet av ökad anslagsberäkning för ifrågavarande verksamheter för befrämjande av nötboskapsaveln. I nuvarande läge anser sig dock utskottet icke kunna tillstyrka en utvidgning av den kostnadsram av 300 000 kronor för hithörande ändamål, vilken departementschefen ansett sig böra vidhålla oförändrad för nästkommande budgetår.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 47 och II: 78, likalydande, ävensom I: 235 och II: 284, jämväl likalydande, till *Nötboskapsavelns befrämjande: Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 300 000 kronor.

60:o) **Nötboskapsavelns befrämjande: Understöd åt kontrollföreningsverksamhet.** Kungl. Maj:ts under punkt 60 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett anslag av 333 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 15 000 kronor. Av anslaget beräknas oförändrat skola utgå 298 500 kronor till hushållningssällskapens verksamhet å ifrågavarande område, 9 000 kronor till utarbetande och utgivande av berättelse över kontrollföreningsverksamheten samt 2 500 kronor till kostnaderna för sammanträde inför kontrollnämnden med överkontrollassistenterna. Till övervakning av kontrollföreningsverksamheten genom kontrollnämnden har däremot beräknats ett från 8 000 kronor till 23 000 kronor förhöjt belopp. *Departementschefen* har i detta ämne anfört:

»Till kontrollnämndens verksamhet utgår för närvarande bidrag av statsmedel med 8 000 kronor. Såsom lantbruksstyrelsen föreslagit, torde statsbidrag med ytterligare 10 000 kronor för år räknat böra ställas till nämndens förfogande för möjliggörande av en löneförbättring åt de hos nämnden anställda överkontrollassistenterna. Av skäl som jag i det följande närmare kommer att angiva har jag kommit till den uppfattningen att omorganisationen av hushållningssällskapen bör anstå ytterligare någon tid. Jämväl ställningstagandet till frågan om ändring av kontrollnämndens verksamhet och i anslutning därtill skärpning av ladugårdskontrollen synes med hänsyn härtill böra uppskjutas. På grund härav bör medelsbehovet för nämndens verksamhet beräknas enligt nyss angivna grunder för hela budgetåret 1946/47. Å riksstaten för detta budgetår torde emellertid även böra anvisas medel för genomförande av ifrågavarande löneförbättring från och med den 1 januari 1946. På grund härav synes medelsbehovet för nästa budgetår för kontrollnämndens verksamhet böra upptagas med

$\left(8\,000 + 10\,000 + \frac{10\,000}{2} = \right) 23\,000$ kronor.»

Anslagsberäkningen föranleder icke någon erinran, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Nötboskapsavelns befrämjande: Understöd åt kontrollföreningsverksamhet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 333 000 kronor.

61:o) **Diverse åtgärder på husdjursavelsns område m. m.** Under punkt 61 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat belopp av 109 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 25 av herr *Elofsson, Gustaf, m. fl.* samt II: 33 av herr *Norup m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta höja anslaget för biodlingens främjande till 10 000 kronor för nästa budgetår.

Beträffande skälen till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen*, med överlämnande av en framställning från Sveriges fjäderfäavelsförening om statsbidrag till föreningen med 50 000 kronor, hemställt, att anslaget för budgetåret 1946/47 måtte uppföras med 116 200 kronor. Härvid har *lantbruksstyrelsen* för främjande av svin-, får-, get- och fjäderfäaveln samt biskötseln beräknat respektive 35 000, 36 000, 2 000, 38 200 och 5 000 kronor. I förhållande till medelsanvisningen för innevarande budgetår innebär beräkningen en ökning av beloppet för får- och fjäderfäavelsns främjande med respektive 5 000 och 2 200 kronor. Höjningen av anvisningen för fåravelsns främjande är föranledd av att antalet baggföreningar och fårsambetesföreningar under de senare åren avsevärt ökats, under det att uppräknningen av beloppet till fjäderfäavelsns främjande motiveras bland annat av större medelsbehov för den av Sveriges fjäderfäavelsförening bedrivna avels- och upplysningsverksamheten.

Utskottet.

I anledning av föreliggande motioner om ökat anslag till biskötseln torde böra erinras om att riksdagen på hemställan av utskottet (utlåtande nr 4) antagit ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag till förordning om bekämpande av smittsamma sjukdomar hos bin. Denna nya förordning innebär bland annat att de kostnader för bestämmelsernas tillämpning, vilka hittills bestritts av enskilda organisationer, i fortsättningen skola gäldas av allmänna medel. Med hänsyn till det ekonomiska stöd som sålunda lämnats biodlarna anser sig utskottet icke böra under här förevarande anslagsrubrik tillstyrka höjning av det utav departementschefen beräknade beloppet av 5 000 kronor till biskötselns främjande.

Åberopande det anförda och då utskottet även i övrigt biträder departementschefens förslag under förevarande punkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 25 och II: 33, till *Diverse åtgärder på husdjursavelsns område m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 109 000 kronor.

F. Veterinärväsendet m. m.

62:o) **Veterinärhögskolan: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:t har under punkt 62 föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett belopp av 604 700 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 79 av herr *Mannerskantz* och friherre *Beck-Friis* samt II: 145 av herr *Liedberg*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta dels om uppflyttande nu av lärartjänsten i hovbeslags- och anspannslära samt hovsjukdomar från lönegrad A 26 till A 28 och dels om ett uttalande om önskvärldheten av att sagda lärartjänst på sakligt motiverade grunder snarast sättes i paritet med veterinärhögskolans övriga avdelningar, vad beträffar tjänsteställning och lönegrad.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Kungl. Maj:ts framställning innefattar — förutom hemställa till riksdagen att för veterinärhögskolan fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 604 700 kronor, vilket belopp med 22 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 30 900 kronor och utgiftsminskningar å tillhoppa 8 400 kronor.

Utgiftsökningen hänför sig till anslagsposterna avlöningar till ordinarie tjänstemän samt avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med respektive 23 000 och 7 900 kronor. Utgiftsminskningen, 8 400 kronor, åbelöper posten arvoden och särskilda ersättningar bestämda av Kungl. Maj:t. Beräkningen har följande utseende:

Posten avlöningar till ordinarie tjänstemän har höjts med (3 500 + 3 200 + 3 200 + 3 200 + 10 400 =) 23 500 kronor på grund av förslag om överförande av en institutionsvaktmästare, en bilförare, en gårdskar, en eldare och tre djursjukvårdare å ordinarie stat samt med 3 700 kronor till följd av beräknade löneklassförändringar. Å andra sidan har posten minskats med 4 200 kronor i anledning av att med inrättandet av en kontoristbefattning i lönegraden Eo 9 en kanslibiträdesbefattning i lönegrad A 7 vakanssättes. Posten uppföres följaktligen ökad med (23 500 + 3 700 — 4 200 =) 23 000 kronor. Under arvodesposten beräknas en minskning å (7 200 + 1 800 =) 9 000 kronor med hänsyn till att sysslomansbefattningen föreslås ombildad till en extra ordinarie intendenttjänst samt till att sekreterararvodet avsetts skola indragas. Emellertid har ifrågavarande post höjts med 600 kronor för avlöande av en speciallärare i allmän veterinär författningkunskap. Posten upptages alltså minskad med (9 000 — 600 =) 8 400 kronor. Vad angår posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har densamma upprä-

nats med $(4\ 400 + 400 + 200 + 200 + 300 =)$ 5 500 kronor på grund av förslag om ändrad löneställning för ett kanslibitråde, två kontorsbiträden, en extra eldare, en extra gårdskarll samt tre extra djurskötare, med $(8\ 000 + 6\ 400 + 3\ 100 + 3\ 000 =)$ 20 500 kronor för avlöning till en intendent, en assistent, ett röntgenbiträde och en djursjukvårdare, med 900 kronor för sekreterarhjälp åt högskolans styrelse och rektor samt med 3 200 kronor till beräknade löneklassförändringar. Då å andra sidan föreslås överförande av en institutionsvaktmästare, en bilförare, en gårdskarll, en eldare och tre djursjukvårdare å ordinarie stat medför detta en minskning under icke-ordinarieposten av $(3\ 300 + 3\ 000 + 3\ 000 + 3\ 000 + 9\ 900 =)$ 22 200 kronor. Posten upptages följaktligen ökad med $(5\ 500 + 20\ 500 + 900 + 3\ 200 - 22\ 200 =)$ 7 900 kronor.

I sina anslagsäskanden den 22 augusti 1945 har *styrelsen för veterinärhögskolan* bland annat föreslagit uppflyttning av tjänsten såsom lärare i hovbeslag och läran om hovens sjukdomar från lönegrad A 26 till A 28 under motivering att de övriga avdelningsföreståndarbefattningarna vid högskolan äro placerade i 30 lönegraden samt att olikheterna i avdelningsföreståndarnas arbetsuppgifter icke synas vara av väsentlig natur.

Statskontoret har i utlåtande anfört att den av högskolestyrelsen föreslagna uppflyttningen i lönegrad A 28 av befattningen som lärare i hovbeslag och läran om hovens sjukdomar senast varit föremål för prövning av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga, vilkas förslag ledde till en omprövning vid 1942 års riksdag av lönegradsplaceringen för befattningshavare vid allmänna civilförvaltningen. Då denna fråga så nyligen varit föremål för övervägande och några nya omständigheter sedan dess icke tillkommit beträffande med tjänsten förenade arbetsuppgifter, kan statskontoret icke förorda bifall till framställningen i denna del.

Allmänna lönenämnden har i utlåtande anfört följande i förevarande del.

Enligt gällande stadgar för veterinärhögskolan tillsättes befattningen som lärare i hovbeslag och läran om hovens sjukdomar i samma ordning som professurerna vid högskolan. Under erinran tillika, att enligt den omorganisation av veterinärinrättningen i Skara, som träder i kraft den 1 januari 1946, såväl försöksledare som klinikchef vid denna inrättning skola hänföras till 28 lönegraden, får lönenämnden tillstyrka högskolans förslag om uppflyttning av ifrågavarande lärare från A 26 till A 28.

Departementschefen har beträffande högskolestyrelsens förslag angående ombildning av ifrågavarande lärartjänst i lönegrad A 26 förklarar sig för närvarande icke kunna biträda detsamma.

Utskottet.

Av förestående redogörelse och vad motionärerna anfört synes framgå att goda skäl tala för ombildning beträffande tjänsteställning och lönegrad av tjänsten som lärare i hovbeslag och läran om hovens sjukdomar. Enligt utskottets mening bör därför denna fråga tagas under omprövning av Kungl. Maj:t samt därav föranlett förslag framläggas för nästa års riksdag. I avbidan härpå torde de i ämnet väckta motionerna icke böra föranleda någon riksdagens anslagsberäkning för närvarande.

Utskottet som i övrigt helt biträder vad departementschefen föreslagit under förevarande punkt, hemställer,

A. att riksdagen må

1) för veterinärhögskolan fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

9 professorer	A 30
1 lärare i hovbeslag och läran om hovens sjukdomar	A 26
1 preparator	A 10
1 verkmästare	A 10
1 maskinist av 2:a klass	A 9
2 sjukvårdarförmän	A 8
1 fodermarsk	A 7
1 förste expeditionsvakt	A 7
5 institutionsvaktmästare	A 7
1 kanslibiträde	A 7
1 ladugårdsförman	A 7
2 sjukvårdarförmän	A 7
1 vaktmästare, tillika automobilförare	A 7
2 eldare av 1:a klass	A 6
2 hovslagare	A 6
1 bilförare	A 5
3 djursjukvårdare	A 5
1 eldare av 2:a klass	A 5
1 gårdskarll	A 5
1 port- och telefonvakt	A 5

Tjänstemän å övergångsstat.

1 maskinist .....

A 10

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

2 prosektorer	Eo 26
7 laboratorer	Eo 26
1 intendent	Eo 24;

Anm. Den på ordinarie stat upptagna befattningen som maskinist av 2:a klass skall hållas obesatt, så länge den på övergångsstat uppförde maskinisten kvarstår i tjänsten.

2) godkänna följande avlöningsstat för veterinärhögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	227 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	22 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	284 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	70 800

Summa kronor 604 700;

3) till *Veterinärhögskolan*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 604 700 kronor;

B. att de likalydande motionerna I: 79 och II: 145 må anses besvarade med vad utskottet ovan anfört.

63:o) **Veterinärhögskolan: Omkostnader, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 63 om anslag för ändamålet med 179 100 kronor innebär jämfört med anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 24 000 kronor. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 30 700 kronor och utgiftsminskningar å tillhopa 6 700 kronor. Av utgiftsökningen hänföra sig 21 000 kronor till uppräknig av anslagsposten övriga expenser, 7 700 kronor till inköp av apparatur samt 2 000 kronor till anordnande av en rastgård m. m. vid patologisk-anatomiska avdelningen. Som utgiftsminskning redovisas dels bortfallande av ett för innevarande budgetår såsom engångsanslag anvisat belopp av 2 150 kronor, dels avrundning av posten sjukvård m. m. med 50 kronor, dels ock uppräknig av det överskott å högskolans rörelse, som uppdebiteras å förevarande anslag med 4 500 kronor.

Utskottet.

Anslagsberäkningen har icke föranlett någon erinran, varför utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 179 100 kronor.

64:o) **Veterinärhögskolan: Materiel m. m., reservationsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 64 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett reservationsanslag av 67 200 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslaget med 6 200 kronor. Av ökning- en avses 5 200 kronor för uppräknig av institutionsanslagen till högskolans olika avdelningar till samma belopp som utgått under budgetåret 1939/40

samt 1 000 kronor för ytterligare höjning av institutionsanslaget till patologisk-anatomiska avdelningen. Sistnämnda höjning har bland annat motiverats med hänvisning till att undersökningsmaterialet vid ifrågavarande avdelning starkt stegrats.

Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Materiel m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 67 200 kronor.

65:o) **Veterinärhögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, reservationsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 65 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 5 500 kronor.

66:o) **Veterinärhögskolan: Stipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 66 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Stipendier* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 4 000 kronor.

67:o) **Veterinärinrättningen i Skara: Avlöningar, förslagsanslag.** Vid 1944 års riksdag beslöts (r. skr. nr 402), att verksamheten vid veterinärinrättningen i Skara skulle från och med tidpunkt, som sedermera bestämdes, omorganiseras i huvudsaklig överensstämmelse med ett i propositionen nr 188/1944 framlagt förslag. Enligt beslut av 1945 års riksdag (prop. nr 94; r. skr. nr 268) har den nya organisationen genomförts från och med den 1 januari 1946. Till avlöningar vid inrättningen under tiden 1 januari—30 juni 1946 har 1945 års riksdag under förenämnda anslagstitel anvisat ett förslagsanslag av 9 000 kronor. Kungl. Maj:t har den 1 juni 1945, med tillämpning tills vidare från och med den 1 januari 1946, för inrättningen fastställt dels personalförteckning (statsliggaren s. 760), dels ock avlöningsstat, upptagande såsom nettoutgift 9 000 kronor eller skillnaden mellan utgifter till belopp av 37 800 kronor och särskilda uppborädsmedel till belopp av 28 800 kronor.

Under punkt 67 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för veterinärinrättningen för budgetåret 1946/47 dels godkänna ändrad avlöningsstat, dels ock till avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 18 500 kronor. Med hänsyn

till att anslagsberäkningen avser helt budgetår hava de i nu gällande avlöningsstat upptagna posterna i den föreslagna staten uppförts med i stort sett fördubblade belopp. Härutöver har å staten uppförts en arvodespost å 400 kronor avseende ersättning till ledamöterna i nämnden för utövandet av den omedelbara ledningen av inrättningen.

Utskottet. Framställningen biträdes av utskottet som förty hemställer,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för veterinärinrättningen i Skara, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

Utgifter.

1. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	kronor 11 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 400
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 55 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 8 400
	<hr/>
	Summa kronor 76 100

Särskilda uppbördsmedel.

Bidrag av enskilda medel	kronor 57 600
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 18 500;

2) till *Veterinärinrättningen i Skara: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 18 500 kronor.

68:o) **Veterinärinrättningen i Skara: Omkostnader, förslagsanslag.** Under denna anslagstitel har för innevarande budgetår till omkostnader vid inrättningen under tiden 1 januari—30 juni 1946 anvisats ett förslagsanslag av 13 900 kronor. Såsom under nästföregående punkt nämnts, har verksamheten vid inrättningen i enlighet med riksdagens beslut (prop. nr 188/1944 och 94/1945; r. skr. nr 402/1944 och 268/1945) omorganiserats från och med den 1 januari 1946.

Under punkt 68 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 30 900 kronor. Till sjukvård m. m., reseersättningar, expenser och publikationstryck beräknas i förhållande till nu gällande stat dubbla belopp eller 200, 4 200, 38 000 och 1 000 kronor. Till övriga utgifter har i anslutning till propositionen nr 188/1944 beräknats ett

från 2 300 kronor till 12 600 kronor förhöjt belopp, medan de särskilda upp-
bördsmedlen, vilka i sistnämnda proposition upptagits med 24 800 kronor, upp-
räknats från 10 100 kronor till 25 100 kronor. Från anslaget beräknas skola
bestridas jämväl resekostnads- och traktamentsersättningen åt ledamöterna i
veterinärinrättningens nämnd.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Veterinärinrättningen i Skara: Om-
kostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av
30 900 kronor.

69:o) **Statens veterinärmedicinska anstalt: Avlöningar, förslagsanslag.**
Kungl. Maj:t har under förevarande punkt föreslagit riksdagen att till ända-
målet för nästa budgetår anvisa ett belopp av 745 000 kronor.

I detta samband har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen
väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 166 av
herr *Bondeson m. fl.* samt II: 369 av herr *Nilsson* i Göingegården *m. fl.*, vari
hemställts att riksdagen måtte besluta, att förslagsanslaget till Statens veteri-
närmedicinska anstalt: Avlöningar måtte höjas med 10 000 kronor till 755 000
kronor i och för avlöning till en assistent åt konsulenten i svinsjukdomar.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hän-
visa till dessa.

Kungl. Maj:ts framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen
att för statens veterinärmedicinska anstalt fastställa ändrad personalför-
teckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlö-
ningar med 745 000 kronor, vilket belopp med 64 900 kronor överstiger mot-
svarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör
skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 111 600 kronor och utgifts-
minskningar å tillhopa 46 700 kronor. Utgiftsökningen hänför sig med
101 100 kronor till anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän, med
2 500 kronor till arvodesposten samt med 8 000 kronor till posten rörligt till-
lägg. Utgiftsminskningen, 46 700 kronor, åbelöper posten avlöningar till öv-
rig icke-ordinarie personal. Beräkningen har följande utseende:

Med hänsyn till förslag om uppflyttning av två tjänster som avdelningsfö-
reståndare från lönegrad A 26 till A 28, ombildning av en avdelningsförestån-
darbefattning i lönegrad Eo 26 till en sådan befattning i A 28, omändring av
två laboratorstjänster till befattningar i lönegrad A 26 samt inplacering av
sekreterartjänsten i lönegrad A 24, två första laboratoriebiträdesbefattningar
i lönegrad A 11, en maskinmästartjänst i lönegrad A 10, tre vaktmästar-
och tre laboratoriebiträdesbefattningar i lönegrad A 7, en tjänst som vakt-
mästare i lönegrad A 6, två befattningar som gårdskarll respektive hästskötare
i lönegrad A 5 och fem tekniska biträdesbefattningar i lönegrad A 4, har an-

slagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän i förhållande till vad som gäller för innevarande budgetår höjts med (1 800 + 10 200 + 18 600 + 8 900 + 8 500 + 4 200 + 11 500 + 10 500 + 4 000 + 3 100 + 3 300 + 16 500 =) 101 100 kronor. Arvodessposten har å ena sidan uppräknats med 3 500 kronor på grund av förslag om höjning av arvodet till konsulenten i fjäderfä- och pälsdjurssjukdomar men har å andra sidan minskats med 960 kronor i samband med uppflyttning av två avdelningsföreståndarbefattningar i lönegrad A 28. Arvodessposten uppföres med hänsyn härtill ökad med i runt tal 2 500 kronor. Posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har å ena sidan — på grund av förslagen om överförande å ordinarie stat av en befattning såsom avdelningsföreståndare, två laboratoriefattningar, en sekreterartjänst, två förste laboratoriebiträdesbefattningar, en maskinmästartjänst, fyra vaktmästar- och tre laboratoriebiträdestjänster, två befattningar som gårdskarlar respektive hästskötare samt fem tekniska biträdestjänster — minskats med (11 300 + 16 000 + 8 500 + 8 100 + 4 000 + 14 600 + 9 900 + 2 900 + 3 100 + 15 500 =) 93 900 kronor, men har å andra sidan höjts med 47 200 kronor, därav med (19 200 + 10 000 =) 29 200 kronor för avlönande av tre assistenter i lönegrad Ex 21 och fyra tillfälliga biträden, med 10 000 kronor för förstärkning av beloppet till vikariatsersättningar samt med 8 000 kronor på grund av beräknade löneklassförändringar och automatiska kostnadsstegringar för biträdespersonalens avlönande. Ifrågavarande post uppföres i avslutning härtill minskad med (93 900 — 47 200 =) 46 700 kronor. Posten rörligt tillägg har slutligen uppräknats med 8 000 kronor.

I skrivelse den 29 augusti 1945 har styrelsen för statens veterinärmedicinska anstalt bland annat — under framhållande av att arbetsuppgifterna vid anstalten under senare år väsentligt utökats — gjort framställning om medel för avlönande av en assistent såsom biträde åt konsulenten i svinsjukdomar. I detta sammanhang har styrelsen framhållit, att hos konsulenten i svinsjukdomar för närvarande tjänstgjorde en assistent, som avlönades med enskilda medel. Sveriges slakteriförbund, som tillskjutit ifrågavarande medel, hade emellertid förklarat, att något belopp för berörda ändamål icke kunde påräknas från förbundet för tiden efter den 30 juni 1946.

Statskontoret har i utlåtande anfört, att ämbetsverket icke kan förorda, att avlöningen till den medhjälpare åt konsulenten i svinsjukdomar, vilken från och med år 1944 anstälts och avlönats av medel, som Sveriges slakteriförbund ställt till förfogande, övertages av statsverket.

Departementschefen har såsom framgår av förestående redogörelse för Kungl. Maj:ts framställning i förevarande del tillstyrkt att medel för nästa budgetår beräknas för anställande av ytterligare tre assistenter i lönegrad Ex 21.

Utskottet.

Liksom motionärerna finner utskottet det vara angeläget att vid anstalten upprätthålla den assistentbefattning hos konsulenten i svinsjukdomar, vilken för närvarande avlönas med medel från enskilt håll. Ehuru dylika medel

tyvärr icke kunna påräknas för nästa budgetår, anser sig dock utskottet i nuvarande läge icke kunna tillstyrka att statsanslaget för anstalten såsom motionärerna påyrka uppräknas med belopp, motsvarande avlöningen till ännu en assistentbefattning utöver de ytterligare tre som upptagits i Kungl. Maj:ts framställning. I stället vill utskottet begränsa sig till en hänvisning om att vid tillsättandet av sistberörda befattningar bör övervägas huruvida möjlighet finnes att tillmötesgå motionärernas önskemål.

Åberopande det anförda och biträdande även Kungl. Maj:ts förslag i övrigt hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 166 och II: 369,

1) för statens veterinärmedicinska anstalt fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 föreståndare	C 7
3 avdelningsföreståndare	A 28
2 laboratorer	A 26
1 sekreterare	A 24
2 första laboratoriebiträden	A 11
1 maskinmästare av 3:e klass	A 10
1 kontorist	A 9
1 vaktmästare, tillika preparator	A 8
2 kanslibiträden	A 7
4 laboratoriebiträden	A 7
1 stallförman	A 7
4 vaktmästare	A 7
1 vaktmästare	A 6
1 gårdskarll	A 5
3 hästskötare	A 5
4 kontorsbiträden	A 4
5 tekniska biträden	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

1 laborator	Eo 26
1 konsulent i svinsjukdomar	Eo 24
4 laboratorer	Eo 24;

2) godkänna följande avlöningsstat för statens veterinärmedicinska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	183 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	17 100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	457 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	86 800

Summa kronor 745 000;

3) till *Statens veterinärmedicinska anstalt*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 745 000 kronor.

70:o) **Statens veterinärmedicinska anstalt: Omkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 70 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 431 100 kronor, vilket belopp med 2 300 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar till sammanlagt belopp av 29 800 kronor och utgiftsminskningar av tillhoppa 27 500 kronor. Posten övriga expenser och publikationstryck hava uppräknats med respektive 1 000 och 300 kronor. Vidare har medelsanvisningen för städningsersättningar m. m. ökats med 3 500 kronor. Slutligen har för inköp av bakteriologiska preparat från utlandet upptagits en ny omkostnadspost å 25 000 kronor. För bränsle, lyse och vatten samt yttre renhållning, underhåll av vägar och planteringar m. m. beräknas däremot en till (26 000 + 1 500 =) 27 500 kronor uppgående minskning av medelsbehovet.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må till *Statens veterinärmedicinska anstalt*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 431 100 kronor.

71:o) **Veterinärstaten: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 71 innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för veterinärstaten fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 1 978 800 kronor, vilket belopp överstiger anvisningen för innevarande budgetår med 8 000 kronor. Med hänsyn till att antalet distriktsveterinärtjänster föreslås ökat med fem till 262 har anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän uppräknats med 24 000 kronor. Vidare har posten rörligt tillägg ökats med 4 000 kronor. Mot angivna ökningarna om tillhoppa 28 000 kronor svarar en

minskning av anslagsmedlen till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 20 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förevarande framställning och hemställer sålunda,

att riksdagen må

1) för veterinärstaten fastställa följande

Personalförteckning.	
Befattning	Lönegrad
T j ä n s t e m ä n å o r d i n a r i e s t a t .	
24 länsveterinärer	A 24
262 distriktsveterinärer, lön enligt löneplan F	—

T j ä n s t e m a n   å   ö v e r g å n g s s t a t .

1 länsveterinär (i Dalarnas övre länsveterinärdistrikt) A 20;

2) godkänna följande avlöningsstat för veterinärstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 583 200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> >	33 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	> 120 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	> 242 000
<hr/> Summa kronor 1 978 800;	

3) till Veterinärstaten: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 978 800 kronor.

72:o) Veterinärstaten: Omkostnader, *förslagsanslag*. Kungl. Maj:ts under punkt 72 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett *förslagsanslag* av 52 000 kronor innebär i förhållande till innevarande budgetår en med 8 000 kronor ökad anslagsanvisning. Ökningen hänför sig till posten reseersättningar och motiveras av hittillsvarande medelsåtgång.

Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till Veterinärstaten: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 52 000 kronor.

73:o) **Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar: Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 73 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar: Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 3 000 kronor.

74:o) **Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar: Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen, förslagsanslag.** Kungl. Maj:t har under punkt 74 föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat belopp av 1 500 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 290, av herr *Hansson* i Skediga, vari hemställts att riksdagen till åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen måtte besluta anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor för budgetåret 1946/47 och att av detta anslag 1 000 000 kronor måtte ställas till förfogande för utrensning av tuberkulos inom mindre besättningar.

I motionen föreslås därjämte viss ändring i bestämmelserna rörande anslagets användning. Rörande skälen till stöd för motionen hänvisas till denna.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *medicinalstyrelsen* framlagt förslag rörande anslagsbehovet för budgetåret 1946/47 samt hemställt, att för ifrågasvarande ändamål måtte uppföras ett anslag av 1 900 000 kronor. Styrelsen har beräknat medelsbehovet under anslaget för budgetåret 1946/47 i enlighet med följande tablå, i vilken till jämförelse upptagits uppgifter jämväl rörande belastningen å anslaget under budgetåret 1944/45.

	Belastning 1944/45 kronor	Förslag 1946/47 kronor
I. Åtgärder inom tuberkulosfria områden	350 613: 78	175 000
II. Statlig tuberkulinkontroll	735 730: 72	710 000
III. Klinisk tuberkuloskontroll	514 720: 63	475 000
IV. Åtgärder vid juver- och könstuberkulos	31 269: 43	25 000
V. Utrensning av tuberkulos inom mindre besättningar	290 100: —	500 000
VI. Övriga utgifter	17 810: 66	15 000
	<hr/> Summa kronor 1 940 245: 22	<hr/> 1 900 000.

Beträffande anslagsberäkningarna har *medicinalstyrelsen* anfört väsentligen följande.

Kostnaderna för åtgärder inom de tuberkulosfria områdena (I) väntas under nästa budgetår huvudsakligen komma att hänföra sig till den fortlöpande kontroll, som alltjämt är nödvändig inom dessa områden.

Den statliga tuberkulinkontrollen (II) har under budgetåret 1944/45 visat fortsatt betydande nyanslutning. Ehuru styrelsen genom förlängning av intervallen mellan kontrollundersökningarna söker nedbringa kostnaderna i gör-ligaste mån, torde för ifrågavarande ändamål böra upptagas ett oförändrat belopp av 710 000 kronor.

Anslutningen till den kliniska tuberkuloskontrollen (III) har minskat i omfattning. Den 31 december 1944 uppgick anslutningen till i runt tal 125 000 djur mot 136 000 ett år tidigare. För 1946 torde kunna förväntas en anslutning av 110 000 djur. Statsbidraget till hushållningssällskap för varje till klinisk tuberkuloskontroll anslutet djur synes böra utgå med ett oförändrat belopp av 2 kronor 50 öre.

Till åtgärder vid tuberkulos i juvret och könsorganen hos nötkreatur (IV) torde ett något reducerat belopp bliva erforderligt.

Efterfrågan på bidrag till utrensning av tuberkulos inom mindre nötkreatursbesättningar (V) har blivit allt större. Med hänsyn härtill och då en ganska betydande eftersläpning av bidrag inträffat för hushållningssällskapen, torde för nästa budgetår ett belopp av 500 000 kronor erfordras för detta ändamål.

Till övriga utgifter (VI) — anskaffning av öronmärken av skilda slag, anslag vid gränserna till fria och skyddade områden m. m. — torde böra beräknas 15 000 kronor.

Statskontoret har i remissutlåtande den 26 september 1945 icke haft något att erinra mot medicinalstyrelsens anslagsäskande.

Departementschefen har i ärendet anfört och föreslagit följande:

»Det statsunderstödda bekämpandet av tuberkulos hos nötkreaturen fortskrider i stort sett i enlighet med den grundplan, som antogs av statsmakterna vid 1941 års riksdag. Anslutningen till den kliniska tuberkuloskontrollen har jämväl under senast förflutna år minskats i samband med att besättningar såsom praktiskt taget fria från tuberkulos kunnat överföras till tuberkulinkontrollen. Under kalenderåret 1945 har för varje till den av hushållningssällskapen anordnade kontrollen anslutet djur över två års ålder utgått ett statsbidrag om 2 kronor 50 öre. Bidraget synes även för kalenderåret 1946 böra utgå med nämnda belopp.

I annat sammanhang denna dag kommer jag att föreslå, att för utrensning av tuberkulos inom mindre nötkreatursbesättningar under innevarande budgetår må — utöver tidigare medgivna 250 000 kronor — disponeras ytterligare 250 000 kronor av ifrågavarande anslag. Under nästa budgetår torde för detta ändamål böra få användas ett belopp av 500 000 kronor. Där-est riksdagen icke har något att erinra häremot, lär det sedermera få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag från medicinalstyrelsen meddela beslut om medlens fördelning mellan olika hushållningssällskap.

Med hänsyn till svårigheten att för närvarande mera bestämt bedöma medelsbehovet torde förevarande anslag för nästa budgetår böra upptagas med oförändrat belopp av 1 500 000 kronor.»

Då Kungl. Maj:ts förevarande förslag synes utskottet lämpligt avvägt, finner utskottet icke anledning biträda motionärens hemställan att för utrensning av tuberkulos inom mindre nötkreatursbesättningar under nästa

budgetår måtte beräknas ett med 500 000 kronor till 1 000 000 kronor förhöjt belopp samt att i anslutning därtill anslaget måtte uppföras med 2 000 000 kronor. Utskottet anser sig icke heller böra tillstyrka i motionen framfört förslag om sådan ändring i bestämmelserna rörande anslagets användning att det högsta statsbidrag som må tilldelas en och samma ägare av mindre besättning ökas till 2 000 kronor mot för närvarande 500 kronor.

Utskottet vill i detta sammanhang tillägga att, därest medelsåtgången under nästa budgetår skulle påkalla ökad anslagstilldelning för utrensning av tuberkulos inom mindre nötkreatursbesättningar, frågan därom torde liksom för innevarande budgetår kunna regleras över tilläggsstat.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å motionen II: 290, till *Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 500 000 kronor.

75:o) **Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Bidrag till hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 75 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Bidrag till hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 88 000 kronor.

76:o) **Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 76 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 700 000 kronor.

77:o) **Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Statsbidrag vid försäkring, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 77 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Statsbidrag vid försäkring* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 100 kronor.

78:o) **Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter, förslagsanslag.** Under punkt 78 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat belopp av 100 000 kronor.

I detta sammanhang får utskottet erinra om att riksdagen i enlighet med utskottets hemställan (utlåtande nr 4) antagit ny förordning om bekämpande av smittsamma sjukdomar hos bin, varvid avsetts att vissa därav uppkommande kostnader skola bestridas av medel från ifrågavarande anslag. Utskottet som emellertid icke har något att erinra mot att anslaget förslagsvis bestämmes till oförändrat 100 000 kronor hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 100 000 kronor.

79:o) **Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m., förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 79 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 40 000 kronor.

80:o) **Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård, förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 80 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

G. Lanthushållning i allmänhet.

81:o) **Bidrag till hushållningssällskapen, förslagsanslag.** Under punkt 81 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 4 537 300 kronor, vilket belopp med 345 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Utskottet har i detta sammanhang till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 167 av herrar *Bondeson* och *Persson, Ivar*, likalydande med II: 371 av herrar *Hansson* i Skegrie och *Persson* i Svensköp, vari hemställt att riksdagen måtte anvisa ett med 2 000 kronor förhöjt anslag till Bidrag till hushållningssällskapen för budgetåret 1946/47 att utgå såsom statsbidrag till avlöning av ytterligare en vandringsrättare hos Malmöhus läns hushållningssällskap;

2) I: 226 av herr *Nilsson, Bror*, och herr *Hagman*, vari hemställt att riksdagen måtte besluta att hos hushållningssällskapen anställda befattningshavare skola av det till sällskapen utgående anslaget beredas samma provisoriska lönetillägg under budgetåret 1946/47 som av Kungl. Maj:t äskas i propositionen nr 3 till innevarande års riksdag till vissa befattningshavare i statens tjänst m. fl.

Vad angår de skäl som anförts till stöd för nämnda motioner får utskottet hänvisa till dessa.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, dels att det för hushållningssällskapens allmänna verksamhet avsedda beloppet med hänsyn till att sällskapens ekonomiska ställning försämrats under de senare åren höjes med 300 000 till 3 600 000 kronor, dels att bidragsbeloppet till avlöande av jordbrukskonsulenter med hänsyn till ökat medelsbehov för ålderstillägg ökas med 5 000 kronor, dels ock att beloppen för förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från täckdikningslånefonden och till förmedling av lån från jordbrukets maskinlånefond uppräknas med respektive 3 000 och 38 000 kronor. Mot sagda utgiftsökningar om tillhoppa 346 000 kronor svarar en minskning av medelsbehovet för bidrag till hemkonsulenter med 500 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört bland annat följande:

»Av den lämnade redogörelsen framgår, att 1942 års jordbrukskommitté i sitt blivande betänkande kommer att framlägga förslag rörande statsmakternas medverkan i den framtida rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område. Enligt vad kommittén meddelat ha härvid inom kommittén vissa preliminära beslut fattats i fråga om förslagen beträffande den organisatoriska formen för den statliga verksamheten till rationaliseringens befrämjande. Då dessa förslag även ha avseende på hushållningssällskapens framtida uppgift och verksamhet, har jag ansett genomförandet av den vid 1944 års riksdag beslutade omorganisationen av sällskapen böra uppskjutas i avvaktan på jordbrukskommitténs utredning och förslag.

För nästa budgetår torde statsbidrag till sällskapen böra utgå för samma ändamål, till vilka hittills bidrag ställts till förfogande. Emellertid anser jag med hänsyn till att sällskapens ekonomiska ställning under senare år otvivelaktigt försämrats, att en höjning av det för sällskapens allmänna verksamhet avsedda beloppet bör ske till 3 600 000 kronor. Hinder torde icke böra möta att av detta belopp viss del efter Kungl. Maj:ts bestämmande får särskilt disponeras för att möjliggöra den ytterligare provisoriska löneförbättring för hushållningssällskapens befattningshavare som kan befinnas påkallad. Jag förutsätter, att en sådan provisorisk förbättring icke skall föregripa frågan om befattningshavarnas löneställning efter en omorganisation.»

Vid fjolårets riksdag uttalade utskottet sitt beklagande över att genomförandet av den vid 1944 års riksdag beslutade omorganisationen av hushållningssällskapen kommit att fördröjas, men utgick ifrån att ärendet skulle kunna slutbehandlas vid 1946 års riksdag. Då emellertid såsom departementschefen anfört 1942 års jordbrukskommittés blivande förslag även ha avseende på hushållningssällskapens framtida uppgift och verksamhet, synes detta förhållande jämväl utskottet böra motivera ett fortsatt uppskov med förevarande reform.

Utskottet.

Med hänsyn till att hushållningssällskapens ekonomiska ställning under senare år betydligt försämrats finner utskottet sällskapen allttjämt, i väntan på den tillämnade omorganisationen, vara i trängande behov av ökat anslag för sin verksamhet, varför utskottet vill tillstyrka den av departementschefen föreslagna höjningen med 300 000 kronor av anslaget till ändamålet.

I samband härmed har departementschefen förklarat att hinder icke bör möta mot att av nämnda anslagsökning för hushållningssällskapens allmänna verksamhet viss del må efter Kungl. Maj:ts bestämmande särskilt disponeras för att möjliggöra den ytterligare provisoriska löneförbättring för sällskapens befattningshavare som kan befinnas påkallad. Med beaktande härav har utskottet icke funnit lämpligt att såsom föreslagits i motionen I: 226 här överväga en fixering av blivande lönetillägg.

Vad angår de likalydande motionerna I: 167 och II: 371 om beräkning av anslag till statsbidrag för anställande av ytterligare en vandringsrättare hos Malmöhus läns hushållningssällskap, anser utskottet härmed böra bero tills vidare.

Under återopande av det anförda får utskottet — som även i övrigt biträder departementschefens anslagsberäkningar under förevarande punkt — hemställa,

A. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 167 och II: 371, till *Bidrag till hushållningssällskapen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 4 537 300 kronor;

B. att motionen I: 226 må anses besvarad med vad utskottet ovan anfört.

82:o) **Särskilt bidrag till hushållningssällskapen för kostnader i samband med vissa kristidsåtgärder m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 82 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilt bidrag till hushållningssällskapen för kostnader i samband med vissa kristidsåtgärder m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 200 000 kronor.

83:o) **Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar, reservationsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 83 — innebärande i förhållande till innevarande budgetår en med hänsyn till medelsbehovet under anslaget med 20 000 kronor ökad anvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 100 000 kronor.

84:o) **Befrämjande av mindre jordbruk: Ordnad bokföring vid mindre jordbruk, reservationsanslag.** Medelsbehovet under förevarande anslag har för löpande budgetår beräknats till 21 000 kronor. På grund av beräknad reservation har emellertid anslagsanvisningen kunnat begränsas till 10 000 kronor.

Under punkt 84 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår uppföra anslaget med 12 000 kronor. Därvid har räknats med oförändrat medelsbehov av 21 000 kronor samt 9 000 kronor såsom reservation å anslaget.

Utskottet. Utskottet tillstyrker framställningen och hemställer,

att riksdagen må till *Befrämjande av mindre jordbruk: Ordnad bokföring vid mindre jordbruk* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 12 000 kronor.

85:o) **Jordbruksekonomisk undersökning, reservationsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 85 — innebärande i förhållande till innevarande budgetår en med 7 000 kronor minskad anvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbruksekonomisk undersökning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 103 000 kronor.

86:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens centrala frökontrollanstalt: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 86 innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för statens centrala frökontrollanstalt fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 632 500 kronor, vilket belopp med 62 100 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal har uppräknats med tillhoppa 51 100 kronor, därav dels med 1 500 kronor för att möjliggöra uppflyttning av en assistentbefattning i lönegrad Eo 16 till förste assistenttjänst i Eo 21, dels med 2 200 kronor för att möjliggöra ombildning av tio frökontrollbiträdesbefattningar i lönegrad Ex 4 till dylika befattningar i Eo 4, dels med 41 900 kronor för att tillgodose behovet av medel till avlöningar till extra befattningshavare, timavlöningar och övertidsersättning, dels ock med 5 500 kronor för täckande av ökat medelsbehov till följd av beräknade löneklassförändringar. Vidare har posten rörligt tillägg uppräknats med 11 400 kronor. Mot sagda utgiftsökningar om tillhoppa (51 100 + 11 400 =) 62 500 kronor svarar en minskning på grund av beräknade löneklassplaceringar med 400 kronor å anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän.

Framställningen biträdes av utskottet som alltså hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

1) för statens centrala frökontrollanstalt fastställa följande

	Personalförteckning.	
Befattning		Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 föreståndare		A 30
2 frökontrollanter		A 24
1 fältkontrollant		A 24
1 kassör		A 14
2 laboratoriebiträden		A 11
1 frökontrollbiträde		A 7
1 kanslibiträde		A 7
1 vaktmästare		A 7
1 frökontrollbiträde		A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad
än 20.

1 filialföreståndare	Eo 24
1 fältassistent	Eo 21
1 förste assistent	Eo 21;

2) godkänna följande avlöningsstat för statens centrala frökontrollanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	72 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	495 400
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	64 400
		Summa kronor 632 500;

3) till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens centrala frökontrollanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 632 500 kronor.

87:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens centrala frökontrollanstalt: Omkostnader, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 87 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag av 276 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 23 000 kronor. Höjningen hänför sig med 3 000 kronor till posten sjukvård m. m. och med 20 000 kronor till posten fältkontroll. För uppräknningen av sjukvårdsposten har åberopats, att under åren 1944 och 1945 ett relativt stort antal timavlönade biträden antagits som extra tjänstemän. Höjningen av posten fältkontroll har bland annat motiverats med hänvisning till att den starkt ökade verksamheten medfört, att posten under senare år regelbundet måst överskridas.

Utskottet.

Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet, att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens centrala frökontrollanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 276 000 kronor.

88:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understöd åt lokala frökontrollanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 88 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understöd åt lokala frökontrollanstalter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 5 000 kronor.

89:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Befordrande av inhemsk fröodling.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 89 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Befordrande av inhemsk fröodling* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

90:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens linnämnd m. m., förslagsanslag.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 90 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Statens linnämnd m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 50 000 kronor.

91:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 91 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Bidrag till Sveriges utsädesförening* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 322 700 kronor.

92:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för kvalitetsundersökning av lin m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 92 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för kvalitetsundersökning av lin m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 50 000 kronor.

93:o) **Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm.** Kungl. Maj:ts under punkt 93 gjorda framställning om anslagsanvisning för ändamålet med 125 000 kronor innebär i jämförelse med anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 25 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 184, av herr *Karlsson* i Stuvsta, vari hemställts att anslaget till Weibullsholms växtförädlingsanstalt tills vidare måtte utgå med oförändrat belopp av 100 000 kronor.

Beträffande skälen till stöd för motionen får utskottet hänvisa till denna.

I en av lantbruksstyrelsen med skrivelse den 31 augusti 1945 överlämnad framställning ha *W. Weibull aktiebolag* och *Weibullsholms växtförädlingsanstalt* anhållit om ett med 85 000 kronor till 185 000 kronor förhöjt anslag för nästa budgetår samt till motivering av anslagsäskandet anfört bland annat följande.

För nästa budgetår beräknas utgifterna för växtförädlingsverksamheten komma att uppgå till 370 200 kronor. Härvid ha emellertid kostnaderna för sortäktthetskontroll genom statens centrala frökontrollanstalt icke medräknats. Då det enligt bolagets och växtförädlingsanstaltens uppfattning synes riktigt att tillämpa en beräkningsgrund, enligt vilken statens bidrag motsvarar hälften av växtförädlingskostnaderna, torde ett till 185 000 kronor förhöjt statsanslag böra utgå för nästa budgetår. De avvikelser, som från och med budgetåret 1933/34 till och med innevarande budgetår skett från denna princip, innebära en merutgift för W. Weibull aktiebolag av sammanlagt 471 930 kronor. Ehuru det hittills varit möjligt för bolaget att bära denna merutgift och alltså trots oundviklig kostnadsstegring upprätthålla växtförädlingsarbetet i ungefär samma omfattning som tidigare, har bolaget dock nu kommit till den bestämda uppfattningen, att om icke den av bolaget begärda anslagsregleringen kommer till stånd betydande nedskärningar i verksamheten måste vidtagas. Växtförädlingsarbetet arbetar direkt på framställning och vidmakthållande av för jordbruk och trädgårdsskötsel omistligt material, och värdet av detta arbete är av sådan storleksordning, att avbrott och inskränkningar däri måste betraktas som i hög grad ofördelaktiga från det allmännas synpunkt.

I skrivelsen har vidare lämnats en översikt över omfattningen av växtförädlingsverksamheten vid Weibullsholms växtförädlingsanstalt, varjämte vissa jämförelser uppdragits med förhållandena på annat håll.

Lantbruksstyrelsen, som tillstyrkt ett anslag av 150 000 kronor, har yttrat i huvudsak följande.

Under en följd av år har styrelsen förordat ökad anslagsanvisning till verksamheten vid Weibullsholm. Styrelsen har härvid hävdad den uppfattningen, att det är önskvärt att denna verksamhet kan upprätthållas i huvudsakligen oförändrad omfattning. För jordbrukets utveckling samt för livsmedelsförsörjningen spelar den sålunda en mycket viktig roll. En nedskärning av verksamhetens omfattning skulle otvivelaktigt bliva till allvarligt men för växtodlingens framåtskridande. Det synes därför oundgängligen nödvändigt, att statens bidrag till verksamheten nu avsevärt höjes. Styrelsen vill i likhet med bolaget hävda den principiella uppfattningen, att utgifterna för ifrågakvarande verksamhet böra till omkring 50 procent ersättas av staten. Med hänsyn till nuvarande budgetläge vill styrelsen dock icke för närvarande föreslå så stor ökning av anslaget som tillämpningen av denna princip skulle medföra, utan styrelsen begränsar sitt förslag om medelsanvisning för nästa budgetår till att avse ett belopp av 150 000 kronor.

Departementschefen har i likhet med lantbruksstyrelsen ansett, att med hänsyn till växtförädlingsverksamhetens stora betydelse för jordbruket en höjning av bidraget till Weibullsholms växtförädlingsanstalt nu borde vidtagas. Emellertid har han för närvarande icke kunnat förorda en större ökning av ifrågakvarande anslag än med 25 000 kronor till 125 000 kronor.

Utskottet.

I motionen har bland annat framhållits att försöksverksamheten på jordbrukets område för närvarande är föremål för behandling av 1945 års jordbruksförsöksutredning vars förslag bör avvaktas, innan statsmakterna öka sitt ekonomiska stöd åt här ifrågakvarande anstalt under det att andra privata firmor på området icke komma i åtnjutande av statsbidrag. Vidare erinrar

motionären om att staten icke har någon representant i anstaltens ledning. Utskottet vill icke bestrida att ur antydda synpunkter ett visst berättigande kan ligga i motionärens uppfattning att förevarande anslag borde tills vidare bibehållas vid oförändrat belopp. Med hänsyn till den stora betydelsen för jordbruket av växtförädlingsverksamheten vid anstalten anser sig emellertid utskottet böra tillstyrka den av departemenschefen beräknade ökningen av anslaget med 25 000 kronor till 125 000 kronor, vilken för övrigt ingalunda kan anses motsvara den under senare år inträffade minskningen av penningvärdet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å motionen II: 184, till *Befrämjande av fröodlingen m. m.: Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 125 000 kronor.

94:o) **Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 94 gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för statens lantbrukskemiska kontrollanstalt godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 138 500 kronor, vilket belopp med 25 200 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har uppräknats med 25 500 kronor. Det ökade medelsbehovet betingas av den fortgående utökningen av anstaltens verksamhet. Denna medför å andra sidan jämväl högre analysinkomster, vilka oavkortade inlevereras till statsverket. Mot anslagsökningen svarar en minskning med 300 kronor å de för rörligt tillägg avsedda medlen.

Framställningen biträdes av utskottet som alltså hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens lantbrukskemiska kontrollanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	43 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 800
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	83 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	10 400

Summa kronor 138 500;

2) till *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 138 500 kronor.

95:o) **Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Omkostnader, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 95 gjorda framställning — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 1 700 kronor avseende anslagsposten övriga expenser — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 45 500 kronor.

96:o) **Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 96 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 27 000 kronor.

97:o) **Ersättning till personal vid nedlagd kemisk station, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 97 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till personal vid nedlagd kemisk station* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 4 000 kronor.

98:o) **Bidrag till plantskolekontroll.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 98 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till plantskolekontroll* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

99:o) **Bekämpande av växtsjukdomar, förslagsanslag.** Under punkt 99 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 80 000 kronor, vilket belopp med 10 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»I enlighet med vad jag föreslagit under punkt 15 torde från och med nästa budgetår två kontors- och fem laboratoriebiträden, vilkas avlöningar hittills utgått från förevarande anslag, böra överflyttas till växtskyddsanstaltens avlöningsstat. Härigenom skulle medelsbehovet under anslaget minska med omkring 24 000 kronor. Såsom jag anfört under nyssnämnda punkt torde emellertid böra övervägas, att från ifrågavarande anslag bevilja statsbidrag till växtskyddsverksamhet i Linköping och Skara. Medel för detta ändamål torde därför böra beräknas under anslaget. Med hänsyn härtill och till storleken av de från anslaget för innevarande budgetår anvisade beloppen förordar jag, att anslaget till Bekämpande av växtsjukdomar för nästa budgetår uppräknas med 10 000 kronor till 80 000 kronor.»

Utskottet har under punkt 15 biträtt departementschefens förslag om överflyttande av förenämnda två kontors- och fem laboratoriebiträden till växtskyddsanstaltens avlöningsanslag. Vid sådant förhållande och då anslagsberäkningen i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bekämpande av växtsjukdomar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 80 000 kronor.

100:o) **Bidrag till Svenska vall- och mosskulturföreningen.** Kungl. Maj:ts under punkt 100 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett anslag å 222 500 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 17 000 kronor. Med anlitande av vissa tillfälliga inkomster utbetalar föreningen för närvarande till sina tjänstemän 5 procent dyrtidstillägg utöver de 25 procent, för vilka medel beräknats vid anslagsanvisningen, ävensom viss provisorisk avlöningsförbättring. Kostnaderna härför uppgå till omkring 17 000 kronor för år. För att möjliggöra för föreningen att fortsätta härmed även om de tillfälliga inkomsterna skulle bortfalla anser sig departementschefen böra förordna, att anslaget för nästa budgetår uppräknas med 17 000 kronor till 222 500 kronor.

Tillstyrkande framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska vall- och mosskulturföreningen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 222 500 kronor.

101:o) **Särskilt bidrag till Svenska vall- och mosskulturföreningen för anskaffande av konstgödselmedel.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl.

Maj:ts framställning under punkt 101 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilt bidrag till Svenska vall- och mosskulturföreningen för anskaffande av konstgödselmedel* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 34 000 kronor.

102:o) **Bidrag till Sveriges pomologiska förening.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 102 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Sveriges pomologiska förening* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

103:o) **Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd.** Tillstyrkan de bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 103 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 12 000 kronor.

104:o) **Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader, förslagsanslag.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 104 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 100 kronor.

105:o) **Fraktlindring för kalk, förslagsanslag.** Utan erinran mot Kungl. Maj:ts framställning under punkt 105 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fraktlindring för kalk* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 275 000 kronor.

106:o) **Statens sockernämnd, förslagsanslag.** Jämlikt Kungl. Maj:ts under punkt 106 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sockernämnd* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 45 000 kronor.

107:o) **Bidrag till gödselvårdsanläggningar, reservationsanslag.** Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 107 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till gödselvårdsanläggningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 250 000 kronor.

108:o) **Befrämjande av mejerihanteringen m. m.: Bidrag till avlönande av mejerikonsulenter m. m., förslagsanslag.** Biträdande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 108 — innebärande i förhållande till innevarande budgetår en med hänsyn till ökat behov av medel till ålderstillägg med 500 kronor ökad anvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av mejerihanteringen m. m.: Bidrag till avlönande av mejerikonsulenter m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 111 400 kronor.

109:o) **Befrämjande av mejerihanteringen m. m.: Bidrag till Svenska smörprovningarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 109 gjorda framställning — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 1 400 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av mejerihanteringen m. m.: Bidrag till Svenska smörprovningarna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 23 100 kronor.

110:o) **Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, reservationsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 110 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

111:o) **Prisrabattering å vissa livsmedel.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 111 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

112:o) **Förmalningsersättningar, förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 112 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

113:o) **Jordbrukets kreditkassor: Revision av jordbrukskasserörelsen m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 113 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukets kreditkassor: Revision av jordbrukskasserörelsen m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 53 000 kronor.

114:o) **Jordbrukets kreditkassor: Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen, förslagsanslag.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkt 114 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 19 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukets kreditkassor: Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 144 000 kronor.

115:o) **Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från Statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m., förslagsanslag.** Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 115 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 65 000 kronor.

116:o) **Statens maskin- och redskapsprovninganstalter: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 116 innefattar, förutom hemställan till riksdagen att för statens maskin- och redskapsprovninganstalter fastställa ändrad avlöningsstat, anslagsanvisning till avlöningar med 108 800 kronor, vilket belopp med 25 100 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 28 500 kronor och utgiftsminskningar å tillhoppa 3 400 kronor. Beräkningen har följande utseende: Av utgiftsökningen åbelöpa posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 27 900 kronor. Därav hänföra sig 9 100 kronor till förslag om omändring av en arvodesbefattning som montör till extra ordinarie befattning samt av en kanslibiträdesbefattning till en kontoristtjänst i lönegrad Eo 9. Vidare beräknas arvoden åt en ingenjör med 6 600 kronor, åt en montör med 4 800 kronor, åt ett biträde med 3 600 kronor samt åt ett biträde med 3 300 kronor. Slutligen upptagas 500 kronor för vikariatsersättningar. Som utgiftsökning upptages

vidare ökning av posten rörligt tillägg med 600 kronor. Nu berörda båda anslagsposter hava sålunda ökats med tillhoppa (27 900 + 600 =) 28 500 kronor. Mot denna ökning svarar en minskning av anslagsmedlen under posten ersättningar till sakkunniga, tillfälliga biträden m. fl. med 3 400 kronor. Sistnämnda post har å ena sidan minskats med 5 100 kronor motsvarande arvodet å förberörda montörsbefattning, som föreslås omändrad till extra ordinarie tjänst, men å andra sidan ökats med dels 1 100 kronor för uppräknings av det för arvoden till provningsnämndernas ledamöter och andra sakkunniga avsedda beloppet, dels ock med 600 kronor avseende arvode åt ett juridiskt biträde.

Framställningen har icke föranlett någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens maskin- och redskapsprovninganstalter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	16 400
2. Ersättningar till sakkunniga, tillfälliga biträden m. fl., <i>förslagsvis</i>	»	17 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	68 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 600

Summa kronor 108 800;

2) till *Statens maskin- och redskapsprovninganstalter: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 108 800 kronor.

117:o) **Statens maskin- och redskapsprovninganstalter: Omkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 117 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 20 700 kronor, innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 5 000 kronor. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar om sammanlagt 11 000 kronor samt uppräknings med 6 000 kronor av de särskilda uppborndsmedlen under anslaget. Utgiftsökningen fördelar sig sålunda: Posten reseersättningar har med hänsyn till medelsåtgången under posten samt för att möjliggöra gemensamma överläggningar mellan personalen och provningsnämnderna vid huvudavdelningen och avdelningarna i Alnarp uppräknats med 3 000 kronor. Då anstalternas verk-

samhet under senare år erhållit en ökad omfattning och då utgifterna för kontrollen av pastöriseringsapparater numera böra redovisas å anstalternas stat, har vidare posten övriga expenser höjts med 3 500 kronor. Slutligen har posten byggnader, reparationer och hyror höjts med 2 500 kronor, varjämte för bestridande av kostnaderna för anstalternas flyttning till nya lokaler och för iordningställande av de gamla lokalerna uppförts en ny omkostnadspost, benämnd flyttningskostnader m. m., å 2 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot anslagsberäkningen och hemställer fördenskull,

att riksdagen må till *Statens maskin- och redskapsprov-
ningsanstalter: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa
ett *förslagsanslag* av 20 700 kronor.

118:o) **Statens maskin- och redskapsprovninganstalter: Utrustning, reservationsanslag.** Under punkt 118 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 17 500 kronor. Med anslaget avses skola bestridas dels inredning för 1 500 kronor av biblioteksrummet i anstaltens nya byggnad, dels och följande utrustning för tillhopa 16 000 kronor nämligen en personsökaranläggning, en körvåg, en omformare och två dragkraftmätare.

Utskottet.

Utan erinran mot förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens maskin- och redskapsprov-
ningsanstalter: Utrustning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett
reservationsanslag av 17 500 kronor.

119:o) **Statens maskin- och redskapsprovninganstalter: Byggnadsarbeten, reservationsanslag.** I samband med beslut om inrättande av ett jordbruks-tekniskt institut har 1945 års riksdag (prop. nr 37; r. skr. nr 272) godkänt förslag om uppförande av en nybyggnad för statens maskin- och redskapsprovninganstalter. Institutet har nämligen avsetts skola övertaga de lokaler, som nu disponeras av anstalterna. Nybyggnaden har kostnadsberäknats till 695 500 kronor. Av detta belopp ha för innevarande budgetår i form av ett särskilt reservationsanslag anvisats 400 000 kronor.

Under punkt 119 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel för nästa budgetår anvisa ett reservationsanslag av 410 000 kronor.

Efter redogörelse för framställningen i ärendet av styrelsen för anstalterna har *departementschefen* för egen del anfört:

»För budgetåret 1946/47 torde anslag böra beviljas för slutförande av de arbeten avseende nybyggnad för statens maskin- och redskapsprovningan-

stalter, för vilkas igångsättande medel anvisats å den löpande riksstaten. Med hänsyn till vad anstalternas styrelse anfört angående behovet av särskilda lokaler för hållbarhetsundersökningar m. m. vill jag icke motsätta mig genomförandet av de föreslagna ändringarna i den ursprungliga byggnadsplanen. Härigenom skulle totalkostnaderna för nybyggnaden öka i förhållande till tidigare beräknade 695 500 kronor med 114 500 kronor till 810 000 kronor. Då för ändamålet redan anvisats 400 000 kronor skulle, vid bifall till vad jag nu förordat, den för budgetåret 1946/47 erforderliga anslagsanvisningen utgöra 410 000 kronor.»

I anslutning till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens maskin- och redskapsprovningsanstalter: Byggnadsarbeten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 410 000 kronor.

120:o) **Bidrag till jordbrukstekniska institutet.** Jämlikt bemyndigande av 1945 års riksdag (prop. nr 37; r. skr. nr 272) har Kungl. Maj:t träffat avtal med jordbrukstekniska föreningen angående inrättande och drivande av ett institut för forskning och upplysningsverksamhet på det jordbrukstekniska området. Staten skall enligt avtalet bland annat upplåta för institutets verksamhet lämpliga byggnader vid Ultuna ävensom till institutets disposition ställa den utrustning och de inventarier, som erfordras för verksamheten. Genom årliga anslag skall staten bidra till bestridande av kostnaderna för verksamheten vid institutet ävensom för dettas allmänna administration. Statens bidrag beräknas vid full utbyggnad av verksamheten uppgå till 250 000 kronor per år. Föreningen skall bidra med ett årligt belopp av lägst 40 000 kronor vid full utbyggnad av verksamheten. Beträffande de närmare detaljerna rörande institutets organisation och verksamhet m. m. hänvisas till förenämnda proposition nr 37/1945.

Såsom framgår av propositionen skall institutet, sedan en nybyggnad uppförts för statens maskin- och redskapsprovningsanstalter, övertaga den byggnad vid Ultuna, som nu disponeras av bland andra nämnda anstalter. För nyanskaffning av utrustning och inventarier för institutet har räknats med ett sammanlagt belopp av 142 000 kronor. För ändamålet är i gällande riksdag uppfört ett reservationsanslag av 84 000 kronor.

Institutet har den 1 juli 1945 påbörjat en provisorisk verksamhet i lokaler, som dessförinnan disponerades av jordbrukstekniska föreningen. Denna verksamhet har under löpande budgetår beräknats kunna hållas inom en kostnadsram av 200 000 kronor, medan staten för institutet vid full utbyggnad skulle sluta å 345 000 kronor. Till bidrag till institutets verksamhet för innevarande budgetår har anvisats ett obetecknat anslag av 146 000 kronor.

Under punkt 120 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bidrag till jordbrukstekniska institutet för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 203 000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t under punkt 121 föreslagit riksdagen att till utrustning för samma institut för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 58 000 kronor.

Till grund för anslagsäskandena ligga framställningar i ämnena av institutsstyrelsen, som däri hemställt om medelsanvisning med av Kungl. Maj:t föreslagna belopp.

Departementschefen har i ärendena anfört följande:

»I enlighet med institutsstyrelsens förslag torde för nästa budgetår till kostnaderna för institutets verksamhet, vilka kostnader vid full utbyggnad beräknats till 250 000 kronor, böra upptagas ett anslag av 203 000 kronor.

För budgetåret 1946/47 torde anslag även böra beviljas för den nyanskaffning av utrustning för jordbrukstekniska institutet, som förutsatts i 1945 års riksdagsbeslut men vartill medelsanvisning icke skett för innevarande budgetår. Till utrustning för jordbrukstekniska institutet är såsom förut nämnts å löpande riksstat uppfört ett anslag av 84 000 kronor. Enär hela medelsbehovet för nyanskaffning av utrustning och inventarier beräknats till 142 000 kronor, skulle för detta ändamål behöva anvisas ytterligare 58 000 kronor.»

Utskottet.

Utskottet finner icke anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande anslagsäskanden. Med förmälan att utskottet under nästföljande punkt gör framställning beträffande anslaget till utrustning för jordbrukstekniska institutet hemställer utskottet nu,

att riksdagen må till *Bidrag till jordbrukstekniska institutet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 203 000 kronor.

121:o) **Utrustning för jordbrukstekniska institutet, reservationsanslag.** Under återopande av vad utskottet under föregående punkt anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utrustning för jordbrukstekniska institutet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 58 000 kronor.

122:o) **Befrämjande av landsbygdens elektrifiering, reservationsanslag.** Under punkt 122 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 7 000 000 kronor.

Departementschefen har efter redogörelse för framställning i ärendet av elektrifieringsberedningen för egen del i ärendet anfört följande:

»Såsom framgår av det anförda ha under de senaste krisåren för befrämjande av landsbygdens elektrifiering anvisats anslag å sammanlagt 30 000 000 kronor, varav 7 000 000 kronor för innevarande budgetår. Enligt vad elektrifieringsberedningen anfört torde emellertid dessa medel före utgången av

budgetåret komma att vara helt förbrukade. I anledning härav har jag för avsikt att i annat sammanhang denna dag tillstyrka, att å tilläggsstat äskas ett belopp av 2 000 000 kronor till förstärkning av innevarande budgetårs anslag. Då det är synnerligen önskvärt, att ifrågavarande bidragsverksamhet fullföljes även under nästa budgetår, torde medel för ändamålet böra äskas jämväl å riksstaten för sagda budgetår. Med hänsyn till svårigheterna att nu med någon större säkerhet bedöma medelsbehovet finner jag mig kunna biträda elektrifieringsberedningens förslag om anvisande av 7 000 000 kronor. Därest så skulle visa sig behöfligt, torde ytterligare medel senare kunna äskas på tilläggsstat. Liksom för närvarande torde erforderliga belopp för upprätthållande av elektriska länsföreningars i Norrland verksamhet samt för undersökningar rörande landsbygdens elektrifiering få tagas i anspråk från detta anslag.»

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Befrämjande av landsbygdens elektrifiering* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 7 000 000 kronor.

123:o) **Bidrag till bestridande av kostnaderna för lantbruksmöten.** Enligt kungörelsen den 12 juni 1931 (nr 211) angående stadgar för allmänna lantbruksmöten anordnas mötena dels distriktsvis (distriktslantbruksmöten), för vilket ändamål riket är indelat i 6 distrikt, dels ock för hela riket (rikslantbruksmöten) sålunda, att under en tidsperiod av 15 år må hållas ett distriktslantbruksmöte inom varje distrikt samt därefter ett rikslantbruksmöte. Hittills ha distriktslantbruksmöten hållits år 1935 i Axvall för västra distriktet, år 1937 i Malmö för södra distriktet, år 1939 i Rommehed för bergslagsdistriktet, år 1942 i Norrköping för östra distriktet och år 1944 i Umeå för norra distriktet. I avseende å kostnaderna för lantbruksmötena har i princip räknats (se IX H. T. 1931 s. 267) med ett årligt statsanslag av 25 000 kronor samt ett årligt anslag från hushållningssällskapen, motsvarande 1 procent å de sällskapen årligen tilldelade allmänna statsanslagen. Av de sålunda inflytande medlen skulle årligen $\frac{4}{5}$ överlämnas till bestyrelsen för närmast följande distriktslantbruksmöte och återstoden användas för anordnande av rikslantbruksmötet. För ändamålet ha anvisats 25 000 kronor för vart och ett av budgetåren 1931/32 och 1934/35—1939/40, 40 000 kronor för budgetåret 1942/43, 20 000 kronor för budgetåret 1943/44 och 70 000 kronor för vardera av budgetåren 1944/45 och 1945/46. För budgetåren 1932/33, 1933/34, 1940/41 och 1941/42 har icke anvisats något anslag.

Under punkt 123 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bidrag till bestridande av kostnaderna för lantbruksmöten för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 12 000 kronor.

I skrivelse den 1 oktober 1945, varöver utlåtanden avgivits den 1 november 1945 av lantbruksstyrelsen och den 29 oktober samma år av statskon-

toret, ha *hushållningssällskapens fullmäktige* hemställt, att förevarande anslag för nästa budgetår måtte uppföras med 25 000 kronor. Vid skrivelsen fanns fogad av fullmäktiges förvaltningsutskott verkställd utredning med förslag till nya stadgar för allmänna svenska lantbruksmöten.

I sitt förenämnda remissutlåtande har *lantbruksstyrelsen* upptagit det framlagda stadgeförslaget till granskning. Styrelsen har därvid funnit sig i vissa närmare angivna principiella delar icke kunna biträda förslaget i fråga. På grund härav har styrelsen ansett önskvärt, att en mera fullständig utredning i ämnet komme till stånd, därvid icke blott hushållningssällskapens förvaltningsutskott, jordbrukets ekonomiska organisationer och vissa avelsdjursföreningar utan även maskinutställarnas intresseförening borde beredas tillfälle att framföra sina meningar. Samtidigt har styrelsen emellertid förutsett, att, vilken form för allmänna lantbruksmöten som än kunde komma att beslutas, statsbidrag såsom hittills skulle utgå för mötenas anordnande. Med hänsyn härtill har styrelsen tillstyrkt, att för budgetåret 1946/47 anvisades ett anslag av 25 000 kronor för detta ändamål.

Statskontoret har uttalat, att ämbetsverket icke kunde finna anledning föreligga att — sedan distriktslantbruksmötena slopats — fördela medelsanvisningen å riksstaten till lantbruksmötena på flera budgetår. Dessa utgifter syntes nämligen icke vara av den storleksordning, att en dylik uppdelning kunde anses påkallad. I stället borde riksdagen i anslutning till tidpunkten för lantbruksmötes hållande fatta beslut om det bidrag som av statsmedel ansåges böra utgå till dylikt möte.

Lantbruksstyrelsen har vidare med skrivelse den 3 augusti 1945 överlämnat en av hushållningssällskapens fullmäktiges förvaltningsutskott tillstyrkt framställning av *bestyrelsen för femte allmänna svenska distriktslantbruksmötet i Umeå 1944* om ytterligare statsbidrag med 12 000 kronor till täckande av kostnaderna för mötet.

Departementschefen har för egen del anfört följande:

»Jag är icke beredd att på grundval av den nu föreliggande utredningen fatta ståndpunkt till frågan om den framtida organisationen av de allmänna svenska lantbruksmötena. I likhet med lantbruksstyrelsen anser jag, att detta spörsmål bör bliva föremål för ytterligare utredning och överväganden. Jag har därför för avsikt att inom den närmaste tiden låta igångsätta en dylik utredning. Vid sådant förhållande torde icke nu böra beräknas några medel till kostnaderna för anordnande av framtida lantbruksmöten. Vidkommande framställningen från bestyrelsen för 1944 års distriktslantbruksmöte i Umeå vill jag med hänsyn till vad i ärendet upplysts i likhet med lantbruksstyrelsen icke motsätta mig, att ett ytterligare statsbidrag av 12 000 kronor anvisas till bestridande av kostnaderna för detta lantbruksmöte. Ett belopp av 12 000 kronor torde sålunda i anslutning till vad statskontoret anfört böra uppföras å riksstaten för nästa budgetår under förevarande anslag.»

Under hänvisning till vad departementschefen i ärendet anfört tillstyrker utskottet bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till bestridande av kostnaderna för lantbruksmöten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 12 000 kronor.

124:o) **Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund.** Under punkt 124 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 125 000 kronor, vilket belopp med 25 000 kronor överstiger anvisningen för innevarande budgetår. Förhöjningen av anslagsbeloppet motiveras av departementschefen med den gagnande verksamhet, som Jordbrukarungdomens förbund utövar.

Utskottet har intet att erinra mot framställningen och hemställer därför,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 125 000 kronor.

125:o) **Bidrag till Samfundet för hembygdsvård.** Under punkt 125 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat anslag av 25 000 kronor.

I detta samband har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I:36 av herr *Lindén m. fl.* och II:77 av herr *Orgård m. fl.*, vari hemställt

att en utredning måtte verkställas angående Samfundets för hembygdsvård verksamhet i syfte att utröna på vilket sätt samfundets erfarenheter och program bäst må kunna utnyttjas på olika i motionerna berörda områden samt

att anslaget till Samfundet för hembygdsvård måtte höjas med 10 000 kronor eller till 35 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 30 augusti 1945 har *Samfundet för hembygdsvård* hemställt om ett till 55 000 kronor förhöjt anslag för nästa budgetår. Såsom stöd för sin framställning har samfundet bland annat anfört, att samfundet under åren 1937—1943 för sin verksamhet, i främsta rummet den som gällde byggnadskulturens främjande, erhållit bidrag från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse men att vidare bidrag från stiftelsen icke kunde påräknas. Samfundet har förklarat, att på grund härav och då hittillsvarande statsanslag och medlemsavgifter vore otillräckliga för att bestrida samfundets verksamhet i nuvarande omfattning, samfundet vore nödsakat att, därest icke förhöjt statsanslag kunde erhållas, under nästa budgetår så kraftigt be-

skära sin verksamhet, att en rad betydelsefulla uppgifter måste lämnas obeaktade.

Egnahemsstyrelsen har i remissutlåtande den 25 september 1945 förklarat, att, ehuru styrelsen för närvarande icke bestämt kunde yttra sig om det erforderliga bidragsbeloppets storlek, styrelsen ej ville göra någon erinran mot att det av samfundet äskade anslaget anvisades för nästa budgetår. Styrelsen har emellertid ansett önskvärt, att en närmare prövning av samfundets verksamhet företoges i syfte att åstadkomma största möjliga effektivitet av verksamheten samt få till stånd erforderligt samarbete med annan likartad verksamhet som för närvarande bedrivs med hjälp av statsmedel.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Då det enligt min mening icke finnes anledning för staten att övertaga de av samfundets kostnader, som tidigare bestritts medelst i samfundets skrivelse omförmälda enskilda bidrag, anser jag mig icke för närvarande kunna tillstyrka någon ytterligare ökning av anslaget. Detta bör således för nästa budgetår uppföras med oförändrat belopp, 25 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter rörande anslagets användning.»

Utskottet.

Av de föreliggande motionerna synes framgå att samfundet ännu icke ernått en tillfredsställande jämvikt mellan verksamhetens omfattning och de härför tillgängliga ekonomiska resurserna, med påföljd att, i mån som enskilda medel saknats för verksamhetens upprätthållande, stegrade krav kommit att ställas på bidrag från statens sida. Såsom departementschefen anfört kan det givetvis icke anses tillhöra en god hushållning att statsverket utan vidare påtager sig ökade kostnader för samfundet av den anledningen att medel från enskilt håll icke längre kunna påräknas. I sålunda uppkomna läge delar utskottet *egnahemsstyrelsens* uppfattning att en närmare prövning av samfundets verksamhet bör företagas så att statsmakterna även få möjlighet att överblicka dennas ställning i förhållande till annan likartad verksamhet som för närvarande bedrivs genom statsorgan eller med statligt stöd. Jämväl motionärerna synas vara inne på liknande tankegångar när de föreslå utredning angående samfundets verksamhet i syfte att utröna på vilket sätt dess erfarenheter och program bäst må kunna utnyttjas på olika hithörande områden. Med hänsyn till det anförda och då utskottet finner samfundets syftemål vara en betydelsefull samhällelig angelägenhet vill utskottet tillstyrka, att genom Kungl. Maj:ts försorg verkställes erforderlig utredning i ämnet som kan läggas till grund för ett bedömande av frågan i vilken utsträckning staten bör lämna bidrag till samfundet. Utan att vilja föregripa en dylik undersökning tillåter sig utskottet framkasta tanken huruvida icke en sådan avgränsning av samfundets verksamhet bör eftersträvas att samfundet i fortsättningen inriktas i främsta rummet på upplysning och propaganda inom hembygdsvården, medan de mera praktiska arbetsuppgifterna exempelvis inom byggnadsverksamheten och vägbyggandet lämpligen förutsättas bli tillgodosedda av andra befintliga organ på dessa områden.

Med det anförda har utskottet redan givit en antydning om att utskottet i likhet med departementschefen icke är berett att för närvarande tillstyrka förhöjning av anslaget till samfundet, utan bör resultatet av den här förordade utredningen föreligga innan en anslagsökning till ändamålet tages under övervägande. Utskottet kan följaktligen icke biträda motionärernas yrkande om anslagsökning för nästa budgetår.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

A. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 36 och II: 77 i anslagsfrågan, till *Bidrag till Samfundet för hembyggsvård* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

B. att de likalydande motionerna I: 36 och II: 77 i övrigt må anses besvarade med vad utskottet ovan anfört och föreslagit.

126:o) **Bidrag till ladugårdsförbättringar, reservationsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 126 gjorda anslagsäskande för budgetåret 1946/47 med 400 000 kronor innebär oförändrad medelsanvisning för ändamålet.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 144, av herr *Andersson* i Hedensbyn *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte till bidrag till ladugårdsförbättringar för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kronor.

Rörande skälen till stöd för motionen får utskottet hänvisa till denna.

För ifrågavarande ändamål ha för budgetåren 1936/37—1941/42 anvisats reservationsanslag å tillhopa 1 400 000 kronor. För budgetåren 1942/43 och 1943/44 ha medel för ändamålet icke anvisats å riksstaten. För tillgodoseende av medelsbehovet i anslagets syfte under sistnämnda båda budgetår har riksdagen emellertid med avseende å ett vart av budgetåren i fråga medgivit, att det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisade reservationsanslaget (B) till *Bidrag till ladugårdsförbättringar* — vilket anslag motiverats av arbetslöshetspolitiska skäl och således hade karaktär av beredskapsanslag — finge till ett belopp av 250 000 kronor under respektive budgetår tagas i anspråk oberoende av de för dylikt anslag eljest gällande förutsättningarna. Å riksstaten för budgetåren 1944/45 och 1945/46 ha för ändamålet anvisats reservationsanslag av 250 000 respektive 400 000 kronor.

Genom särskilda beslut har Kungl. Maj:t av de för ifrågavarande ändamål tillgängliga medlen tilldelat vissa hushållningssällskap understöd att av sällskapens förvaltningsutskott användas till bidrag till ladugårdsförbättringar inom sådana områden, där behovet av dylika förbättringar är särskilt trängande samt bidrag till deras utförande finnes påkallat med hän-

syn till rådande arbetslöshet eller bristande tillgång på lämpligt virke, långa avstånd och dåliga kommunikationer. I samband härmed ha jämväl meddelats särskilda föreskrifter beträffande användningen av statsbidragen. I fråga om storleken av de bidrag, som av hushållningssällskap må beviljas för här ifrågavarande ändamål, har för de medelstilledningar, som skett under innevarande budgetår, föreskrivits, att bidrag till bestridande av kostnaderna för reparation eller annat förbättringsarbete i ladugård, vari inbegripes uppförande av ny ladugård i stället för befintlig sådan, icke må beviljas till belopp överstigande 400 kronor per nötkreatursenhet; dock att, då särskilda skäl därtill äro, bidrag må utgå med högst 500 kronor per sådan enhet. Kungl. Maj:t har vidare jämlikt riksdagens beslut av ifrågavarande medel disponerat erforderligt belopp för att möjliggöra utarbetandet av ändamålsenliga förslag till dylika förbättringsarbeten samt vidtagandet av andra åtgärder, ägnade att befördra ifrågavarande verksamhet. Anslagsdispositionen har från och med budgetåret 1940/41 skett i överensstämmelse med ett av jordbruksutskottet vid 1940 års lagtima riksdag i memorial nr 19 gjort, av riksdagen godkänt (skr. nr 90) uttalande av innebörd, att bidrag, varom här är fråga, borde utgå i första hand inom de norrländska länen och Göteborgs och Bohus län samt inom andra län endast i sådana fall, där förhållandena vore likartade med dem i nämnda län och därjämte särskilda omständigheter prövades föreligga.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt om oförändrat anslag för nästa budgetår. Styrelsen har härvid anfört, att de för verksamheten för närvarande disponibla medlen, omkring 536 400 kronor, i huvudsak torde komma att förbrukas före utgången av innevarande budgetår. Med hänsyn till det stora behov av bidrag, som gjort sig gällande under senare år, har styrelsen beräknat medelsbehovet för nästa budgetår till 400 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Behovet av statsbidrag till ladugårdsförbättringar är otvivelaktigt fortfarande stort. Med hänsyn härtill anser jag mig böra biträda lantbruksstyrelsens förslag om att anslaget för nästa budgetår uppföres med oförändrat belopp, 400 000 kronor.

Av ifrågavarande anslag torde Kungl. Maj:t i anslutning till vad tidigare medgivits böra få disponera erforderligt belopp för att möjliggöra utarbetandet av ändamålsenliga förslag till förbättringsarbeten eller vidtagandet av andra åtgärder ägnade att främja ifrågavarande verksamhet. Bidragstilledningen till de olika jordbrukarna bör i likhet med vad som nu gäller handhavas av vederbörande hushållningssällskaps förvaltningsutskott. För bidragens användning böra föreskrivas i huvudsak samma villkor, som för närvarande gälla för åtnjutande av bidrag från förevarande anslag. Vid verksamhetens handhavande bör bland annat tillses, att bidrag icke beviljas för förbättringsarbeten å fastighet, som kan antagas inom en nära framtid komma att sammanslås med annan fastighet eller uppdelas för komplettering av andra fastigheter i syfte att åstadkomma härkraftiga jordbruk.»

Under erinran om att förevarande anslag vid fjolårets riksdag höjdes med 150 000 kronor anser sig utskottet icke nu böra biträda motionärernas yrkande om ytterligare ökning av anslaget till 600 000 kronor, utan synes ett oförändrat belopp av 400 000 kronor böra beräknas till ändamålet för nästa budgetår. Utskottet hemställer sålunda,

Utskottet.

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionen II: 144, till *Bidrag till ladugårdsförbättringar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 400 000 kronor.

127:o) **Bidrag till Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund för teknisk konsulentverksamhet.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 127 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund för teknisk konsulentverksamhet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 6 500 kronor.

128:o) **Bidrag till uppförande av siloanläggningar, reservationsanslag.** Kungl. Maj:t har under punkt 128 föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett belopp av 100 000 kronor, innebärande en anslagsökning med 50 000 kronor.

Utskottet har i detta sammanhang förehaft en inom första kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 234, av herr *Nilsson, Bror, m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte till bidrag till uppförande av siloanläggningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av kronor 200 000.

Beträffande skälen till stöd för motionen hänvisas till denna.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att för ifrågavarande ändamål måtte för nästa budgetår anvisas ett till 200 000 kronor förhöjt anslag. Lantbruksstyrelsen har härvid framhållit, att hushållningssällskapen under budgetåren 1943/44 och 1944/45 beviljats medel för utlämnande av bidrag av här ifrågavarande slag med sammanlagt 119 025 respektive 227 800 kronor och att intresset för foderensileringen, bland annat till följd av pågående propagandaverksamhet, kunde förväntas stiga ytterligare bland jordbrukarna. Styrelsen har därför beräknat medelsbehovet under förevarande anslag för budgetåren 1945/46 och 1946/47 till sammanlagt omkring 450 000 kronor. Enär enligt lantbruksstyrelsens beräkning för tillgodo-seende av med anslaget avsedda ändamål under budgetåret 1945/46 i runt tal

246 000 kronor komme att stå till förfogande, har styrelsen funnit anslaget böra för nästa budgetår bestämmas till 200 000 kronor.

Statens livsmedelskommission har i remissutlåtande den 25 september 1945 tillstyrkt det framställda anslagsäskandet.

Med hänsyn till önskvärldheten att underlätta anskaffandet av siloanläggningar har *departementschefen* i likhet med lantbruksstyrelsen ansett, att medel för ändamålet borde anvisas även för budgetåret 1946/47. Emellertid borde en anslagsanvisning för sagda budgetår av 100 000 kronor få anses till fyllest.

Utskottet.

I likhet med motionärerna anser utskottet att statsmedel alltjämt böra ställas till förfogande för att främja tillkomsten i största möjliga utsträckning av siloanläggningar. Då emellertid förevarande statsunderstöd främst torde ha betydelse i propagandasyfte och nyttan av ifrågavarande vetenskapliga upptäckt numera torde vara allmänt känd bland jordbrukarna, synes utskottet för närvarande knappast finnas anledning att tillstyrka högre anslag till ändamålet än som beräknats av departementschefen, innebärande för övrigt en ökning i förhållande till innevarande budgetår med 50 000 kronor. Motionärernas yrkande om ytterligare anslagshöjning torde sålunda icke böra biträdas av riksdagen.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å motionen I: 234, till *Bidrag till uppförande av siloanläggningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 100 000 kronor.

129:o) **Bidrag till uppförande av frukt- och potatislagerhus m. m.** Under punkt 29 har departementschefen anmält, att med hänsyn till förefintlig behållning å tidigare för ändamålet anvisade anslag anvisning icke tarvas för budgetåret 1946/47. Detta har utskottet velat för riksdagen

omförmåla.

130:o) **Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlänefond, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 130 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 62 000 kronor samt att anslaget omändras från obetecknat anslag till förslagsanslag — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlänefond* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 120 000 kronor.

131:o) **Statens forskningskommitté för lantmannabyggnader, reservationsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 131 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett reservationsanslag av 110 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 35 000 kronor. Höjningen har motiverats med att med hänsyn till den betydelse kommitténs forskningar äga för rationaliseringssträvandena inom jordbruket kommittén borde beredas möjligheter att utvidga sin verksamhet.

Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens forskningskommitté för lantmannabyggnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 110 000 kronor.

132:o) **Jordbrukets upplysningsnämnd.** Under punkt 132 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett anslag av 42 000 kronor, vilket belopp med 2 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Ökningen hänför sig med 600 kronor till förhöjning av arvudet till ett kontorsbiträde samt med 1 400 kronor till förhöjning av medelsanvisningen till tryckningskostnader och bildtjänst.

I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Jordbrukets upplysningsnämnd* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 42 000 kronor.

133:o) **Fortbildningskurser rörande jordbrukets rationalisering m. m., reservationsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 133 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fortbildningskurser rörande jordbrukets rationalisering m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 75 000 kronor.

H. Egnahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.

134:o) **Egnahemsbildning: Egnahemsstyrelsen: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 134 gjorda framställning innefattar — förutom hemställen till riksdagen om godkännande av ändrad avlöningsstat för egnahemsstyrelsen — anslagsanvisning till avlöningar med oförändrat belopp av 238 000 kronor. I avlöningsstaten föreslås sådan ändring att ett belopp av 5 500 kronor, avsett till arvode åt en byggnadskontrollant, överföres från arvodesposten till icke-ordinarieposten.

Utskottet. Utskottet tillstyrker bifall till framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för egnahemsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	114 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t	»	7 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	86 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	29 300
	Summa kronor	238 000;

2) till *Egnahemsbildning: Egnahemsstyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 238 000 kronor.

135:o) **Egnahemsbildning: Egnahemsstyrelsen: Omkostnader, förslagsanslag.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 135 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Egnahemsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 70 000 kronor.

136:o) **Egnahemsbildning: Egnahemsstyrelsen: Handhavande av bostadsförbättringsverksamhet.** Jämlikt Kungl. Maj:ts under punkt 136 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Egnahemsstyrelsen: Handhavande av bostadsförbättringsverksamhet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 40 000 kronor.

137:o) **Egnahemsbildning: Egnahemsnämnderna: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 137 innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för egnahemsnämnderna godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 803 500 kronor, vilket belopp med 18 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 28 500 kronor och en utgiftsminskning av 10 000 kronor. Av utgiftsökningen hänföra sig 5 000 kronor till uppflyttning till högst lönegrad Eo 18 av egnahemsnämndernas assistenter, 18 000 kronor till anställande av tillfällig personal hos nämnderna, 4 000 kronor för täckande av ökat medelsbehov till följd av löneklassförändringar samt 1 500 kronor till uppräknig av de för rörligt tillägg avsedda medlen. Utgiftsminskningen, 10 000 kronor, åbelöper arvodesposten och motiveras med de senare årens medelsåtgång.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för egnahemsnämnderna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	308 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	45 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	360 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	90 500

Summa kronor 803 500;

2) till *Egnahemsbildning: Egnahemsnämnderna: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 803 500 kronor.

138:o) **Egnahemsbildning: Egnahemsnämnderna: Omkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 138 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat belopp av 270 000 kronor.

I detta samband har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 227 av friherre *Beck-Friis m. fl.* och II: 289 av herr *Stjärne m. fl.*, vari hemställts att riksdagen ville besluta, att anslaget å 270 000 kronor till Egnahemsbildning: Egnahemsnämnderna: Omkostnader höjes till 290 000 kronor för möjliggörande av en ökning av den däri ingående posten till reseersättningar med 20 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 29 augusti 1945 har *egnahemsstyrelsen* hemställt, att förevarande anslag för nästa budgetår måtte upptagas med ett till 280 000 kronor förhöjt belopp. Anslagshöjningen faller helt på posten reseersättningar, vilken föreslås uppräknad med 10 000 kronor till 170 000 kronor, och motiveras med hänvisning till medelsåtgången för ändamålet under budgetåret 1944/45, 169 000 kronor, samt den igångsatta verksamheten för inventering av ofullständiga jordbruk. Styrelsen har i detta sammanhang framhållit, att alltför knappt tillmätta medel för reseersättningar kunde motverka en effektiv användning av egnahemsnämndernas arbetskraft samt försena behandlingen av sådana ärenden, som krävde besiktning på stället.

I remissutlåtande den 17 oktober 1945 har *statskontoret* icke framställt någon erinran mot egnahemsstyrelsens förslag.

Departementschefen har ansett att ifrågavarande anslag för nästa budgetår borde bibehållas vid nuvarande belopp, 270 000 kronor.

Utskottet.

Enligt vad utskottet inhämtat från egnahemsstyrelsen har posten reseersättningar för egnahemsnämnderna under senare år visat sig otillräcklig, med påföljd att behandlingen av ärenden som påkallat besiktning på stället blivit försenad eller ock att betalningen av verkställda resor måst uppskjutas i viss omfattning tills medel blivit tillgängliga för nästföljande budgetår. En dylik ordning kan givetvis icke anses tillfredsställande, varför skäl för en uppräknad av ifrågavarande delpost såsom föreslagits av egnahemsstyrelsen och motionärerna i och för sig torde föreligga. Då emellertid här är fråga om ett förslagsanslag, synas dock erforderliga medel kunna ställas till förfogande utan ökad anslagsberäkning för ändamålet. I enlighet med det anförda torde anslaget för nästa budgetår böra uppföras med oförändrat belopp, 270 000 kronor.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt avslag å de likalydande motionerna I: 227 och II: 289, till *Egnahemsbildning: Egnahemsnämnderna: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 270 000 kronor.

139:o) **Egnahemsbildning: Egnahemsnämnderna: Handhavande av bostadsförbättringsverksamhet.** Under punkt 139 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett anslag av 80 000 kronor, vilket belopp med 10 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Højningen motiveras med att med hänsyn till den avsevärda utökning av bostadsförbättringsverksamheten, varom beslut fattades vid 1945 års riksdag, det torde vara nödvändigt, att medel ställas till förfogande för täckande av sådana merkostnader för egnahemsnämnderna, som föranledas av verksamhetens utvidgning.

Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Egnahemsnämnderna: Handhavande av bostadsförbättringsverksamhet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 80 000 kronor.

140:o) **Egnahemsbildning: Egnahemsorganens byggnadsrådgivning.** Detta anslag, som är avsett för rådgivning i landsbygdens byggnadsfrågor genom egnahemsnämnderna i Värmland, Kopparbergs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, är för innevarande budgetår uppfört med 140 500 kronor. Genom beslut den 4 maj 1945 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att i samband med egnahemsorganisationens byggnadsrådgivning skulle uttagas arvoden enligt särskild av Kungl. Maj:t fastställd taxa, samt förordnat, att ifrågavarande taxeinkomster skulle tagas till uppbörd å förevarande anslag.

Kungl. Maj:ts under punkt 140 gjorda framställning om anslagsanvisning för ändamålet för budgetåret 1946/47 med 75 000 kronor innebär sålunda i relation till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 65 500 kronor. I ärendet har *egnahemsstyrelsen* framhållit, att verksamheten i fråga syntes böra vara under budgetåret 1946/47 organiserad efter samma linjer som för innevarande budgetår. Efter hand som den nya organisationen hunnit verka och därmed taxeinkomster inflyta i samband med byggnadsrådgivningen, torde kunna förväntas, att rådgivningsverksamheten bleve i stort sett självförsörjande. Under övergångstiden uppstode emellertid för bestridande av löpande utgifter ett visst medelsbehov, som måste tillgodoses genom anvisande av ett särskilt anslag.

Mot framställningen har utskottet intet att erinra och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Egnahemsorganens byggnadsrådgivning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 75 000 kronor.

141:o) **Egnahemsbildning: Egnahemsorganens byggnadskontroll.** Till gäldande av kostnaderna för kontroll över den statsunderstödda bostadsbyggnadsverksamheten på landsbygden är för innevarande budgetår uppfört ett anslag av 130 000 kronor. Genom beslut den 4 maj 1945 har Kungl. Maj:t förklarat hinder icke möta för egnahemsstyrelsen att såsom villkor för åtnjutande av lån eller bidrag av allmänna medel till bostadsbyggnadsverksamhet på landsbygden föreskriva, att vederbörande byggherre skulle sörja för sådan kontroll på byggnadsplatsen, som av egnahemsnämnd enligt egnahemsstyrelsens direktiv kunde godkännas. Härjämte har Kungl. Maj:t förordnat att för löpande kontroll å byggnadsplatsen, som utövades genom egnahemsorganisationens försorg, skulle uttagas arvoden enligt särskild av Kungl. Maj:t fastställd taxa samt att ifrågavarande taxeinkomster skulle tagas till uppbörd å förevarande anslag. Samtidigt har Kungl. Maj:t fastställt stat för anslaget användning (statsliggaren s. 799) och i anslutning därtill föreskrivit, att för egnahemsorganens allmänna översyn av kontrollverksamheten och slutbesiktningar av byggnadsföretag skulle i den mån så befundes lämpligt anlitas därför skickade, i de olika byggnadsorterna verksamma personer, vilka icke vore fast anställda hos egnahemsorganisationen.

Kungl. Maj:ts under punkt 141 gjorda framställning om anslag för ändamålet för budgetåret 1946/47 med 150 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 20 000 kronor. Departementschefen har betonat angelägenheten av att ifrågavarande byggnadskontroll blir så effektiv som möjligt samt framhållit, att de hittills vunna erfarenheterna av verksamheten icke tillåte några bestämda slutsatser rörande taxeinkomsternas storlek.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Egnahemsorganens byggnadskontroll* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 150 000 kronor.

142:o) **Egnahemsbildning: Bidrag till Lantbruksförbundets byggnadsförening.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 142 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Bidrag till Lantbruksförbundets byggnadsförening* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 100 000 kronor.

143:o) **Egnahemsbildning: Ersättningar åt egnahemsombuden, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 143 gjorda anslagsäskande för nästa budgetår med 50 000 kronor innebär oförändrat anslagsbelopp.

Utskottet har i samband härmed till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 45 av herr *Albertsson*, likalydande med II: 81 av herrar *Svensson* i Ljungskile och *Sandberg*, vari hemställt

att riksdagen måtte uttala sig för en höjning av egnahemsombudens arvoden i enlighet med egnahemsstyrelsens förslag, samt

att till Egnahemsbildning: Ersättningar åt egnahemsombuden för budgetåret 1946/47 måtte anvisas ett förslagsanslag av 55 000 kronor;

2) II: 146 av herrar *Ericsson* i Sörsjön och *Edberg*, vari hemställt

att riksdagen måtte besluta att ersättning till egnahemsombud måtte bestämmas till sex kronor för varje ärende varmed ombud i mera väsentlig utsträckning tagit befattning, dock högst sexton kronor för en och samma dag, samt

att till Egnahemsbildning: Ersättningar åt egnahemsombuden för budgetåret 1946/47 måtte anvisas ett reservationsanslag av 55 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

Kungl. Maj:t har den 7 juni 1940 bemyndigat egnahemsstyrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med de i propositionen nr 130/1940 angivna grunderna fastställa årsarvoden för egnahemsombuden. Enligt berörda grunder skulle arvoden å egnahemsombuden, vilka arvoden årligen i efterhand borde fastställas av egnahemsstyrelsen efter förslag av egnahemsnämnderna, beräknas efter fyra kronor för varje ärende, varmed ombud i någon mera väsentlig utsträckning tagit befattning, dock med högst tolv kronor för en och samma dag. Den efter dessa grunder beräknade årsersättningen har förutsatts böra kunna jämkas med hänsyn till det allmänna intresse och den duglighet, som egnahemsombud ådagalagt vid fullgörandet av sitt uppdrag. Genom beslut den 4 maj 1945 har Kungl. Maj:t medgivit, att egnahemsombud för biträde i egnahemsorganisationens jordanskaffningsverksamhet för komplettering av ofullständiga jordbruk skall för sådant fastighetsärende, som resulterar i förvärv av fastighet, kunna tillerkännas arvode av tolv kronor. Beträffande föreskrifter rörande användningen av förevarande anslag hänvisas i övrigt till statsliggaren s. 799.

I skrivelse den 29 augusti 1945 har *egnahemsstyrelsen* hemställt, att för nästa budgetår måtte anvisas ett med 5 000 kronor till 55 000 kronor förhöjt anslag för ifrågavarande ändamål. Styrelsen har till motivering av sin hemställan — vilken åsyftar sådan ändring i gällande grunder för egnahemsombudens arvoden att ersättningen å fyra kronor per ärende samt maximeringen å tolv kronor per dag skulle höjas till sex respektive sexton kronor — anfört i huvudsak följande.

Hos egnahemsstyrelsen har från egnahemsnämnder vid upprepade tillfällen anmälts, att bland egnahemsombuden rådde missnöje med den enligt deras mening alltför låga ersättning, som utginge för deras bestyr med egna-

hemsärenden. Av denna anledning hade ett flertal fall av avsägelser förekommit, och det hade ofta visat sig svårt att för lediga poster såsom egnahemsombud förvärva fullgoda arbetskrafter. Då det för egnahemsverksamheten vore av vikt att ute i bygderna vara representerad av vakna och påpassliga, med ortens jordbruks- och bostadsförhållanden väl förtrogna personer, borde därför ersättningen till egnahemsombud höjas. Egnahemsstyrelsen vill understryka vad sålunda från egnahemsnämndernas sida anförts.

Vid övervägande av frågan vilken form en förbättring av ersättningen till egnahemsombuden borde givas har styrelsen stannat för att det torde vara enklast och även i övrigt lämpligt att allenast höja den nuvarande ersättningens belopp per ärende, för närvarande fyra kronor, liksom även maximum för vad som må utgå för arvode samma dag, för närvarande tolv kronor. Styrelsen vill föreslå, att ifrågasatta ersättningar skola beräknas efter sex kronor för varje ärende, varmed ombud i någon mera väsentlig utsträckning tagit befattning, dock högst med sexton kronor för en och samma dag. I övrigt torde oförändrade grunder böra tillämpas.

Vid bifall till här framförda förslag om förbättrade ersättningar till egnahemsombuden kommer medelsåtgången å förevarande anslag att öka. Denna ökning torde kunna beräknas till omkring 10 000 kronor per kalenderår. Då ersättningarna utbetalas i efterskott per kalenderår, skulle alltså för budgetåret 1946/47, därest den nu ifrågasatta förändringen träder i tillämpning från den 1 juli 1946, en höjning av anslaget med 5 000 kronor kunna antagas vara tillräcklig.

Statskontoret har i remissutlåtande den 17 oktober 1945 funnit sig böra erinra om att ersättning för uppdrag av bisysslokaraktär hittills icke ansetts böra höjas.

Departementschefen har i ärendet anført och föreslagit följande:

»Vad i ärendet anförts synes mig giva vid handen, att nu utgående ersättningar till egnahemsombuden i vissa fall få anses vara alltför snävt tillmätta. Jag kan emellertid icke tillstyrka, att nämnda ersättningar nu uppräknas i den utsträckning som av egnahemsstyrelsen föreslagits. Höjningen torde enligt min mening böra begränsas sålunda, att ersättningarna från och med den 1 juli 1946 komma att beräknas efter fem kronor — mot för närvarande fyra kronor — för varje ärende, varmed ombud i någon mera väsentlig utsträckning tagit befattning, dock högst till femton kronor — mot tolv kronor enligt nu gällande regler — för en och samma dag. I övrigt torde beträffande bestämmandet av ersättningar åt egnahemsombuden böra tillämpas oförändrade grunder.

I avvaktan på någon tids erfarenhet av de av mig föreslagna ändrade grunderna för egnahemsombudens ersättningar synes ifrågasatt anslag för nästa budgetår böra bibehållas vid nuvarande belopp, 50 000 kronor.»

Utskottet.

Liksom i egnahemsstyrelsens anslagsäskande påtalas i de föreliggande motionerna svårigheterna att erhålla och behålla lämpliga personer såsom egnahemsombud ute i orterna. Då detta förhållande torde främst bero på att nu utgående ersättning för egnahemsombudens arbete måste anses vara alltför snävt tillmätt och att ombuden därför förorsakas betydande ekonomisk

uppföring när de skola avskilja arbetstid åt egnahemsärenden, bör enligt motionärernas mening — med hänsyn till vikten av att till egnahemsverksamheten knytas bästa möjliga ortsrepresentanter — rättelse härutinnan vidtagas med det snaraste. Vad departementschefen i sådant syfte förordat, nämligen att ifrågavarande ersättningar från och med den 1 juli 1946 skola beräknas efter fem kronor — mot för närvarande fyra kronor — för varje ärende, varmed ombud i någon mera väsentlig utsträckning tagit befattning, dock högst till femton kronor — mot hittills tolv kronor — för en och samma dag, finna motionärerna icke vara tillfyllest; de tillstyrka i stället höjning av ersättningarna till sex kronor respektive sexton kronor i enlighet med egnahemsstyrelsens framställning vilken de anse erbjuda minimum för en ändring. Utskottet vill för sin del icke bestrida att den av Kungl. Maj:t ifrågasatta förhöjningen kan komma att visa sig väl knappt tilltagen. För närvarande anser sig dock utskottet böra stanna vid att biträda Kungl. Maj:ts förslag.

Åberopande det anförda och då utskottet intet har att erinra mot att ifrågavarande förslagsanslag i avvaktan på någon tids erfarenhet uppföres med oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 45 och II: 81 ävensom å II: 146, till *Egnahemsbildning: Ersättningar åt egnahemsombuden* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 50 000 kronor.

144:o) **Egnahemsbildning: Förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 144 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 100 000 kronor.

145:o) **Egnahemsbildning: Avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare.** Under punkt 145 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett anslag av 2 500 000 kronor, vilket belopp med 500 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Utskottet har i samband härmed till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 46 av herr *Andersson, Alfred*, och herr *Albertsson*, likalydande med II: 80 av herrar *Svensson* i Ljungskile och *Sandberg*, vari hemställts att riksdagen vid behandling av anslag till Egnahemsbildning: Avsättning till fonden

för premielån till egnahemslåntagare för budgetåret 1946/47 icke måtte lämna några nya direktiv för verksamhetens bedrivande;

2) I: 61 av herr *Nilsson, Bror, m. fl.*, vari hemställtts att riksdagen måtte besluta

att till Egnahemsbildning: Avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 3 000 000 kronor; samt

att icke godkänna departementschefens under denna punkt gjorda uttalande att endast innehavare av »verkligt bärkraftiga jordbruk» skulle komma i åtnjutande av premielån;

3) II: 185 av herr *Svensson* i Grönvik *m. fl.*, vari hemställtts

att riksdagen måtte besluta att till Egnahemsbildning: Avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 3 000 000 kronor; samt

att riksdagen i avvaktan på de förslag, som torde vara att förvänta i syfte att rationalisera jordbruket, icke måtte godtaga departementschefens av motionärerna berörda i propositionen gjorda uttalanden.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

I skrivelse den 29 augusti 1945 har *egnahemsstyrelsen* anhållit, att ifrågasvarande anslag för nästa budgetår måtte uppföras med ett till 3 000 000 kronor förhöjt belopp. Härvid har styrelsen — under erinran att enligt 17 § kungörelsen den 7 juni 1940 (nr 589) angående den statliga egnahemsverksamheten premielån icke må beviljas till belopp överstigande 3 000 kronor, där ej egnahemsstyrelsen efter prövning för särskilt fall medgiver, att sådant lån må uppgå till högst 4 500 kronor — hemställt om sådan ändring i förenämnda bestämmelse, att maximigränsen för premielån höjdes till 4 000 respektive 6 000 kronor. Till motivering av sitt förslag har egnahemsstyrelsen anfört i huvudsak följande.

Enligt kungörelsen nr 589/1940 må, utöver egnahemslån och skogslån, beviljas premielån där det med hänsyn till arten och omfattningen av de åtgärder, som erfordras för fastighetens iordningställande, befinnes skäligt, att egnahemslånesökande erhåller bistånd till täckande av kostnaderna för dessa åtgärder. I Kungl. Maj:ts brev den 19 juli 1940 ha meddelats närmare föreskrifter rörande beviljande av premielån. Dessa föreskrifter innebära i huvudsak följande. Premielån må beviljas egnahemslåntagare, som åsyftar att genom väsentligt nyodlings-, byggnads- eller grundförbättringsarbete i avsevärd mån förbättra eller utvidga med annat egnahemslån förvärvat eller utvidgad fastighet eller att genom nyodling och nybyggnad bilda ett helt och hållet nytt jordbruk. För erhållande av premielån skall upprätthållas krav på, att de avsedda arbetena ur social och ekonomisk synpunkt befinnas önskvärda samt att låntagaren med hänsyn till såväl sin ekonomiska ställning som arbetenas kostnadskrävande art kan antagas vara ur stånd att verkställa desamma utan stöd av ytterligare statsmedel utöver tilldelat egnahemslån. Nyodlingsarbete må i regel icke räknas såsom väsentligt, där icke minst ett hektar jord nyodlas. För att byggnadsarbete må räknas såsom vä-

sentligt skola för fastigheten erforderliga ekonomihus eller bostadshus an-
tingen nyuppföras eller ock underkastas större om- eller tillbyggnad eller så-
dan om- eller tillbyggnad, som föranledes av förvärv av tillskottsjord.

Egnahemsstyrelsen kan vitsorda, att premielånen ha en mycket viktig
uppgift att fylla i egnahemsverksamheten. För jordbruket är det ett livsvill-
kor, att de särskilda brukningsdelarna anordnas och utrustas så rationellt
som möjligt. I det ständigt fortgående arbetet mot detta mål böra de ekono-
miskt svagt ställda förvärvarna av jordbruksegnahem beredas möjlighet att
deltaga. De redan färdiga fastigheter, som förvärvas med stöd av egna-
hemslån, äro ofta sådana där byggnadsbeståndet är behäftat med betydande
brister eller där behovet av grundförbättringar är framträdande. I regel äro
emellertid åtgärder till avhjälpande av dessa brister eller genomförande av
förbättringar av antydta slag så kostnadskrävande, att de på grund av
egnahemsförvärvarens svaga ekonomi måste ställas på en obestämd framtid.
I samma riktning verkar även det förhållandet, att här avsedda åtgärder i
regel äro av den art, att de i vissa fall icke alls, i andra fall först efter viss tid
öka fastighetens avkastning eller avspegla sig i ett förhöjt bruksvärde. Erfar-
enheten har emellertid givit vid handen, att det av både praktiska och psy-
kologiska skäl är av stor betydelse att själva starten för en egnahemsförvär-
vare sker under så goda betingelser som möjligt. Jordbruket bör alltså redan
från början sättas i gott skick i vad avser såväl byggnadsbeståndet som jor-
den. Vad nu sagts om kostnaderna för iordningställande av jordbruk gäller
i tillämpliga delar även då fråga är om förvärv av tillskotts jord och givet-
vis också i de numera dock mycket fåtaliga fallen av nybildning av egna-
hemsjordbruk.

För att premielånen skola kunna fylla sin här antydta uppgift få de icke
vara alltför små. I sådant avseende äro emellertid förhållandena enligt sty-
relsens uppfattning för närvarande icke tillfredsställande. Detta samman-
hänger dels med att kostnaderna för genomförande av åtgärder, som här
avses, väsentligt stigit sedan den nuvarande maximigränsen för premielån
fastställdes, varigenom denna gräns numera framstår som alltför snäv, dels
med att tillgången på medel för ändamålet varit så knapp i förhållande till
efterfrågan, att lånen genomsnittligt måst bestämmas till alltför låga belopp.
Hos styrelsen ha egnahemsnämnderna starkt understrukit nu anförda för-
hållanden och hemställt om vidtagande av åtgärder för en höjning av maxi-
migränsen för premielån och om rikligare medelstildelning för beviljande
av dylika lån.

Egnahemsstyrelsen anser det för sin del ofrånkomligt att, därest premie-
lånen skola kunna fylla sin avsedda funktion, maximigränsen för lånen nu
höjes. Vad beträffar storleken av sådan höjning torde ett bestämmande av
premielånens högsta belopp till 4 000 kronor och efter prövning av egna-
hemsstyrelsen för särskilt fall 6 000 kronor — motsvarande belopp ha i nu
gällande bestämmelser fastställts till 3 000 respektive 4 500 kronor — vara
väl motiverat, även om man räknar med att den inträffade stegringen be-
träffande byggnadskostnader och fastighetsvärden skall i viss mån gå till-
baka. Då premielånens nuvarande maximibelopp på sin tid sattes i viss re-
lation till respektive fastighets värde, må här nämnas, att styrelsen vid be-
handling i förevarande skrivelse av frågan om behovet av förstärkning av
egnahemslånefonden i betraktande av de stegrade fastighetsvärdena föreslagit
en jämförlig höjning jämväl av maximigränsen för det värde som må läggas
till grund vid egnahemsbelåning av fastighet.

Vad beträffar medelsanvisningen för beviljande av premielån må fram-
hållas, att de under senare år anvisade anslagen visat sig vara alltför knappa
och pressat ned det genomsnittliga lånebeloppet per låntagare i så avsevärd

grad, att syftet med lånen mången gång icke blivit i behörig mån tillgodosett. För att möjliggöra en viss höjning av lånebeloppen inom ramen för gällande lånebestämmelser samt för tillgodoseende av den ökade efterfrågan på medel som kan väntas uppkomma, därest den av styrelsen föreslagna höjningen av maximigränsen för lånen genomföres, torde ifrågavarande anslag böra höjas till 3 000 000 kronor.

I remissutlåtande den 17 oktober 1945 har *statskontoret* — under förmålan att ämbetsverket icke funnit sig kunna biträda av egnahemsstyrelsen framlagt förslag om ändrade grunder för beviljande av egnahemslån — förklarat, att enligt statskontorets mening icke heller någon ändring beträffande maximibeloppet för premielån borde ifrågakomma. Vid sådant förhållande syntes någon uppräknig av förevarande anslag för detta ändamål icke vara erforderlig. Anslaget borde fördenskull kunna för budgetåret 1946/47 upptagas med samma belopp som anvisats för innevarande budgetår eller 2 000 000 kronor.

Departementschefen har anfört och föreslagit följande i ärendet:

»Den med anlitande av ifrågavarande anslagsmedel bedrivna premielåneverksamheten fyller såsom egnahemsstyrelsen anfört en synnerligen betydande uppgift i den statliga egnahemsrörelsen. Vikten av att egnahemsförvärvaren redan från början genom statens försorg beredes möjligheter att på mest rationella sätt utvidga, utrusta eller eljest förbättra jordbruket kan sålunda icke med tillräcklig skärpa understrykas. Av egnahemsstyrelsens skrivelse i ärendet torde emellertid framgå, att kostnaderna för de med premielånen avsedda åtgärderna stigit avsevärt sedan den nuvarande maximigränsen för lånen fastställdes. En höjning av lånegränsen torde fördenskull vara nödvändig, därest syftet med premielånen icke skall äventyras. För närvarande må premielån icke beviljas till belopp överstigande 3 000 kronor, där ej egnahemsstyrelsen efter prövning för särskilt fall medgiver, att sådant lån må uppgå till högst 4 500 kronor. Därest nämnda belopp, såsom egnahemsstyrelsen föreslagit, höjdes till 4 000 respektive 6 000 kronor, torde premielåneverksamheten komma att vinna betydligt i effektivitet. En annan medverkande faktor till att premielånen under senare år genomsnittligt måst bestämmas till relativt låga belopp har av egnahemsstyrelsen angivits vara den med hänsyn till efterfrågan alltför knappa tillgången på anslagsmedel. Styrelsen har på grund härav föreslagit en från 2 000 000 till 3 000 000 kronor förhöjd medelsanvisning för nästa budgetår. Under förutsättning att premielån framdeles endast tilldelas egnahemslantagare för åtgärder för iordningställande av verkligt bärkraftiga jordbruk synes det enligt min mening vara tillfyllest, därest ifrågavarande anslag för budgetåret 1946/47 bestämmas till 2 500 000 kronor. Då understödjande av olämplig fastighetsbildning kommer att i hög grad försvåra den rationalisering av landets jordbruk, som framdeles måste komma till stånd, förutsätter jag alltså, att egnahemsorganen beakta vikten av att i fortsättningen endast jordbruk av nyss antydd beskaffenhet lämnas stöd genom egnahemsverksamheten. Det torde

få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de ändrade bestämmelser rörande förevarande verksamhet, som vid bifall till vad i det föregående förordats må befinnas påkallade.»

Till en början vill utskottet — med hänsyn till syftet med premielånen — tillstyrka departementschefens i enlighet med egnahemsstyrelsens skrivelse här framlagda förslag om höjning av lånebeloppet — för närvarande 3 000 kronor, där ej egnahemsstyrelsen efter prövning för särskilt fall medger att sådant lån må uppgå till högst 4 500 kronor — till 4 000 respektive 6 000 kronor.

Utskottet.

Beträffande medelsanvisningen till ändamålet för nästa budgetår har i motionerna I: 61 och II: 185 hemställts om anslaget höjande till 3 000 000 kronor såsom egnahemsstyrelsen föreslagit. Under förutsättning att premielån framdeles endast tilldelades egnahemslåntagare för åtgärder för iordningställande av verkligt bärkraftiga jordbruk, har departementschefen funnit det vara tillfyllest, därest anslaget för nästa budgetår bestämdes till 2 500 000 kronor mot 2 000 000 kronor för innevarande budgetår. Då ett understödjande av olämplig fastighetsbildning enligt departementschefens uppfattning skulle i hög grad försvåra den rationalisering av landets jordbruk som framdeles måste komma till stånd, har i propositionen förutsatts att egnahemsorganen skola beakta vikten av att i fortsättningen endast jordbruk av nyss antydd beskaffenhet lämnades stöd genom egnahemsverksamheten. I samtliga föreliggande motioner ha uttalats betänkligheter mot dessa departementschefens uttalanden samt påyrkats att desamma icke måtte godtagas av riksdagen. Med anledning härav vill utskottet erinra om att departementschefen vid remissdebatten i anledning av årets statsverksproposition (i andra kammaren den 17 januari 1946) lämnat ett förtydligande att det icke varit hans avsikt att i begreppet »bärkraftigt jordbruk» inlägga samma innebörd som i »bärkraftigt familj jordbruk». Departementschefen hade endast velat uttala en varning för att medelst premielånen tillföra sådana jordbruk förbättringsarbeten, beträffande vilka det redan nu vore uppenbart att de i framtiden icke komme att bestå såsom självständiga jordbruk. I anslutning till det här anförda må framhållas att utskottet givetvis delar departementschefens uppfattning att olämplig fastighetsbildning icke bör stödjas med statsmedel. Vad särskilt premielånen angår vill utskottet erinra att dylika lån må utgå endast i förening med egnahemslån för jordbruksfastigheter. Enligt för egnahemsverksamheten gällande grunder skola med sistnämnda lån i första hand främjas förvärv av familj jordbruk, stöd jordbruk och tillskotts jord. Endast i särskilda fall må dock med egnahemslån stödjas förvärv av jordbruk som ej har full bärkraft, exempelvis då omständigheterna äro sådana att förvärvaren kan stadigvarande påräkna lämpliga arbetstillfällen på orten för utfyllnad av inkomsterna från jordbruket. Enligt vad utskottet erfarit ägnas från egnahemsstyrelsens sida uppmärksamhet åt vikten av att med egnahemslångivningen främjas en ur synpunkten av

jordbrukets rationalisering och i övrigt ändamålsenlig fastighetsbildning. Under sådana förhållanden och då utskottet på grund av vad i förevarande ärende förekommit icke anser sig böra i vad departementschefen anført i ämnet inlägga någon avsikt att i nu behandlade del föreslå ändrade grunder för utlämnande av premielån, synes något riksdagens särskilda yttrande härutöver icke vara behöfligt i anledning av motionerna, vilka alltså i förevarande avseende torde få anses besvarade med vad utskottet här anført. Vad så angår beräkningen av anslagens storlek för nästa budgetår finner utskottet — med beaktande även av det anförda — icke tillräcklig anledning att på grund av de motionsvis framförda yrkandena föreslå anvisning av högre belopp än som ifrågasatts i propositionen, d. v. s. 2 500 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 61 och II: 185 i vad angår anslagsfrågan, till *Egnahemsbildning: Avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 2 500 000 kronor;

B. att motionerna I: 46 och II: 80, likalydande, ävensom motionerna I: 61 samt II: 185 i övrigt må anses besvarade med vad utskottet ovan anført.

146:o) **Egnahemsbildning: Bidrag till inlösen av vissa byggnader vid ökning av ofullständiga jordbruk, reservationsanslag.** Detta anslag är för innevarande budgetår med hänsyn till en beräknad reservation uppfört med ett formellt belopp av 100 kronor.

Under punkt 146 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Efter redogörelse för framställning av egnahemsstyrelsen om anslaget uppförande med 100 000 kronor har *departementschefen* i ärendet anført följande:

»Av vad egnahemsstyrelsen anført torde framgå, att någon anslagsreservation knappast synes kunna påräknas vid utgången av innevarande budgetår. På grund härav torde för budgetåret 1946/47 medel i vanlig ordning böra äskas å anslaget. Vid beräkandet av medelsbehovet för nästkommande budgetår böra beaktas jämväl de anspråk, som kunna komma att ställas på förevarande anslag till följd av den pågående försöksverksamheten för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland. I detta hänseende har jag för avsikt att i annat sammanhang förorda, att under nästa budgetår av anslaget högst 50 000 kronor, eller samma belopp som för innevarande budgetår, må disponeras för försöksverksamheten i fråga. Med beaktande av vad nu sagts finner jag anslagsanvisningen böra bestämmas till ett högre belopp än som av egnahemsstyrelsen ifrågasatts. Jag anser mig sålunda böra föreslå, att anslaget för budgetåret 1946/47 upptages med 150 000 kronor.»

Av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslagsanvisning till den pågående försöksverksamheten för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland upptagas under punkterna 158 och 159 i nionde huvudtiteln. Därvid ifrågasattes att för verksamheten under budgetåret 1946/47 skola få disponeras högst 1 000 000 kronor av egnahemslånefonden, högst 150 000 kronor av fonden för premielån till egnahemslåntagare och högst 50 000 kronor av ifrågavarande reservationsanslag till bidrag till inlösen av vissa byggnader vid utökning av ofullständiga jordbruk. Utskottet har för avsikt att tillstyrka bifall till vad Kungl. Maj:t under berörda båda punkter föreslagit. Vid sådant förhållande och då ej heller beräkningen i övrigt av nu förevarande anslag givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Bidrag till inlösen av vissa byggnader vid utökning av ofullständiga jordbruk* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 150 000 kronor.

147:o) **Egnahemsbildning: Byggande av odlingsvägar, förslagsanslag.** Under punkt 147 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att bidragstilldelningen och anslagsanvisningen under nästa budgetår för ändamålet bestämmas till oförändrade belopp av 125 000 kronor respektive 50 000 kronor.

Utskottet har i samband härmed till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 79, av herrar *Johansson* i Norrfors och *Andersson* i Hedensbyn, vari hemställts att riksdagen till Egnahemsbildning: Byggande av odlingsvägar för budgetåret 1946/47 måtte anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

Beträffande skälen till stöd för motionen hänvisas till denna.

1945 års riksdag har medgivit, att för budgetåret 1945/46 må beviljas statsbidrag intill 125 000 kronor för byggande av odlingsvägar (i Norrland och Dalarna), ävensom för detta ändamål anvisat ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

I skrivelse den 29 augusti 1945 har *egnahemsstyrelsen* anhållit, att bidragstilldelningen och anslagsanvisningen för budgetåret 1946/47 måtte bestämmas till oförändrade belopp av 125 000 respektive 50 000 kronor.

Jämväl utskottet anser att medel alltjämt böra ställas till förfogande för byggande av odlingsvägar i Norrland och Dalarna. Liksom Kungl. Maj:t finner dock utskottet det tillfyllest, därest bidragsverksamheten för ändamålet i enlighet med egnahemsstyrelsens framställning även under nästa budgetår hålles inom samma kostnadsram som för närvarande. Utskottet kan sålunda icke biträda den föreliggande motionen om utvidgning av verksamheten.

Utskottet.

I detta sammanhang vill utskottet tillfoga att det icke bör möta hinder att med stöd av bidrag från förevarande anslag utlägga odlingsväg även till område som utnyttjas för kulturbete.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å motionen II: 79,

1) medgiva, att för budgetåret 1946/47 må beviljas statsbidrag intill 125 000 kronor för byggande av odlingsvägar;

2) till *Egnahemsbildning: Byggande av odlingsvägar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 50 000 kronor.

148:o) **Egnahemsbildning: Byggnadsbidrag till vissa arbetarsmåbrukslåntagare, reservationsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 148 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Egnahemsbildning: Byggnadsbidrag till vissa arbetarsmåbrukslåntagare* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 100 000 kronor.

149:o) **Egnahemsbildning: Kostnader i anledning av vissa jordanskaffningsföretag.** Under punkt 149 har departementschefen anmält, att med hänsyn till förefintlig behållning å tidigare för ändamålet anvisat anslag anvisning icke tarvas för budgetåret 1946/47. Detta har utskottet velat för riksdagen

omförmäla.

150:o) **Kolonisation: Understödjande av kolonisation å vissa kronoparker.** Kungl. Maj:ts under punkt 150 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett anslag å 105 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning av anslagsbeloppet med 28 900 kronor. Minskningen är föranledd av påräknade inkomster i form av arrendeavgifter för kolonat.

Under erinran att 1943 års riksdag beslutat (prop. nr 138; r. skr. nr 303) om nya grunder för upplåtelse av kronotorp å kronoparker i Norrland och Dalarna, vilka grunder emellertid icke utan vidare äga tillämplighet å de enligt äldre bestämmelser upplåtna lägenheterna, har *departementschefen* i ärendet anfört bland annat följande:

»Såsom framgår av vad domänstyrelsen anfört torde det icke kunna förväntas, att innehavare av här ifrågavarande kolonat komma att under år 1946 i någon större utsträckning övergå till de nya bestämmelserna angående upplåtelse av kronotorp. Med hänsyn till svårigheterna att nu bedöma, huruvida behov av ytterligare förlängning av de legofria åren kan komma att föreligga efter den 1 juli 1946 för kolonatens innehavare, synes det lämpligt, att Kungl. Maj:t erhåller bemyndigande att, därest så skulle befinnas erforderligt, förordna om förlängning under ytterligare något år av de senast av 1943 års riksdag beviljade lindringarna, i upplåtelsevillkoren för kolonaten.»

Mot att Kungl. Maj:t erhåller bemyndigande som departementschefen ifrågasatt, har utskottet intet att erinra. Med tillstyrkande i övrigt av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Kolonisation: Understödjande av kolonisation å vissa kronoparker* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 105 000 kronor.

151:o) **Kolonisation: Understödjande av kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 151 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kolonisation: Understödjande av kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 6 000 kronor.

152:o) **Kolonisation: Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 152 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

153:o) **Kostnader för nyodling m. m. å kronotorp, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 153 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för nyodling m. m. å kronotorp* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 50 000 kronor.

154:o) **Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag, förslagsanslag.** Kungl. Maj:t har under punkt 154 föreslagit att bidragstilldelningen och anslagsanvisningen till ändamålet för budgetåret 1946/47 bestämmas till oförändrade belopp av 4 000 000 respektive 3 600 000 kronor.

Utskottet har i samband härmed till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) II: 132 av herr *Pettersson* i Rosta *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte

a) medgiva, att under budgetåret 1946/47 beviljas bidrag från statens avdikningsanslag å tillhopa högst 5 000 000 kronor; samt

b) till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 4 000 000 kronor;

2) II: 181 av herrar *Sandberg* och *Boman* i Kieryd, vari hemställts att riksdagen måtte

a) medgiva, att under budgetåret 1946/47 må beviljas bidrag från statens avdikningsanslag å tillhopa högst 5 000 000 kronor; och

b) till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 4 000 000 kronor;

3) II: 183 av herr *Karlsson* i Stuvsta *m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte

a) medgiva, att under budgetåret 1946/47 må beviljas bidrag från statens avdikningsanslag å tillhopa högst 8 000 000 kronor;

b) till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 000 kronor.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Av följande tabell framgå för ett vart av budgetåren 1935/36—1944/45 den bestämda bidragssumman, de anvisade anslagsbeloppen och de från anslaget utbetalade medlen.

Budgetår	Av riksdagen bestämd högsta bidragssumma kronor	Anvisat anslag kronor	Utbetalade belopp kronor
1935/36	5 400 000	3 700 000	2 126 700
1936/37	3 300 000	3 700 000	3 309 080
1937/38	3 800 000	4 000 000	3 178 160
1938/39	2 400 000	2 700 000	3 601 820
1939/40	3 800 000	3 000 000	2 725 240
1940/41	4 800 000	2 000 000	2 220 135
1941/42	1 800 000	2 000 000	2 024 435
1942/43	3 500 000	3 300 000	2 084 100
1943/44	3 500 000	2 900 000	2 106 360
1944/45	3 500 000	2 900 000	2 270 877

För ifrågavarande ändamål ha vidare under budgetåren 1935/36—1944/45 utbetalats följande belopp från reservationsanslaget till torrlägningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten, nämligen respektive omkring 1 920 400, 914 960, 595 560, 362 690, 191 250, 72 970, 42 080, 51 730, 29 740 och 12 920 kronor.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att statens avdikningsanslag för nästa budgetår måtte uppföras med 4 000 000 kronor samt att bidragstilldelningen från anslaget för samma budgetår måtte bestämmas till högst 5 000 000 kronor. Styrelsen har härvid anført huvudsakligen följande.

Under budgetåret 1944/45 ha bidrag från ifrågavarande anslag beviljats dels av Kungl. Maj:t till 7 företag med tillhopa 4 560 kronor, dels ock av *lantbruksstyrelsen* till 772 företag med tillhopa 3 495 440 kronor eller sammanlagt 3 500 000 kronor.

Vid ingången av budgetåret 1945/46 funnos hos *lantbruksstyrelsen* inneliggande ansökningar om statsbidrag till 1 586 torrlägningsföretag, representerande ett bidragsbelopp av omkring 9 300 000 kronor. Utöver nämnda ansökningar torde under budgetåret nya dylika ansökningar kunna förväntas inkomma till ett sammanlagt belopp av omkring 4 000 000 kronor.

För tillgodoseende under löpande budgetår av samtliga såväl föreliggande som under året motsedda ansökningar skulle sålunda erfordras en bidragstilldelning av (9 300 000 + 4 000 000 =) 13 300 000 kronor. För ändamålet

må emellertid beviljas bidrag från statens avdikningsanslag till ett belopp av endast 4 000 000 kronor. Av för budgetåret 1945/46 föreliggande och påräknade ansökningar om statsbidrag kunna sålunda ansökningar å ett belopp av (13 300 000 — 4 000 000 =) 9 300 000 kronor förväntas bli överförda till budgetåret 1946/47. Jämväl under sistnämnda budgetår torde nya ansökningar om statsbidrag kunna förväntas inkomma till ett belopp av omkring 4 000 000 kronor. För tillgodoseende under ifrågavarande budgetår av ansökningar om statsbidrag skulle sålunda erfordras i runt tal (9 300 000 + 4 000 000 =) 13 300 000 kronor.

Till undvikande av att, såsom tidigare varit fallet, ansökningarna om statsbidrag på grund av brist på medel hopas i lantbruksstyrelsen och till allvarlig olägenhet för avdikningsverksamheten bli avgjorda först efter flera års väntan, synes bidragstilldelningen böra så avvägas, att anhopningen av torrläggningssärenden hos lantbruksstyrelsen må om möjligt kunna successivt minskas. Med hänsyn härtill torde bidragstilldelningen från anslaget under budgetåret 1946/47 icke böra sättas lägre än till 5 000 000 kronor. Även med en bidragstilldelning av denna storleksordning torde det i varje fall icke bli möjligt att under budgetåret tillgodose andra än de med hänsyn till nyttighetsgraden mest angelägna företagen.

Departementschefen har anfört och föreslagit följande i ärendet:

»Såsom av det förut anförda framgår ha under de senare åren anspråken på bidrag från ifrågavarande anslag nått en sådan omfattning, att de icke på långt när kunnat tillgodoses. Sålunda funnos hos lantbruksstyrelsen vid början av löpande budgetår oavgjorda bidragsansökningar till ett belopp av icke mindre än omkring 9 000 000 kronor. En följd härav har blivit, att de bidragssökande i regel måste vänta en avsevärd tid innan deras ansökningar komma i tur att avgöras. Emellertid må erinras, att bidragstilldelningen från avdikningsanslaget för löpande budgetår avsevärt höjdes i förhållande till tidigare budgetår. Det är ock att märka, att med hänsyn till att statsmakterna ännu icke tagit ståndpunkt till frågan om jordbrukets framtida rationalisering, en viss försiktighet synes böra iakttagas med beviljande av medel från anslaget. Ehuru det givetvis i betraktande av angelägenheten av att förkorta den långa väntetiden för bidragsansökningarnas avgörande vore önskvärt med en ökad bidragstilldelning till förevarande verksamhet, finner jag mig likväl i nuvarande läge icke kunna förorda högre tilldelning än för innevarande budgetår, eller 4 000 000 kronor. I anslutning härtill synes medelsanvisningen under avdikningsanslaget även för nästa budgetår böra bestämmas till 3 600 000 kronor.»

Vid fjolårets riksdag, då den statsunderstödda torrläggningens verksamheten blev föremål för en genomgripande reformering, förklarade utskottet att ifrågavarande verksamhet vore av sådan betydelse för höjande av jordbrukets avkastningsförmåga och för rationalisering av jordbruksdriften att den i hög grad borde förtjäna statens stöd. Såsom departementschefen erinrat höjdes samtidigt bidragstilldelningen från avdikningsanslaget för innevarande budgetår avsevärt i förhållande till tidigare budgetår. Riksdagen anslöt sig därvid till vad 1942 års torrläggningssakkunniga anfört om att det löpande behovet av statsbidrag till torrläggningens verksamheten för närvarande borde beräknas till 4 000 000 kronor årligen. Utskottet förutsatte emeller-

Utskottet.

tid att så snart omständigheterna det medgåve en ökad medelsanvisning till avdikningsanslaget skulle möjliggöra avskaffande av den rådande balansen å bidragsansökningar samt undanröjande av den långa väntetid på statsbidrag som de därtill berättigade företagen på grund av bristande anslag måste underkasta sig.

Vad angår de nu föreliggande motionerna om utvidgning av bidragsverksamheten torde det anförda ha tydligt givit vid handen att även utskottet anser detta vara i hög grad påkallat. Emellertid förefinnas fortfarande — förutom hänsynen till det statsfinansiella läget — vissa omständigheter som böra beaktas härvidlag och som tala för iakttagande av varsamhet när det gäller att med statsunderstöd befordra torrlägningsverksamheten. En lång tids erfarenhet har givit vid handen att sådana stora vanskligheter möta vid bedömandet av ett torrlägningsföretags nyttighetsgrad och ekonomiska bärkraft att dessa mana till försiktighet med igångsättandet av dylika företag. De nuvarande höga kostnaderna för ett torrlägningsföretags genomförande kunna bli mycket betungande för deltagarna i företaget vid ett eventuellt försämrat konjunkturläge i fortsättningen för jordbruket. Planläggningen av jordbrukets framtida rationalisering som nu står på dagordningen kan tänkas komma att öva inflytande på riktlinjerna för torrlägningsverksamhetens fortsatta bedrivande. Enligt vad utskottet kunnat finna är det följaktligen åtskilliga faktorer som göra sig gällande i spørsmålet angående avvägningen av torrlägningsverksamhetens omfattning. Hänsynen till dessa synes utskottet bjuda att såsom departementschefen föreslagit tills vidare bibehålla den ram som uppdrogs vid förra årets riksdag. De i ämnet väckta motionerna torde alltså icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd för närvarande.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna II: 132, II: 181 och II: 183,

1) medgiva, att under budgetåret 1946/47 må beviljas bidrag från statens avdikningsanslag å tillhopa högst 4 000 000 kronor;

2) till *Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 3 600 000 kronor.

155:o) **Grundförbättringar: Bidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m., förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag under punkt 155 — innebärande att bidragstilldelningen och anslagsanvisningen för budgetåret 1946/47 bestämmas till oförändrade belopp av 4 500 000 respektive 3 000 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) medgiva, att Kungl. Maj:t må för år 1947 bevilja statsanslag intill 4 500 000 kronor för utlämnande av statsbidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m.;

2) till *Grundförbättringar: Bidrag till förstärkning av ofullständiga jordbruk m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 3 000 000 kronor.

156:o) **Grundförbättringar: Bidrag till täckdikningar, reservationsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 156 innebär anslagsanvisning till ändamålet för nästa budgetår med oförändrat belopp av 400 000 kronor.

Utskottet har i detta sammanhang till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 233 av herr *Nilsson, Bror, m. fl.*, likalydande med II: 366 av herr *Pettersson i Dahl m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte till *Grundförbättringar: Bidrag till täckdikningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 800 000;

2) II: 182 av herr *Karlsson i Stuvsta m. fl.*, vari riksdagen föreslagits att till *Grundförbättringar: Bidrag till täckdikningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 1 700 000 kronor.

Rörande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att ifrågasvarande anslag måtte för budgetåret 1946/47 uppföras med oförändrat belopp av 400 000 kronor. Styrelsen har härvid räknat med att någon anslagsreservation icke skulle komma att stå till förfogande vid ingången av sistnämnda budgetår. Emellertid har styrelsen erinrat om att styrelsen vid tidigare tillfällen ifrågasatt riktigheten av att lämna bidrag utan återbetalningskyldighet till täckdikning.

I fråga om storleken av de under de senaste tio budgetåren till förfogande ställda medlen och de av hushållningssällskapen sökta bidragsbeloppen har *lantbruksstyrelsen* lämnat följande uppgifter:

Budgetår	Av riksdagen till förfogande ställda medel kronor	Av hushållningssällskapen sökta bidragsbelopp kronor
1936/37	1 000 000	2 557 000
1937/38	500 000	1 827 000
1938/39	600 000	1 569 259
1939/40	500 000	1 496 044
1940/41	200 000	897 459
1941/42	200 000	1 084 202
1942/43	200 000	1 147 270
1943/44	400 000 ¹	1 228 321
1944/45	400 000	1 499 779
1945/46	400 000	1 777 930

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Då medel för ifrågavarande ändamål torde böra anvisas även för nästa budgetår och då från min sida icke finnes något att erinra mot lantbruksstyrelsens beräkning av medelsbehovet, förordar jag, att anslaget upptages med oförändrat belopp av 400 000 kronor. Liksom under innevarande budgetår bör vid tilldelningen av bidrag särskild hänsyn tagas till vederbörandes ekonomiska förhållanden. Sålunda bör sökande, som beträffande storleken av brukad åkerareal är berättigad till bidrag men som har en god ekonomisk ställning, antingen icke tilldelas bidrag eller allenast erhålla ett reducerat bidrag.»

Utskottet.

I de föreliggande motionerna föreslås med hänsyn till rådande medelsbehov ökad anslagstilldelning för täckdikningsverksamheten. Utskottet delar motionärernas uppfattning att en ändamålsenlig täckdikning är i särskilt hög grad ägnad att främja jordbrukets avkastningsförmåga och därigenom bereda jordbrukarna förbättrad ställning. Erinras må i anslutning härtill att lantbruksstyrelsen anser täckdikning vara i och för sig så pass lönsam att styrelsen ifrågasätter riktigheten av att härtill lämna statsbidrag utan återbetalningsskyldighet. Under förutsättning att såsom departementschefen anfört vid bidragsgivningen i fortsättningen liksom för närvarande särskild hänsyn tages till vederbörandes ekonomiska förhållanden, anser sig utskottet böra vidhålla sin ståndpunkt att statsmedel böra ställas till förfogande för ändamålet, därvid en medelväg mellan motionärernas och lantbruksstyrelsens uppfattningar bör sökas. Den avvägning av anslaget för nästa budgetår som departementschefen förordat och som innebär oförändrad medelsanvisning av 400 000 kronor, finner utskottet lämpligen böra tillstyrkas. Utskottet har härvid tagit hänsyn till — förutom det statsfinansiella läget — även det förhållandet att för närvarande råder knapphet på såväl arbetskraft som materiel för ifrågavarande verksamhet. Skulle sådana förändringar inträffa inom den närmaste tiden att i stället arbetslöshet uppstår, bör enligt utskottets mening tagas under övervägande att på tilläggsstat anvisa ytterligare medel till ändamålet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 233 och II: 366, likalydande, ävensom II: 182, till *Grundförbättringar: Bidrag till täckdikningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 400 000 kronor.

157:o) **Grundförbättringar: Förrättningskostnader till vissa torrläggningsföretag, reservationsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 157 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Grundförbättringar: Förrättningskostnader till vissa torrlägningsföretag* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 100 000 kronor.

158:o) **Kostnader för viss försöksverksamhet för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland, reservationsanslag.** För innevarande budgetår har 1945 års riksdag (prop. nr 22; r. skr. nr 116) anvisat dels till Kostnader för viss försöksverksamhet för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland ett reservationsanslag av 70 000 kronor, dels ock till Bidrag till genomförandet av vissa arronderingsåtgärder i Norrland ett reservationsanslag av 150 000 kronor. Från förstnämnda anslag avses skola bestridas administrationskostnaderna för lokala jordnämnderna i Västernorrlands och Norrbottens län. Därjämte har 1945 års riksdag medgivit, att för ifrågavarande arronderingsverksamhet under budgetåret 1945/46 må disponeras högst 1 000 000 kronor av egnahemslånefonden, högst 150 000 kronor av fonden för premielån till egnahemslåntagare och högst 50 000 kronor av reservationsanslaget till bidrag till inlösen av vissa byggnader vid utökning av ofullständiga jordbruk.

Under punkt 158 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 till Kostnader för viss försöksverksamhet för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland anvisa ett reservationsanslag av 90 000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t under punkt 159 föreslagit riksdagen att för samma budgetår till Bidrag till genomförandet av vissa arronderingsåtgärder i Norrland anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Härjämte ifrågasättes, att jämväl för budgetåret 1946/47 för ifrågavarande verksamhet skola få disponeras högst 1 000 000 kronor av egnahemslånefonden, högst 150 000 kronor av fonden för premielån till egnahemslåntagare och högst 50 000 kronor av reservationsanslaget till bidrag till inlösen av vissa byggnader vid utökning av ofullständiga jordbruk.

Jämlikt de av riksdagen godkända grunderna för ifrågavarande verksamhet skall lantmätare, som handhar av lokal jordnämnd föranledd förrättning, i stället för den efter taxa utgående ersättningen erhålla av Kungl. Maj:t fastställt arvode. Enligt uttalande av *departementschefen* skola kostnaderna för dessa arvoden icke vidare bestridas från anslaget till jordnämndernas administrationskostnader utan i likhet med övriga ifrågakommande lantmäterikostnader från anslaget till Bidrag till genomförandet av vissa arronderingsåtgärder i Norrland.

Kungl. Maj:ts berörda båda framställningar hava icke givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet under förevarande punkt hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Kostnader för viss försöksverksamhet för åstadkommande av bättre fastighetsarrondering i Norrland* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 90 000 kronor.

159:o) **Bidrag till genomförandet av vissa arronderingsåtgärder i Norrland, reservationsanslag.** Under återopande av vad utskottet under föregående punkt anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till genomförandet av vissa arronderingsåtgärder i Norrland* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 150 000 kronor.

160:o) **Kostnader för torrlägningsnämnder, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 160 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för torrlägningsnämnder* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 70 000 kronor.

161:o) **Jordbrukskommissioner, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 161 gjorda framställning innebär oförändrad anslagsanvisning för ändamålet med 70 000 kronor.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet gjort följande uttalande:

»1945 års riksdag medgav (prop. nr 172; r. skr. nr 350 och 359), att kostnaderna för sammanträden med kommissionernas ordförande för information finge utgå från förevarande anslag. Det har emellertid även visat sig önskvärt, att en del av de personer, som mera allmänt anlitas såsom synemän i arrendetvister, få sammankallas för upplysning och information rörande tillämpningen av den nya arrendelagen och med denna lagstiftning sammanhängande frågor. Vissa av jordbrukets organisationer ha förklarat sig villiga att bära utgifterna för rese- och traktamentsersättningar till de deltagande synemännen. De kostnader som kunna uppstå för föredragshållare och lokaler m. m. ha däremot ansetts bära gäldas av statsmedel. Därest riksdagen icke har något att erinra häremot, torde anslaget redan under löpande budgetår få användas även för nu angivet ändamål. Någon höjning av anslaget torde icke behöva ifrågakomma för täckande av kostnaderna för nu berörda sammanträden. Anslaget synes alltså för nästa budgetår bära uppföras med oförändrat belopp av 70 000 kronor.»

Utskottet.

Departementschefens förberörda uttalande har icke givit utskottet anledning till erinran.

I anslutning till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Jordbrukskommissioner* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 70 000 kronor.

162:o) **Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer, förslagsanslag.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkt 162 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 100 kronor.

163:o) **Bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden, reservationsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 163 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

I. Fiskeriväsendet.

164:o) **Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 164 innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 41 000 kronor, vilket belopp med 2 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall den nuvarande extra ordinarie personalen vid anstalten från och med nästa budgetår överföras till ordinarie stat. Undantag göres beträffande den nuvarande kontorsbiträdesbefattningen vid anstalten, som föreslås omändrad till en kanslibiträdestjänst i lönegraden Eo 7. De befattningshavare, som sålunda skola uppföras å ordinarie stat, äro två laboratorer, en fiskmästare och en vaktmästare. Laboratorerna och vaktmästaren hänföras till samma lönegrader som för närvarande, d. v. s. till 26 respektive 5 lönegraden. Befattningen som fiskmästare uppflyttas däremot i enlighet med förslag av lantbruksstyrelsen från 10 till 12 lönegraden. I överensstämmelse härmed har i avlöningsstaten för anstalten upptagits en ny anslagspost å 29 300 kronor, nämligen för avlöningar till ordinarie tjänstemän. Posten avlöningar till icke-ordinarie personal har reducerats till ett belopp av 6 700 kronor, avsett för avlöning till förberörda kanslibitråde, för arvoden till extra arbetskraft samt för vikariatsersättningar. För rörligt tillägg har slutligen beräknats ett belopp av 5 000 kronor.

Framställningen biträdes av utskottet som alltså hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

1) för undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket fastställa följande

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
2 laboratorer		A 26
1 fiskmästare		A 12
1 vaktmästare		A 15;

2) godkänna följande avlöningsstat för undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 29 300
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 6 700
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 5 000

Summa kronor 41 000;

3) till *Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 41 000 kronor.

165:o) **Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket: Omkostnader, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 165 om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag å 27 700 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 10 600 kronor. Ökningen hänför sig med 500 kronor till posten laboratoriekostnader, med likaledes 500 kronor till posten fiskeförsök m. m. samt med 9 600 kronor till posten underhåll av byggnader och dammar m. m. Sistnämnda post har genom den föreslagna förhöjningen uppräknats till 11 000 kronor, vilket belopp beräknats vara erforderligt för utförande av oundgängliga reparationsarbeten i fiskmästarbostaden, i anstaltens huvudbyggnad och å de på gårdsplanen befintliga trapporna, för nödvändiga justeringar och reparationer av anstaltens vattenledningssystem samt för översyn av fiskdamarna. Enligt verkställda kostnadsberäkningar draga reparationsarbetena å byggnader och trappor en kostnad av 7 000 kronor, medan för genomgång av vattenledningssystemet och översyn av dammarna beräknas 2 860 respektive 1 140 kronor.

Utskottet. Anlagsberäkningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket*: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 27 700 kronor.

166:o) **Fisketillsynsmyndigheten: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 166 gjorda framställning innefattar hemställen till riksdagen att för fisketillsynsmyndigheten dels godkänna ändrad avlöningsstat, dels ock till avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 46 200 kronor. I förhållande till innevarande budgetår innebär anslagsöskandet en förhöjning av anvisningen med 11 600 kroor. Ökningen hänför sig till upptagade å avlöningsstaten av en laboratorstjänst med årsarvode av 11 500 kronor. Härjämte upptagas 100 kronor till vikariatsersättningar.

Utskottet tillstyrker bifall till framställningen och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för fisketillsynsmyndigheten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	11 600
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	30 300
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	4 300

Summa kronor 46 200;

2) till *Fisketillsynsmyndigheten: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 46 200 kronor.

167:o) **Fisketillsynsmyndigheten: Omkostnader, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 167 om anslagsanvisning för ändamålet med 21 500 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 6 800 kronor. Posterna reseersättningar, övriga expenser samt bibliotek och litteratur hava höjts med respektive 3 000, 300 och 500 kronor. Härjämte har upptagits en särskild post å 3 000 kronor för anskaffande av viss apparatur samt möbler till arbetsrum, inköp av facklitteratur m. m. Samtliga höjningar äro föranledda av det under nästföregående punkt angivna förslaget om inrättande av ytterligare en laboratorsbefattning hos fisketillsynsmyndigheten.

Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Fisketillsynsmyndigheten: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 21 500 kronor.

168:o) **Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 168 gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att för svenska hydrografisk-biologiska kommissionen fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 69 900 kronor, vilket belopp med 4 400 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har höjts med 4 000 kronor, därav med 2 000 kronor för uppflyttning från lönegrad Eo 24 till Eo 26 av två laboratorer, med 1 500 kronor för höjning av arvoden till fyrskeppspersonal samt med 500 kronor för täckande av ett ökat medelsbehov på grund av löneklassförändringar. Vidare har posten rörligt tillägg uppräknats med 400 kronor.

Utskottet. Biträdande framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) för svenska hydrografisk-biologiska kommissionen fastställa följande

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.	
4 laboratorer	Eo 26
1 byråingenjör	Eo 24;

2) godkänna följande avlöningsstat för svenska hydrografisk-biologiska kommissionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

Utgifter.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:ts, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	6 500
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	58 200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	8 200
	<u>Summa kronor</u>	<u>72 900</u>

Särskilda uppbördsmedel.

Bidrag av enskilda medel	kronor	3 000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>69 900;</u>

3) till *Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 69 900 kronor.

169:o) **Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen: Omkostnader, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 169 om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag å 46 600 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 1 600 kronor. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar av tillhoppa 4 000 kronor och utgiftsminskningar om sammanlagt 2 400 kronor. Av utgiftsökningen hänföra sig 500 kronor till posten övriga expenser för inköp av litteratur för havsfiskelaboratoriet, 1 000 kronor till posten publikationstryck samt 2 500 kronor till posten instrument och laboratoriekostnader. Som utgiftsminskningar noteras bortfallande av två såsom engångsanslag för innevarande budgetår anvisade belopp å respektive 1 200 och 1 100 kronor. Vidare hava uppbrödsmedlen under anslaget uppräknats med 100 kronor.

Anslagsberäkningen föranleder icke någon erinran, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 46 600 kronor.

170:o) **Statens fartyg för fiskeundersökningar: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 170 innefattar — förutom hemställan till riksdagen om godkännande av ändrad avlöningsstat för statens fartyg för fiskeundersökningar — anslagsanvisning till avlöningar med 85 500 kronor, vilket belopp med 10 900 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av ökningen hänföra sig 10 500 kronor till avlöningsförhöjning enligt de nya avtalen för handelsflottan åt viss personal å undersöknings- och bevakningsfartyget för havsfiskets behov (Skagerak) ävensom till vikariatsersättningar samt 400 kronor för att möjliggöra höjning av arvoden till tre besättningsmän å undersökningsfartyget för fiskeriadministrationen (Eystrasalt).

I samband härmed har utskottet till behandling förehäft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 176, av herr *Lundberg m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte godkänna Kungl. Maj:ts framställningar under punkterna 170 och 171 med de ändringar som i motionen föreslagits ävensom

1) till Statens fartyg för fiskeriundersökningar: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 116 548 kronor; samt

2) till Statens fartyg för fiskeriundersökningar: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 134 400 kronor.

Rörande de skäl som anförts till stöd för motionen får utskottet hänvisa till denna.

Med den i ämnet väckta motionen avses att medel skola ställas till förfogande i sådan omfattning att undersökningsfartyget Eystrasalt med utökad personal skall kunna hållas i gång under större delen av året. Departements-

Utskottet.

chefen har i enlighet med lantbruksstyrelsens framställning räknat med oförändrad sysselsättning för ifrågavarande fartyg. Motionärernas synpunkter på frågan om utvidgade undersökningar för åstadkommande av en effektivisering av fisket i Östersjön, särskilt det dominerande strömmingsfisket, finner utskottet förtjäna beaktande och i fortsättningen — då enligt motionärernas uppfattning en försämrad lönsamhet i näringen är att befara — böra uppmärksammas av lantbruksstyrelsen som förutsättes framlägga därav påkallade förslag. I nuvarande läge anser emellertid utskottet att kostnaderna för verksamheten böra kunna begränsas på sätt som beräknats i propositionen. När sålunda utskottet icke kan biträda motionärernas yrkande om ökat avlöningsanslag under förevarande punkt, torde det av motionärerna beräknade behovet av höjt anslag för omkostnader under nästföljande punkt bortfalla.

Då departementschefens anslagsberäkningar ej heller i övrigt föranlett någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och avslag å motionen II: 176,

1) godkänna följande avlöningsstat för statens fartyg för fiskeundersökningar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

Statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	70 450
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	5 000
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	750
		<u>kronor 76 200</u>

Statens undersökningsfartyg för fiskeriadministrationen.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	3 600
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	4 780
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	920
		<u>kronor 9 300</u>
		Summa kronor 85 500;

2) till *Statens fartyg för fiskeundersökningar*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 85 500 kronor.

171:o) **Statens fartyg för fiskeundersökningar: Omkostnader, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 171 om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag å 128 400 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 19 700 kronor. Höjningen hänför sig till kostnadsökningar för undersöknings- och bevakningsfartyget för havsfiskets behov (Skagerak) med 2 200 kronor å posten underhåll och utrustning samt med 7 500 kronor å posten undersökningsmateriel. Vidare upptagas 10 000 kronor för kompletterande sillrekognosceringar.

Mot Kungl. Maj:ts framställning har utskottet intet att erinra, varför utskottet — under hänvisning tillika till vad utskottet under nästföregående punkt anfört — hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens fartyg för fiskeundersökningar: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 128 400 kronor.

172:o) **Fiskets befrämjande i de särskilda orterna, reservationsanslag.** Detta anslag är för innevarande budgetår med hänsyn till en beräknad reservation av omkring 6 000 kronor uppfört med 108 000 kronor.

Under punkt 172 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett med 8 000 kronor till 116 000 kronor förhöjt anslag för ändamålet. Höjningen har sin grund i att någon reservation å anslaget icke är som för innevarande budgetår påräknelig samt att å anslaget beräknas förefinnas ett underskott av omkring 2 000 kronor.

Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Fiskets befrämjande i de särskilda orterna* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 116 000 kronor.

173:o) **Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, reservationsanslag.** Under punkt 173 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 58 000 kronor, vilket belopp med 8 500 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av ökningen avses 8 075 kronor till förhöjning av bidraget till Södra Sveriges fiskeriföröning och motiveras med vikten av att undervisningen på ifrågavarande område är tillfredsställande ordnad och att ett tillräckligt antal elever kunna beredas tillfälle att genomgå skolan.

I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 58 000 kronor.

174:o) **Avsättning till fonden för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 174 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 50 000 kronor.

175:o) **Premier för deltagande i sillfiske vid Island, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 175 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Premier för deltagande i sillfiske vid Island* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 100 kronor.

176:o) **Bidrag till reglering av handeln med färsk strömming och sill m. m., förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 176 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till reglering av handeln med färsk strömming och sill m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 100 kronor.

177:o) **Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt.** Kungl. Maj:t har under punkt 177 föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett oförändrat anslag av 150 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Utskottet har i samband härmed till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 60 av herr *Lodenius m. fl.*, likalydande med II: 112 av herr *Jonsson i Skedsbygd m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte till gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 300 000 kronor;

2) I: 240 av herr *Mannerskantz*, likalydande med II: 365 av herr *Larsson i Karlstad m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte till gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 350 000 kronor, att avräknas mot bensinskattemedlen.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt om oförändrat anslag av 150 000 kronor för nästa budgetår. Härvid har styrelsen anförts bland annat följande.

Under de senare åren har vid den statliga ransoneringen av motorbränsle ej ren bensin tilldelats fiskarna utan huvudsakligen blandningar av sprit och bensin. Under budgetåret 1944/45 ha sålunda till fiskare enligt av länsstyrelserna lämnade uppgifter utdelats sammanlagt 2 474 184 liter motyl 25, i vilken blandning bensin ingår med 75 procent. De tilldelade kvantiteterna torde helt ha förbrukats. I allt torde alltså under budgetåret 1944/45 vid det yrkesmässiga fisket ha använts 1 855 638 liter ren bensin. Med nuvarande skattesats, 37 öre per liter, ha fiskarna för nämnda kvantitet i skatt erlagt sammanlagt 586 586 kronor.

Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt torde för budgetåret 1946/47 emellertid närmast böra beräknas med hänsyn till storleken av de under innevarande budgetår erlagda skattebeloppen. Även under detta budgetår har motyl ställts till fiskerinäringens förfogande, ehuru det ännu torde vara ovisst, huru stor denna tilldelning i sin helhet kan komma att bli. Då emellertid såväl under budgetåret 1944/45 som tidigare under en lång följd av år av fiskarna erlagts betydligt större belopp i bensinskatt, än som restituerats till dem, måste det anses skäligt att, även om mot förmodan ifrågavarande skatt under innevarande budgetår icke skulle komma att uppgå till sammanlagt 150 000 kronor, anslaget ändock bibehålles med oförändrat belopp.

Statens livsmedelskommission har i remissutlåtande den 18 september 1945 förklarat sig icke ha något att erinra mot bifall till vad lantbruksstyrelsen sålunda föreslagit.

Departementschefen har anfört följande i ärendet:

»Den gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt, som ifrågasättes för budgetåret 1946/47, torde såsom lantbruksstyrelsen framhållit böra beräknas med hänsyn till storleken av under innevarande budgetår erlagt skattebelopp. Enligt vad jag under december 1945 inhämtat från lantbruksstyrelsen kunna fiskarens bensinskattebelopp för löpande budgetår antagas komma att betydligt överstiga det till restitution föreslagna beloppet, 150 000 kronor. I betraktande härav torde intet vara att erinra mot att ifrågavarande anslag för nästa budgetår uppföres med sagda belopp.»

Med hänsyn till föreliggande stora behov för fiskerinäringen av ifrågavarande medel samt till att fiskarens bensinskattebelopp för innevarande budgetår kommer att betydligt överstiga det till restitution föreslagna beloppet kan onekligen såsom motionärerna anfört goda skäl förebringas för en höjning av förevarande anslag. Under erinran om att anslaget vid fjolårets riksdag höjdes från 100 000 till 150 000 kronor, anser sig utskottet i nuvarande läge böra stanna vid att tillstyrka Kungl. Maj:ts framställning om oförändrad restitution för nästa budgetår.

Utskottet.

I detta sammanhang och närmast med hänsyn till att i ämnet återkommande motioner tyda på skilda meningar rörande grunderna för beräkningen av ifrågavarande anslag, vill utskottet framhålla önskvärldheten av ett klarläggande från Kungl. Maj:ts sida i vad mån viss relation mellan erlagd bensinskatt och påräknelig restitution är avsedd att upprätthållas eller vilken annan beräkningsgrund som bör iakttas.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å motionerna I: 60 och II: 112, likalydande, samt I: 240 och II: 365, jämväl likalydande, till *Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 150 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

178:o) **Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m., förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 178 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 100 kronor.

179:o) **Understöd åt fiskare.** För detta ändamål anvisades senast för budgetåret 1942/43 ett reservationsanslag av 50 000 kronor. Anslaget disponeras i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1934 (nr 281) angående anslag av statsmedel för beredande av tillfälligt understöd åt fiskare, vilken kungörelse ändrats genom kungörelsen nr 110/1940.

Utskottet. Enär den å anslaget uppkomna behållningen beräknas vara tillräcklig för tillgodoseende av medelsbehovet för verksamheten under såväl innevarande som nästa budgetår, hemställer utskottet i anslutning till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 179,

att riksdagen må medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisade reservationsanslaget till Understöd åt fiskare må under budgetåret 1946/47 användas för med anslaget avsett ändamål.

180:o) **Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.** Under denna anslagstitel ha för budgetåren 1938/39 och 1939/40 anvisats reservationsanslag av tillhoppa 351 000 kronor, därav för sistnämnda budgetår 25 000 kronor. Däremot ha för budgetåren 1940/41 och 1941/42 icke anvisats några medel för ifrågavarande ändamål. Genom beslut den 30 juni 1942 medgav Kungl. Maj:t, att det för budgetåret 1939/40 anvisade anslaget finge under budgetåret 1942/43 användas för med anslaget avsett ändamål. Efter beslut av riksdagen har sedermera medgivits, att sistnämnda anslag finge disponeras även under budgetåren 1943/44—1945/46. För användningen av anslaget även som av statens fiskredskapslånefond, från vilken fond kan utgå låneunderstöd till fiskare vid förlust av eller skada å fiskredskap, gälla i propositionen nr 77/1935 angivna, av riksdagen godkända grunder.

Då det kan antagas att av det för budgetåret 1939/40 för bidragsverksamheten anvisade anslaget en ej obetydlig behållning kommer att förefinnas vid innevarande budgetårs utgång och att denna behållning kommer att vara tillräcklig för bestridande av här ifrågavarande utgifter även under nästa budgetår, hemställer utskottet i anslutning till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 180,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisade reservationsanslaget till Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m. må under budgetåret 1946/47 användas för med anslaget avsett ändamål.

181:o) **Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.** Kungl. Maj:t har under punkt 181 föreslagit riksdagen medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. må under budgetåret 1946/47 användas för med anslaget avsett ändamål.

Utskottet har i samband härmed till behandling förehåft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 97 av herr *Arrhén m. fl.* och II 359 av herr *Utbult m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att för främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. ett belopp av 300 000 kronor ställes till Kungl. Maj:ts förfogande utöver det belopp som för närvarande är disponibelt för samma ändamål.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisas till dessa.

Under förevarande anslagstitel anvisades för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag av 400 000 kronor. För budgetåren 1942/43—1945/46 upptogs däremot icke något anslag för ändamålet. Med anlitande av anslaget ha, i enlighet med bestämmelser som Kungl. Maj:t utfärdat för varje särskilt fall, utlämnats bidrag för åstadkommande av prisreglering av fisk ävensom för andra åtgärder till fiskavsättningens främjande. 1945 års riksdag medgav, att anslaget finge under budgetåret 1945/46 användas för med detsamma avsett ändamål.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* anfört följande.

Vid ingången av budgetåret 1945/46 förelåg å anslaget en behållning av 359 808 kronor.

Under de senaste budgetåren ha ur detta anslag anvisats medel, utom för stödjande av fiskarens ekonomiska organisationer, företrädesvis för anordnande av isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen, vilka medel dock endast i ringa utsträckning behövt tagas i anspråk. Från och med innevarande budgetår ha medel för sistnämnda verksamhet beviljats under särskild anslagstitel. Tidigare anvisades ur anslaget medel huvudsakligen för anordnande av prisregleringar å fisk.

I samband med anslagsäskandena för innevarande budgetår framhöll styrelsen, att om den prisreglerande verksamheten beträffande fisk, vilken verksamhet handhades av statens livsmedelskommission och statens priskontroll-

nämnd, åter komme att bekostas med medel från detta anslag, det vore sannolikt, att den behållning, som då förefanns å anslaget, icke på långt när komme att förslå. På grund härav hemställde styrelsen om en anslagsanvisning för budgetåret 1945/46 å 500 000 kronor. I 1945 års statsverksproposition erinrades om att Kungl. Maj:t den 20 oktober 1944 uppdragit åt livsmedelskommissionen att verkställa utredning rörande den prisreglerande verksamheten på fiskets område. Med hänsyn härtill ansågs för det dåvarande några ytterligare medel icke böra anvisas under anslaget.

Förenämnda utredningsuppdrag har sedermera av Kungl. Maj:t den 31 juli 1945 överlämnats till särskilda sakkunniga — 1945 års fiskeritutredning — vilka ännu icke hunnit slutföra detsamma. På grund härav anser styrelsen sig icke i detta sammanhang kunna taga ställning till det eventuella behovet av medel för prisregleringsverksamheten på fiskets område. För övriga ändamål, till vilka bidrag böra lämnas ur ifrågavarande anslag, torde reservationen å anslaget förslå under såväl innevarande som nästa budgetår.

Med hänsyn till det anförda saknar lantbruksstyrelsen anledning att nu föreslå anvisande av medel för nästa budgetår å förevarande anslag. Enär emellertid vid utgången av innevarande budgetår förefintlig reservation å anslaget skulle, utan särskilt medgivande av riksdagen, komma att överföras till budgetutjämningsfonden, får styrelsen hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen, att ifrågavarande anslag må jämväl under budgetåret 1946/47 disponeras för därmed avsett ändamål.

I utlåtande den 26 oktober 1945 har *statens livsmedelskommission* förklarat sig för sin del icke ha något att erinra mot bifall till lantbruksstyrelsens framställning.

1945 års fiskeritutredning — som i skrivelse den 8 september 1945 hemställt om anvisande för nästa budgetår av ett förslagsanslag av 100 kronor till reglering av priset å fisk — har i remissutlåtande den 12 oktober 1945 yttrat väsentligen följande.

Utredningen, som helt nyligen påbörjat sitt arbete, har ännu icke hunnit överblicka eller taga ställning till de åtgärder, som synas böra understödjas med medel från reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. Vad särskilt angår behovet av medel för den prisreglerande verksamheten har utredningen vid sin hemställan om ett formellt förslagsanslag av 100 kronor till reglering av priset på fisk letts av den uppfattningen, att det under nästa budgetår bör föreligga möjligheter att med medel anvisade under nionde huvudtiteln anordna prisregleringar å fisk men att det åtminstone får anses mycket osäkert, huruvida behållningen å ifrågavarande reservationsanslag förslår härtill. Å andra sidan är det på nuvarande stadium omöjligt att uppskatta storleken av de belopp, som komma att krävas för detta ändamål, varför det synes lämpligast att medlen härför anvisas under ett särskilt förslagsanslag.

Enär, som förut nämnts, utredningen för närvarande i övrigt saknar hållpunkter för ett eget bedömande av medelsbehovet beträffande förevarande anslag, finner utredningen sig icke böra framställa erinringar mot vad lantbruksstyrelsen i ärendet anført.

Departementschefen har i ärendet anført följande:

»I likhet med lantbruksstyrelsen anser jag, att den vid utgången av innevarande budgetår möjligen förefintliga reservationen å ifrågavarande anslag bör få disponeras även under nästa budgetår. Härtill torde riksdagens

medgivande böra inhämtas. Jag kan däremot icke förorda, att förslag på sätt 1945 års fiskeriutredning ifrågasatt nu förelägges riksdagen om anvisande för budgetåret 1946/47 av ett särskilt förslagsanslag till reglering av priset på fisk. Frågan härom torde framdeles, då större klarhet erhållits rörande vilka åtgärder som lämpligen böra vidtagas på förevarande område, ånyo få upptagas till övervägande.»

Utskottet har intet att erinra mot att förefintlig reservation å ifrågavarande anslag må disponeras även under nästa budgetår. Därest såsom motionärerna befara avsättningssvårigheter komma att uppstå för fiskets produkter och tillgängliga medel visa sig otillräckliga för att avhjälpa dessa, synes det utskottet lämpligen böra övervägas att anvisa ytterligare erforderliga medel på tilläggsstat. Utskottet finner sålunda icke anledning att biträda motionärernas yrkande om att redan nu ställa ökat anslag till förfogande för ändamålet.

Utskottet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 97 och II: 359, medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. må under budgetåret 1946/47 användas för med anslaget avsett ändamål.

182:o) **Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 182 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 29 000 kronor.

183:o) **Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg, reservationsanslag.** Under punkt 183 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 under förevarande anslagstitel anvisa ett reservationsanslag av 43 000 kronor.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 68 av herr *Karlsson, Gustaf, m. fl.* och II: 99 av herr *Persson i Vinberg m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen till Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg för budgetåret 1946/47 måtte anvisa ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

Rörande de skäl som anförts till stöd för motionerna hänvisas till dessa.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att ifrågavarande anslag för nästa budgetår måtte uppföras med 60 000 kronor. Sty-

relsen har härvid utgått ifrån att för underhåll och drift av fiskefyrar m. m. skulle anvisas ett belopp av 8 550 kronor. Härjämte har styrelsen föreslagit en medelsanvisning av 51 400 kronor för utförande av vissa nya säkerhetsanordningar. Bland sistberörda åtgärder upptager styrelsen ett belopp av 17 000 kronor för anskaffande av en lys- och ljudboj för angöring av Falkenbergs hamn.

Departementschefen har beräknat medelsbehovet till 43 000 kronor, varav 8 600 kronor för underhåll och drift av säkerhetsanordningar av olika slag samt 34 400 kronor till nyanläggning m. m. av vissa säkerhetsanordningar, därvid emellertid förslaget om utläggande av en lys- och ljudboj vid Falkenberg för närvarande icke ansetts kunna biträdas.

Utskottet.

Utskottet har ingen erinran att framställa mot att medel anvisas för de åtgärder som tillstyrkts av departementschefen. Vad angår förslaget om anskaffande av en lys- och ljudboj för angöring av Falkenbergs hamn finner utskottet detsamma var väl motiverat med hänsyn till fiskets behov. Såsom departementschefen anfört synes emellertid härmed kunna anstå till ett kommande år. De i ämnet väckta motionerna om uppräknig av anslaget för möjliggörande av sagda anordning torde sålunda för närvarande böra lämnas utan bifall av riksdagen.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 68 och II: 99, till *Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 43 000 kronor.

J. Skogsväsendet.

184:o) **Skogsstyrelsen: Avlöningar, förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 184 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen anmäla.

185:o) **Skogsstyrelsen: Omkostnader, förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 185 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen anmäla.

186:o) **Skogshögskolan: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 186 gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen om godkännande av ändrad avlöningsstat för skogshögskolan — an-

slagsanvisning till avlöningar med oförändrat belopp av 240 000 kronor. Beträffande avlöningsstaten föreslås sådan förändring, att posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal uppräknas dels med 1 400 kronor till bestridande av uppkommande vikariatskostnader under den tid, som biträdande läraren vid skogshögskolans förläggning i Garpenberg beredes partiell tjänstledighet för utarbetande av kompendier i skogs- och fältmätning, dels ock med 400 kronor med hänsyn till beräknade löneklassförändringar. Mot sagda utgiftsökningar om tillhoppa 1 800 kronor svarar en nedräkning på grund av löneklassförändringar med samma belopp av anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän.

I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för skogshögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 105 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t	» 24 995
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 83 105
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 26 100

Summa kronor 240 000;

2) till *Skogshögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 240 000 kronor.

187:o) **Skogshögskolan: Omkostnader, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 187 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 31 900 kronor.

188:o) **Skogshögskolan: Materiel m. m., reservationsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 188 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Materiel m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 500 kronor.

189:o) **Skogshögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, reservationsanslag.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkt 189 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 6 000 kronor varav 4 000 kronor avses till täckande av de väsentligaste bristerna i bibliotekets bokbestånd — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 11 000 kronor.

190:o) **Skogshögskolan: Stipendier.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 190 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Stipendier* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 9 000 kronor.

191:o) **Skogshögskolan: Inredning och utrustning, reservationsanslag.** För innevarande budgetår är under denna anslagstitel upptaget ett reservationsanslag av 21 100 kronor.

Under punkt 191 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 under anslagstiteln anvisa ett reservationsanslag av 8 000 kronor. Härav avses 6 000 kronor för komplettering och renovering av möbler, utrustning m. m. i skogshögskolans lokaler vid Experimentalfältet samt 2 000 kronor för anskaffande av en visp- och blandningsmaskin (inklusive erforderliga elektriska ledningar o. d.) för elevköket vid högskolans förläggning i Garpenberg.

Utskottet.

Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Inredning och utrustning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 8 000 kronor.

192:o) **Skogshögskolan: Byggnadsarbeten m. m., reservationsanslag.** Under punkt 192 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Skogshögskolan: Byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor. Anslaget avses för utförande av de mest trängande reparationerna å sådana äldre byggnader vid förläggningen i Malinsbo som disponeras av skogshögskolan.

Utskottet.

Framställningen biträdes av utskottet som hemställer,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Byggnadsarbeten m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 25 000 kronor.

193:o) **Statens skogsmästarskola: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 193 innefattar — förutom hemställen till riksdagen att för statens skogsmästarskola godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 27 000 kronor, vilket belopp med 1 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Av ökningen, vilken helt hänför sig till icke-ordinarieposten, avses 600 kronor för uppräknings av arvodet åt en vaktmästare och gårdskarlar, 100 kronor till vikariatsersättningar samt 300 kronor till bestridande av kostnader för renskrivning.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet, *Utskottet.*

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för statens skogsmästarskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	kronor	3 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	20 800
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2 700
Summa kronor		27 000;

2) till *Statens skogsmästarskola: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 27 000 kronor.

194:o) **Statens skogsmästarskola: Omkostnader, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 194 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag av 13 200 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning av anslagsbeloppet med 3 200 kronor. Följande poster hava uppräknats, nämligen posten reseersättningar med 1 000 kronor, posten bränsle, lyse och vatten med 800 kronor, posten övriga expenser med 600 kronor samt posten underhåll av byggnader med 800 kronor.

Mot framställningen har utskottet intet att erinra, varför utskottet hemställer, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 13 200 kronor.

195:o) **Statens skogsmästarskola: Stipendier, förslagsanslag.** Under punkt 195 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 9 000 kronor, vilket belopp med 4 000 kronor överstiger mot-

svarande anvisning för innevarande budgetår. Höjningen har motiverats med hänvisning till under 1945 beslutade ökningar av stipendiebeloppen för elever vid de statsunderstödda lantmannaskolorna.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Stipendier* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 9 000 kronor.

196:o) **Statens skogsmästarskola: Utrustning, reservationsanslag.** I samband med inrättandet av statens skogsmästarskola anvisade 1944 års riksdag för budgetåret 1944/45 ett reservationsanslag av 20 000 kronor, avsett att disponeras för anskaffande av möbler, instrument, redskap, åskådningsmateriel och andra inventarier för skolans behov.

Under punkt 196 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Statens skogsmästarskola: Utrustning för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor. Anslaget avses för bestridande av kostnaderna för den ytterligare utrustning vid skolan, som erfordras för att undervisningen därstädes skall kunna bestridas i den ordning, som förutsatts vid skolans inrättande.

Utskottet.

Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Utrustning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 20 000 kronor.

197:o) **Statens skogsmästarskola: Byggnadsarbeten, reservationsanslag.** Under punkt 197 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Statens skogsmästarskola: Byggnadsarbeten för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 kronor. Av anslaget avses 7 400 kronor för vissa förbättringsarbeten å yrkesläraryrkestaden samt 1 600 kronor för utvändig renovering av östra flygeln vid skolan.

Utskottet.

Utskottet som biträder Kungl. Maj:ts framställning hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola: Byggnadsarbeten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 9 000 kronor.

198:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Avlöningar, förslagsanslag.** För innevarande budgetår anvisade 1945 års riksdag till avlöningar vid statens skogsförsöksanstalt — vars benämning i samband med att ny instruktion utfärdades för ifrågavarande försöks- och forskningsverksamhet ändrats till statens skogsforskningsinstitut — ett förslagsanslag av 425 200 kronor.

Under punkt 198 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för institutet dels fastställa ändrad personalförteckning, dels godkänna ändrad avlöningsstat, dels ock till avlöningar anvisa ett förslagsanslag av 438 900 kronor. Anslagsäskandet innebär sålunda i relation till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 13 700 kronor. Därav avses 11 100 kronor för avlöning till en avdelningsföreståndare i lönegrad A 30, 800 kronor till täckande av ökat medelsbehov till följd av löneklassförändringar, 100 kronor för avlöningar till tillfälliga biträden samt 1 700 kronor för uppräknig av posten rörligt tillägg.

Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer, Utskottet.

att riksdagen må,

1) för statens skogsforskningsinstitut fastställa följande

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 chef	.....	C 8
4 avdelningsföreståndare	.....	A 30
1 skogsmästare	.....	A 15
1 första laboratoriebiträde	.....	A 11
1 institutionsvaktmästare	.....	A 7
1 kanslibiträde	.....	A 7

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

9 försöksledare	.....	Eo 26
7 assistenter	.....	Eo 21
1 byråsekreterare	.....	Eo 21;

2) godkänna följande avlöningsstat för statens skogsforskningsinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.		
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	..... kronor	73 800
2. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	..... »	100
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	..... »	312 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	..... »	52 200

Summa kronor 438 900;

3) till Statens skogsforskningsinstitut: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 438 900 kronor.

199:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Omkostnader, förslagsanslag.** Under punkt 199 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 143 600 kronor, vilket belopp med 14 100 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Följande poster hava uppräknats, nämligen posten övriga expenser med 10 000 kronor, posten publikationstryck med 4 000 kronor samt posten hantlangning med 1 700 kronor. Beträffande uppräknningen av posten övriga expenser har departementschefen utgått från att ett belopp av 3 000 kronor överflyttas till nu förevarande omkostnadsanslag från reservationsanslaget till riksskogstaxering och avverkningsstatistik. Mot utgiftsökningarna, sammanlagt 15 700 kronor, svara dels en sänkning med 1 500 kronor av posten bränsle, lyse och vatten, dels ock uppförande i omkostnadsstaten under särskilda uppbördsmedel av en inkomstpost å formellt 100 kronor till ersättning för vissa uppdrag.

Utskottet.

Anslagsberäkningen har icke föranlett någon erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 143 600 kronor.

200:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Utrustning m. m., reservationsanslag.** För bestridande av kostnaderna för inredning och utrustning av skogsforskningsinstitutets nybyggnad har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 132 900 kronor.

Under punkt 200 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Statens skogsforskningsinstitut: Utrustning m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor. Anslaget avses skola disponeras för inredning och utrustning av den gamla institutionsbyggnaden, vars om- och tillbyggnad beräknats vara färdig vid förlidna årsskiftet.

Utskottet.

I överensstämmelse med framställningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Utrustning m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 100 000 kronor.

201:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å vissa försöksparker, reservationsanslag.** Under punkt 201 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å vissa försöksparker för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 kronor. Med anslaget avses skola bestridas de mest trängande reparationsarbetena å skogsforskningsinstitutets försöksparker vid Kulbäcksliden och Tönnersjöheden.

Mot framställningen har utskottet intet att erinra och hemställer förty,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å vissa försöksparker* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 5 000 kronor.

202:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Särskilda undersökningar, reservationsanslag.** Under punkt 202 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel i likhet med för innevarande budgetår anvisa ett reservationsanslag av 132 000 kronor. Av detta belopp avses 48 000 kronor för produktionsundersökningar i fält, 27 000 kronor för produktionsutredningar med stöd av insamlat material, 33 000 kronor till föryngringsundersökningarna i Norrland, 15 000 kronor för avverkningsberäkningar m. m., 3 000 kronor för kloratförsök samt 6 000 kronor för genetiska kvalitetsundersökningar.

Då utskottet icke har något att erinra mot framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Särskilda undersökningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 132 000 kronor.

203:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Riksskogstaxering och avverkningsstatistik, reservationsanslag.** Under punkt 203 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 135 000 kronor. I förhållande till anvisningen för innevarande budgetår innebär anslagsäskandet en minskning med 3 000 kronor. Densamma sammanhänger med under institutets omkostnadsanslag (punkt 199) angivna förslag om överförande från förevarande anslag till omkostnadsanslaget av ett belopp av 3 000 kronor, avseende vissa expenskostnader för statistiska avdelningen.

Utskottet som biträder Kungl. Maj:ts framställning hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Riksskogstaxering och avverkningsstatistik* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 135 000 kronor.

204:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Skogsproduktforskning, reservationsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 204 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Skogsproduktforskning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 55 000 kronor.

205:o) **Ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor m. m., förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 205 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag å 205 400 kronor inbegär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår ett med 19 000 kronor ökat anslagsbelopp.

Det beräknade anslagsbehovets fördelning på olika ändamål framgår av följande uppställning, i vilken jämväl medtagits motsvarande belopp i Kungl. Maj:ts anslagsberäkning för innevarande budgetår:

Statens skogsskolor:	1946/47	1945/46	
1. Avlöningar och rörligt tillägg kronor	70 400	70 400	
2. Övriga utgifter:			
Expenser och underhåll....	» 36 500	33 500	
Elevstipendier m. m.	» 23 000	22 500	
Domänstyrelsens inspektion	» 500	500	
Rese- och traktamentsersättning för yrkeslärare.....	» 1 500	1 500	
Kostnader för underhåll av byggnader m. m.....	» 50 000	33 000	
Kostnader för lokalstyrelser	» 1 400	1 400	162 800
Kolarskolor	kronor	22 100	18 600
	Summa kronor	205 400	181 400

Förutom omförmälda belopp å 181 400 kronor ha i anslaget för innevarande budgetår inräknats 5 000 kronor, avsedda såsom ersättning till statens domäners fond för förskottsvis bestridda utgifter för kompendier vid den lägre skogsundervisningen.

Såsom framgår av uppställningen har uppräknings skett av posten expenser och underhåll med 3 000 kronor, av posten elevstipendier med 500 kronor samt av posten underhåll av byggnader m. m. med 17 000 kronor. Med hänsyn till att under sistnämnda anslagspost för innevarande budgetår inräknats 23 000 kronor för vissa engångsutgifter för brandskydd och vattenförsörjning vid Hällnäs skogsskola samt endast 10 000 kronor för så att säga normala underhållskostnader, innebär uppräknings av posten, att för sistberörda kostnader komma att stå till förfogande 40 000 kronor mer än för löpande budgetår. Slutligen hava kostnaderna för kolarskolorna uppräknats med 3 500 kronor, därav för rörligt tillägg 2 400 kronor och för elevstipendier 1 100 kronor. Mot angivna kostnadsökningar å tillhoppa 24 000 kronor svarar en avräkning av det i anslaget för innevarande budgetår inräknade belopp av 5 000 kronor, vilket avsetts såsom ersättning till domänfonden för förskottsvis bestridda utgifter för kompendier vid den lägre skogsundervisningen.

Utskottet.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 205 400 kronor.

206:o) **Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 206 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 6 300 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 255 100 kronor.

207:o) **Skogsvård m. m.: Skogsvårdens befrämjande.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 207 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

208:o) **Skogsvård m. m.: Ersättning för kostnader föranledda av 1932 års lappmarkslag m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 208 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

209:o) **Skogsvård m. m.: Ersättning åt skogsvårdsstyrelser för visst bidrag vid virkesavverkning m. m., förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 209 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

210:o) **Skogsvård m. m.: Ersättning åt skogsvårdsstyrelser för kostnader föranledda av inskränkningar med hänsyn till försvaret i rätten att avverka skog, förslagsanslag.** För detta ändamål är för innevarande budgetår uppfört ett förslagsanslag av 60 000 kronor. Från anslaget avses skola bestridas vissa kostnader, föranledda av lagen den 30 juni 1943 (nr 458) om inskränkning med hänsyn till försvaret i rätten att avverka skog, vilken lag i enlighet med beslut av 1945 års riksdag förlängts att gälla till och med den 30 juni 1946.

Under punkt 210 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 under anslagstiteln anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Ifrågavarande lagstiftning äger visserligen tillämpning endast till och med den 30 juni 1945, men det torde kunna antagas, att en ytterligare prolongering av lagen kommer att ske. Då medelsbehovet för de med förevarande anslag

avsedda ändamålen synes komma att avsevärt reduceras i samband med avvecklingen av försvarsberedskapen, torde det få anses tillfyllest, därest såsom skogsstyrelsen föreslagit anslagsanvisningen för nästa budgetår bestämmas till 30 000 kronor.»

Utskottet. I anslutning till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Ersättning åt skogsvårdsstyrelser för kostnader föranledda av inskränkningar med hänsyn till försvaret i rätten att avverka skog* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 30 000 kronor.

211:o) **Skogsvård m. m.: Statens skogsutdikningsanslag, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 211 innebär, att såväl bidragstilldelningen som ock anslagsanvisningen för budgetåret 1946/47 fastställas till samma belopp som för innevarande budgetår.

Utskottet. Biträdande Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1946/47 bevilja statsanslag intill 200 000 kronor för utlämnande av statsbidrag till skogsutdikningsföretag;

2) till *Skogsvård m. m.: Statens skogsutdikningsanslag* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 200 000 kronor.

212:o) **Skogsvård m. m.: Statens skogsodlingsanslag, reservationsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 212 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

213:o) **Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, reservationsanslag.** Under punkt 213 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1946/47 för ändamålet anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 164 av herr *Andersson, Gustav Emil, m. fl.*, och II: 280 av herr *Svensson i Vä m. fl.*, vari hemställts att riksdagen till *Skogsvård m. m.: Väg och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo* måtte anvisa ett reservationsanslag av 4 255 000 kronor.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

1933 års riksdag anvisade för budgetåret 1933/34 under utgifter för kapitalökning, fonden för förslag till statsverket, ett reservationsanslag av 500 000 kronor att utgå såsom statsbidrag till vissa väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo. För budgetåren 1934/35 och 1938/39—1945/46 ha för ändamålet anvisats anslag av tillhoppa 11 250 000 kronor, varav 2 000 000 kronor å riksstaten för budgetåret 1945/46 och 500 000 kronor å tilläggsstat I för samma budgetår. Beträffande bestämmelserna för anslaget användning hänvisas till statsliggaren s. 827.

I skrivelse den 23 augusti 1945 har *skogsstyrelsen* hemställt, att ifrågavarande anslag för nästa budgetår måtte uppföras med 4 255 000 kronor. Styrelsen har härvid anført i huvudsak följande.

Enligt uppgifter från skogsvårdsstyrelserna och skogssällskapet ha dessa organisationer beräknat medelsbehovet för ifrågavarande ändamål under innevarande och nästa budgetår till sammanlagt 17 467 400 kronor, i vilket belopp icke inräknats några förvaltningsbidrag.

Läget på arbetskraftsmarknaden under kriget har verkat starkt återhållande på skogsvägbyggnadsverksamheten. Skogsstyrelsen har under denna tid i huvudsak endast tillstyrkt statsbidrag till sådana skogsvägar, som antingen på grund av sin ringa omfattning kunnat utföras av skogsägarna själva jämte hos dem anställda eller som haft uppenbar betydelse för landets bränsleförsörjning. Hur stor betydelse ifrågavarande byggnadsverksamhet haft för bränsleförsörjningen framgår av en undersökning, som skogsstyrelsen låtit verkställa och som omfattar praktiskt taget, och i den mån så varit möjligt, samtliga skogsvägar inom Södermanlands, Jönköpings, Blekinge, Kopparbergs, Gävleborgs och Västernorrlands län, vilka byggts under tiden $\frac{1}{7}$ 1940— $\frac{31}{12}$ 1944 med bidrag från skogsväganlaget. Under nämnda tid ha nedlagts 318 230 dagsverken på vägarna och på desamma utkörts 2 341 709 m³t. bränn- och massaved. Detta innebär, att mot varje dagsverke, som nedlagts på vägarbetena, svara 7,4 m³t. utkörd ved. Av den utkörda vedkvantiteten torde den avgjort större delen icke ha kunnat utdrivas utan vägarernas tillkomst, medan vägarna för den övriga delen inneburit arbetsbesparande transporter. Statsbidrag har för ifrågavarande vägar utgått med 1 789 086 kronor, motsvarande 76 öre per kubikmeter utkörd ved. Det kan således med fog göras gällande, att statsbidragen till skogsvägbyggnad under kriget inneburit en effektiv och ur statens synpunkt billig åtgärd för underlättande av landets bränsleförsörjning.

Emellertid torde det aktuella bränsleläget icke medgiva, att arbetskraft i någon större omfattning ställes till förfogande för skogsvägbyggnad, vars betydelse för bränsleförsörjningen dessutom minskas ju mer kristiden lider mot sitt slut. Å andra sidan kunna före eller under ifrågavarande budgetår sådana förhållanden inträffa på bränsleanskaffnings- och arbetskraftsmarknaden, att behovet av medel till skogsvägbyggande bör bedömas med hänsyn till normala fredsförhållanden. I sitt betänkande nr 3 har 1936 års skogsutredning uppskattat anslagsbehovet för ifrågavarande bidragsverksamhet till 4,5 miljoner kronor per år under 10 år, om det närmaste behovet av skogsvägbyggnader skall fyllas.

Med hänsyn till vad ovan sagts har skogsstyrelsen bedömt behovet av statsanslag för utdelning som byggnadsbidrag under budgetåren 1945/46 och 1946/47 till respektive 3 000 000 och 4 000 000 kronor. I dessa belopp ingå

icke förvaltningsbidrag till skogsvårdsstyrelserna. Behovet härav beräknar skogsstyrelsen till respektive 200 000 och 250 000 kronor. Från ifrågavarande anslag ha tidigare anvisats medel till bestridande av kostnader för anordnande av fortbildningskurser i skogsvägbyggnad. Även under budgetåret 1946/47 torde sådan kursverksamhet erfordras. Kostnaderna härför beräknas till 5 000 kronor, eller samma belopp, som av Kungl. Maj:t anvisats för innevarande budgetår.

Det totala medelsbehovet under ifrågavarande anslag för budgetåren 1945/46 och 1946/47 kan sammanfattas enligt följande uppställning.

Budgetåret 1945/46:

Byggnadsbidrag	kronor	3 000 000	
Förvaltningsbidrag	»	200 000	
Kursverksamhet	»	5 000	kronor 3 205 000

Budgetåret 1946/47:

Byggnadsbidrag	kronor	4 000 000	
Förvaltningsbidrag	»	250 000	
Kursverksamhet	»	5 000	kronor 4 255 000
			Summa kronor 7 460 000.

Då av anslaget för närvarande återstår en odisponerad behållning av 1 000 000 kronor, skulle brist komma att uppstå för innevarande budgetår med (3 205 000 — 1 000 000 =) 2 205 000 kronor. Skogsstyrelsen kommer därför att i annat sammanhang föreslå, att å tilläggsstat beviljas medel för täckande av denna brist. För budgetåret 1946/47 skulle medelsbehovet komma att uppgå till sammanlagt 4 255 000 kronor.

Statskontoret har i remissutlåtande den 26 september 1945 ställt sig tveksamt inför den ifrågasatta höjningen av förevarande anslag.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»För verksamhetens bedrivande under budgetåret 1946/47 torde såsom skogsstyrelsen föreslagit ytterligare anslag nu böra äskas av riksdagen. Jag kan emellertid icke tillstyrka, att medel för ändamålet ställas till förfogande i sådan omfattning som av skogsstyrelsen ifrågasatts. I nuvarande läge torde anslaget för nästa budgetår böra bibehållas vid samma belopp, 2 000 000 kronor, som å riksstaten för löpande budgetår upptagits under förevarande anslagsrubrik. Hinder torde icke böra möta att av anslaget högst 5 000 kronor tagas i anspråk för anordnande av fortbildningskurser i skogsvägbyggnad.»

Utskottet.

Såsom skogsstyrelsen anfört äro ifrågavarande skogsvägar i nuvarande läge av stor betydelse för bränsleförsörjningen. Icke minst med hänsyn härtill har utskottet intet att erinra mot att till ändamålet anvisas ett belopp av 2 000 000 kronor för nästa budgetår. Vad angår motionärernas yrkande om anslagets höjande i enlighet med skogsstyrelsens framställning anser sig utskottet för närvarande icke kunna bedöma, huruvida läget på bränslemarknaden kan befaras bliva sådant i fortsättningen att därav kan betingas att ytterligare medel böra ställas till förfogande för ändamålet under nästa budgetår. Skulle så bliva fallet bör det ankomma på den myndighet som när-

mast har att följa utvecklingen på området att ingripa, varvid erforderliga medel lämpligen kunna anvisas på tilläggsstat. Någon anslagsökning på grund av de föreliggande motionerna synes utskottet sålunda icke vara nödvändig.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 164 och II: 280, till *Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 2 000 000 kronor.

214:o) **Skogsvård m. m.: Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m., reservationsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 214 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 1 000 000 kronor.

215:o) **Skogsvård m. m.: Bidrag till vissa föreningar.** Kungl. Maj:ts under punkt 215 gjorda anslagsäskande för ändamålet med 5 000 kronor innebär oförändrad medelsanvisning. Av anslaget avses 4 000 kronor för Svenska skogsvårdsföreningen och 1 000 kronor för Norrlands skogsvårdsförbund.

Departementschefen har i detta sammanhang erinrat om att 1945 års riksdag medgivit, att Kungl. Maj:t finge för år 1945 tilldela föreningen för växtförädling av skogsträd bidrag med 45 000 kronor att utgå av domänfondens driftsmedel. Därest erinran från riksdagens sida icke möter, anser departementschefen ett lika stort bidrag av nämnda driftsmedel böra få tilldelas föreningen även för år 1946.

Utskottet anser hinder icke böra möta mot den av departementschefen ifrågasatta bidragstilldelningen åt föreningen för växtförädling av skogsträd.

Utskottet.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Bidrag till vissa föreningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 5 000 kronor.

216:o) **Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdskurser m. m., förslagsanslag.** Under punkt 216 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till *Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdskurser m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 40 000 kronor.

I sitt betänkande angående yrkesutbildningen i Norrland (SOU 1945: 33) har *norrlandskommittén* framlagt förslag rörande bland annat yrkesutbildning för skogsarbetare. Kommittén har därvid uttalat, att inom skogsbruket borde skapas en motsvarighet till den yrkesutbildningsverksamhet, som sedan länge pågått inom industri, hantverk och handel. För yrkesutbildning av vuxna skogsarbetare har kommittén föreslagit anordnande av bland annat skogsvårdskurser och kurser i arbetsteknik och redskapsvård.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Ur flera synpunkter är en ordnad yrkesutbildning på det skogliga området önskvärd. Ökad yrkeskunskap torde vara ägnad att leda till förbättrade försörjningsmöjligheter och höjd levnadsstandard. Även trivseln inom yrket torde ökas. En förbättring på detta sätt av skogsarbetarnas ställning bör också kunna utgöra en motvikt till den tilltagande svårigheten att rekrytera skogsarbetarkåren. Frånsett speciella anordningar för utbildning av arbetslösa från andra yrkesområden och för att tillgodose behovet av arbetskraft inom skogsbruket under krisåren ha ännu icke några mera generella åtgärder vidtagits från det allmännas sida för utbildning av skogsarbetare. Behovet av yrkesutbildning på detta område synes emellertid göra sig så starkt gällande, att åtgärder i förevarande hänseende ej längre böra anstå. Jag finner mig således kunna ansluta mig till *norrlandskommitténs* uppfattning, att inom skogsbruket bör skapas en motsvarighet till den yrkesutbildningsverksamhet, som sedan länge pågått inom andra yrkesgrenar. Emellertid är det uppenbart, att likartade åtgärder som de för Norrland föreslagna äro motiverade även för andra delar av riket. Ur principiell synpunkt är det också önskvärdt, att yrkesutbildningen planlägges enhetligt för hela landet och att den organisation, som beslutes, sedan modifieras med hänsyn till speciella landsändars behov. Dessa skäl ha föranlett, att enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallats sakkunniga för att verkställa utredning rörande yrkesutbildningen inom jordbruket och skogshanteringen. I avvaktan på denna utredning torde det därför vara lämpligt, att den av kommittén föreslagna verksamheten till en början bedrivs endast i mindre omfattning och gives försökskaraktär. Jag förordar därför, att ifrågavarande utbildningsverksamhet under nästa budgetår begränsas till att avse ett mindre antal skogsvårdskurser och kurser i arbetsteknik för körare av den art, som i det föregående berörts. Något hinder att förlägga dessa kurser till andra delar av landet än Norrland torde icke böra föreligga. Med igångsättande av specialkursen i skogsbruk vid Bjärka-Säby lantbruksskola torde böra anstå tills vidare.

Vad angår skogsvårdskurserna synes vad *norrlandskommittén* i detta hänseende föreslagit ändamålsenligt. Stipendierna till kursdeltagarna torde böra utgå enligt samma grunder som komma att gälla för utlämnande av stipendier till elever vid statsunderstödda lantmannaskolor, men resebidrag böra ej utgå. Vad kommittén föreslagit i fråga om kurserna i arbetsteknik för körare föranleder icke annan erinran från min sida än att stipendierna till deltagarna i dessa kurser böra bestämmas till samma belopp som komma att utgå till elever vid fast småbrukarkurs med särskilt antagna elever.

Därest under nästa budgetår anordnas 4—5 skogsvårdskurser och 20—25 kurser i arbetsteknik för körare, torde sammanlagt 40 000 kronor böra anvisas för ändamålet. Detta anslag synes böra i form av förslagsanslag anvisas under anslagstiteln Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdskurser m. m. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga föreskrifter rörande ifrågakvarande kurser.»

Utskottet finner framställningen välmotiverad och hemställer i anslutning till Kungl. Maj:ts förslag,

Utskottet.

att riksdagen må till *Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdskurser m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 40 000 kronor.

217:o) **Kurser för virkesmätare m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 217 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kurser för virkesmätare m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 10 000 kronor.

218:o) **Kostnader för virkesmätning, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 218 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för virkesmätning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 80 000 kronor.

219:o) **Kostnader i samband med upplåtande av viss utsyningsrätt å kronoskogar i Västerbottens eller Norrbottens län, förslagsanslag.** Enligt Kungl. Maj:ts framställning under punkt 219 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader i samband med upplåtande av viss utsyningsrätt å kronoskogar i Västerbottens eller Norrbottens län* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 4 000 kronor.

220:o) **Belöningar för rovdjurs dödande, förslagsanslag.** Biträdande Kungl. Maj:ts under punkt 220 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Belöningar för rovdjurs dödande* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 15 000 kronor.

221:o) **Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, förslagsanslag.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 221 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 40 000 kronor.

K. Lantmäteriväsendet.

222:o) **Lantmäteristyrelsen: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts framställning under punkt 222 innefattar — förutom hemställda till riksdagen att för lantmäteristyrelsen fastställa ändrad personalförteckning och godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning för avlöningar med 347 400 kronor, vilket belopp med 10 600 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Höjningen avser medel för inrättande i lönegrad Eo 26 av en byrådirektörsbefattning på styrelsens stadsbyrå, vilken byrås arbete ökat avsevärt sedan den år 1936 erhöll sin nuvarande organisation.

Utskottet. Framställningen föranleder icke någon utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

1) för lantmäteristyrelsen fastställa följande

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1	generaldirektör	B 3
4	byråchefer	A 30
4	byrådirektörer	A 26
3	byråingenjörer	A 21
1	kassör och bokhållare	A 14
2	kansliskrivare	A 11
1	arkivbiträde	A 10
1	förste expeditionsvakt	A 7
6	kanslibiträden	A 7
2	expeditionsvakter	A 5
6	kontorsbiträden	A 4
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.		
2	byrådirektörer	Eo 26;

2) godkänna följande avlöningsstat för lantmäteristyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 212 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 95 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 39 900
	<hr/>
	Summa kronor 347 400;

3) till *Lantmäteristyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 347 400 kronor.

223:o) **Lantmäteristyrelsen: Omkostnader, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 223 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 1 000 kronor avseende anslagsposten publikationstryck — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantmäteristyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 74 000 kronor.

224:o) **Lantmäteristyrelsen: Kartlagningsarbeten, reservationsanslag.** Under punkt 224 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Lantmäteristyrelsen: Kartlagningsarbeten för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor. Framställningen har motiverats med nödvändigheten av att åtgärder snarast vidtagas för att i den utsträckning så är möjligt reparera och konservera lantmäteristyrelsens och lantmäterikontorets värdefulla kartmaterial, vilket under krigsåren icke kunnat ägnas den vård och underhåll som varit önskvärd.

Utskottet har icke något att erinra mot framställningen och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Lantmäteristyrelsen: Kartlagningsarbeten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 25 000 kronor.

225:o) **Lantmäterikontoren i länen: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 225 gjorda framställning innefattar, förutom hemställan till riksdagen att för lantmäterikontoren i länen godkänna ändrad avlöningsstat, anslagsanvisning till avlöningar med 1 284 900 kronor, vilket belopp med 12 800 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Posten avlöningar till icke-ordinarie personal har å ena sidan uppräknats

med 6 600 kronor för avlöning till en assistent i lönegrad Eo 21 och med 15 000 kronor för anställande av tillfällig personal men å andra sidan minskats med 1 500 kronor till följd av beräknade löneklassförändringar. Posten upptages sålunda ökad med $(6\,600 + 15\,000 - 1\,500 =)$ 20 100 kronor. Mot denna ökning av utgifterna svara minskningar till sammanlagt belopp av 7 300 kronor. Därav hänföra sig till posten avlöningar till ordinarie tjänstemän 3 300 kronor på grund av beräknade löneklassförändringar och till posten avlöningar till tjänstemän å övergångsstat 4 000 kronor till följd av att en assistent numera avgått ur tjänsten.

Utskottet. Framställningen biträdes av utskottet som hemställer,

att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för lantmäterikontoren i länen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, *förslagsvis* ..... kronor 474 900
 2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, *förslagsvis* ..... » 12 200

Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tilllägg	T i t e l	An-tal	Kro-nor
2 200	1 500	150	Assistent i Väster-norrlands län	1	3 850
2 200	1 500	—	Annan assistent....	1	3 700
			Summa kronor		7 550

Anm. Assistent åtnjuter tre ålderstillägg till lönen å 500 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år.

3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, *förslagsvis* ..... kronor 641 800
 4. Rörligt tillägg, *förslagsvis* ..... » 156 000
 Summa kronor 1 284 900;

2) till *Lantmäterikontoren i länen: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 284 900 kronor.

226:o) **Lantmäterikontoren i länen: Omkostnader, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 226 gjorda framställning om anvisande för ändamålet av ett förslagsanslag å 209 000 kronor innebär i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår ett med 16 000 kronor ökat anslagsbelopp. Højningen hänför sig till uppräknig med hänsyn till medelsåtgången av pos-

ten sjukvård med 2 000 kronor, av posten reseersättningar med 4 000 kronor och av posten övriga expenser med 10 000 kronor.

Tillstyrkande bifall till framställningen hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Lantmäterikontoren i länen: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 209 000 kronor.

227:o) **Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:t har under punkt 227 föreslagit riksdagen att till ändamålet för nästa budgetår anvisa ett belopp av 1 716 000 kronor.

Utskottet har i samband härmed till behandling förehåft två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 228 av herr *Nilsson, Bror*, och herr *Hagman* samt II: 362 av herr *Nolin m. fl.*, vari hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte under förevarande anslagstitel beräkna ett belopp av 240 000 kronor till provisorisk avlöningsförbättring till viss biträdespersonal hos lantmätarna för nästa budgetår.

Beträffande de skäl som anförts till stöd för motionerna får utskottet hänvisa till dessa.

Kungl. Maj:ts framställning innefattar — förutom hemställa till riksdagen att för distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl. fastställa ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning till avlöningar med 1 716 000 kronor, vilket belopp med 161 100 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 165 500 kronor och en utgiftsminskning av 4 400 kronor. Av utgiftsökningen hänföra sig 145 500 kronor till förhöjning av arvodesposten. Sålunda föreslås delposten arvoden till extra lantmätare och aspiranter m. m. å ena sidan höjd med 29 500 kronor för inrättande ur synpunkten att rekrytera lantmäterikåren av ytterligare femton arvoden till extra lantmätare och aspiranter samt å andra sidan minskad med 9 000 kronor på grund av en beräknad besparing å detta belopp. Delposten i fråga upptages alltså ökad med (29 500 — 9 000 =) 20 500 kronor. Vad angår delposten avlöningsförbättring åt tekniska biträden upptages densamma med ett 5 000 kronor högre belopp än i gällande stat. Härjämte har under arvodesposten upptagits en ny förslagsvis beräknad delpost till provisorisk avlöningsförbättring till viss biträdespersonal å 120 000 kronor. Med avlöningsförbättringen avses att råda bot på de stora svårigheter, som yppat sig i avseende å möjligheterna att med nu utgående löneförmåner på lantmäteridistriktet behålla respektive förvärva lägre kvalificerad personal, d. v. s. tekniska biträden samt kontorsbiträden och kartriterskor. Utöver angivna förhöjning av arvodesposten med 145 500 kronor upptages jämväl en ökning av posten tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare med 20 000 kronor, vadan ökningarna sålunda sammanlagt uppgå till 165 500 kronor. Häremot svarar

en minskning med hänsyn till beräknad medelsåtgång av posten avlöningar till ordinarie tjänstemän med 4 400 kronor.

Utskottet.

Med hänvisning till vad utskottet anfört i utlåtande nr 2 punkt 7 angående anslag å tilläggsstat till provisorisk avlöningsförbättring till viss biträdespersonal hos distriktslantmätare och extra lantmätare — därvid utskottet biträtt Kungl. Maj:ts förslag i ämnet — samt under erinran om att sagda utlåtande blivit godkänt av riksdagen, torde föreliggande motioner icke heller i detta sammanhang böra föranleda någon riksdagens åtgärd. Då departementschefens beräkningar av förevarande avlöningsanslag även i övrigt tillstyrkas av utskottet, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å de likalydande motionerna I: 228 och II: 362 i förevarande delar,

1) godkänna följande avlöningsstat för distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän,
förslagsvis ..... kronor 828 000

Lön	Orts- tillägg	T i t e l	Antal	Kronor
3 000	400	Distriktslantmätare, stationerad i Stock- holm	7	23 800
3 000	—	Annan distriktslant- mätare	203	609 000
		Summa	210	632 800

Anm. Distriktslantmätare åtnjuter tre ålderstillägg till lönen å 500 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år.

2. Arvoden och särskilda ersättningar, be-
 stämnda av Kungl. Maj:t:

- a) Arvoden till extra
 lantmätare och
 aspiranter m. m.,
förslagsvis .... kronor 238 000
- b) Avlöningsförbätt-
 ring åt tekniska
 biträden, *förslags-
 vis* ..... » 130 000

c) Provisorisk avlö- ningsförbättring till viss biträdes- personal, för- slagsvis . . . . . »	120 000 kronor	488 000
3. Tillskott till dyrtidstillägg till vissa lant- mätare, förslagsvis . . . . . »		400 000
	Summa kronor	1 716 000;

2) till *Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 716 000 kronor.

228:o) **Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.: Reseersättningar, förslagsanslag.** Under punkt 228 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor, vilket belopp med 100 000 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Højningen motiveras med dels den ökning av medelsåtgången för ifrågavarande ändamål, cirka 80 000 kronor, som skett under budgetåret 1944/45, dels ock den större belastning å anslaget, ca 25 000 kronor, som skulle uppstå, därest anslaget i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 234 kommer att anlitas för bestridande av resekostnads- och traktamentsersättning åt tekniska biträden hos vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar.

Utskottet har för avsikt att förorda bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 234, innebärande bland annat att hos vissa förrättningsmän för förättning enligt lagen om enskilda vägar anställda tekniska biträden skola äga rätt att uppbära resekostnads- och traktamentsersättning av statsmedel i enlighet med de grunder som gälla för lantmätares tekniska biträden. Vid sådant förhållande och då förevarande framställning i övrigt ej givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.: Reseersättningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 000 000 kronor.

229:o) **Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.: Ersättning för publik renovation, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 229 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.: Ersättning för publik renovation* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 30 000 kronor.

230:o) **Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till jorddelningsförrättningar, förslagsanslag.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts under punkt 230 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till jorddelningsförrättningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 200 000 kronor.

231:o) **Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften, förslagsanslag.** Biträdande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 231 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 200 000 kronor.

232:o) **Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 232 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 75 000 kronor.

233:o) **Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 233 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 25 000 kronor.

234:o) **Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar, förslagsanslag.** Under

punkt 234 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ändamålet för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

I en till länsstyrelsen i Västerbottens län ställd, den 20 juli 1943 dagtecknad skrift, som den 22 januari 1944 av länsstyrelsen överlämnats med eget utlåtande, har vägmästaren Oscar Sander i Brännland hemställt, att andra enligt lagen om enskilda vägar förordnade förrättningsmän än lantmätare måtte erhålla dels förhöjd ersättning för enligt nämnda lag verkställda förrättningar, dels ock visst årligt anslag till bestridande av expenser i samband med förrättningarna. Länsstyrelsen har tillika överlämnat yttranden av vägdirektören samt överlantmätaren i länet. Över framställningen ha utlåtanden avgivits den 13 april 1944 av lantmäteristyrelsen och den 5 juni samma år av statskontoret.

Genom beslut den 26 mars 1943 har Kungl. Maj:t uppdragit åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att efter samråd med lantmäteristyrelsen företaga utredning i fråga om den kompetens som borde fordras av de hos ifrågavarande förrättningsmän anställda biträden samt de grunder, enligt vilka resekostnads- och traktamentsersättning av statsmedel borde utgå åt nämnda biträden. I anledning härav ha ämbetsverken i skrivelse den 22 april 1944 föreslagit, att ifrågavarande biträden skulle berättigas åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning i likhet med tekniskt biträde hos lantmätare samt att för åtnjutande av dylik ersättning skulle fordras kompetensförklaring av lantmäteristyrelsen. Över detta förslag har statskontoret den 5 juni 1944 avgivit infordrat utlåtande.

Till följd av remiss ha utlåtanden i ärendena avgivits den 13 juni 1945 av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen efter samråd med lantmäteristyrelsen, den 6 augusti 1945 av de sakkunniga för utredning rörande lantmäteripersonalens organisation samt avlöningsförhållanden (1945 års lantmäteriutredning) samt den 13 i samma månad av statskontoret.

Sedermera har lantmäteristyrelsen i skrivelse den 10 oktober 1945 hemställt, att å riksstaten för budgetåret 1946/47 måtte uppföras ett särskilt förslagsanslag å 50 000 kronor till bestridande av kostnaderna för utbetalande av tilläggsersättning till annan enligt lagen om enskilda vägar förordnad förrättningsman än i statens tjänst anställd lantmätare.

Efter redogörelse för lantmäteristyrelsens omförmälda skrivelse har *departementschefen* för egen del i ärendet anfört följande:

»Såsom av det förut anförda framgår skall till förrättningsman för förrättning enligt lagen om enskilda vägar utgå ersättning i enlighet med bestämmelserna i gällande lantmäteritaxa. Av vad i ärendet uttalats framgår tillika att denna ersättning blir reellt sett olika beroende på om förrättningsmannen är innehavare av stallig befattning — t. ex. lantmätare — eller icke. I förra fallet åtnjuter förrättningsmannen förutom ersättning enligt förenämnda taxa årlig lön av statsmedel, medan han i senare fallet blott äger uppbära ersättning enligt taxan. Härtill kommer att en icke statsanställd förrättningsman själv måste bekosta sina biträdens resor och traktamenten,

under det att t. ex. lantmätarnas tekniska biträden erhålla dylik ersättning av statsmedel. De icke statsanställda förrättningsmännen äro sålunda väsentligt sämre ställda i förevarande hänseende än de statligt anställda. En följd av detta förhållande har blivit, att i sådana delar av landet — företrädesvis i Norrbottens och Västerbottens län — där lantmätare av olika omständigheter icke kunnat förordnas till förrättningsmän avsevärda svårigheter uppstått att få förrättningar av ifrågavarande slag utförda inom rimlig tid. För sakägarna kunna härav uppenbarligen följa betydande olägenheter. Med hänsyn till det anförda finner jag i likhet med de i ärendet hörda myndigheterna en viss förhöjning av ifrågavarande förrättningsmäns ersättning skäliggen böra komma till stånd.

Beträffande grunderna för den förhöjda ersättningen kan jag i huvudsak ansluta mig till vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och lantmäteristyrelsen härutinnan föreslagit. Emellertid torde storleken av den procentuella höjningen i anslutning till vad statskontoret förordnat böra begränsas till 50 procent av utgående taxeesättning. Kostnaderna för dessa tilläggsersättningar, vilka synas böra utgå av statsmedel, ha beräknats komma att per år uppgå till cirka 50 000 kronor. Ett särskilt anslag av nämnda storlek torde sålunda böra uppföras å riksstaten för nästa budgetår. Anslaget, som bör benämnas Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar, torde böra erhålla förslagsanslags natur. Då det emellertid synes önskvärt att påskynda genomförandet av ännu icke avslutade förrättningar, torde ersättningarna böra få åtnjutas redan under innevarande budgetår. För nämnda budgetår synes dock icke behöva avses högre belopp än 25 000 kronor. Till denna fråga torde jag emellertid få återkomma vid anmälan av förslag rörande medelsanvisning å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1945/46.

Jag finner mig även kunna biträda det i ärendet framlagda förslaget om rätt för ifrågavarande förrättningsmäns tekniska biträden att uppbära resekostnads- och traktamentsersättning av statsmedel i enlighet med de grunder, som gälla för lantmätares tekniska biträden. Jämväl denna förmån synes böra få åtnjutas redan under innevarande budgetår. De av förslagets genomförande betingade kostnaderna torde lämpligen böra bestridas från nionde huvudtitelns förslagsanslag till Distriktslantmätare och extra lantmätare m. fl.: Reseersättningar.

Därest riksdagen icke har något att erinra mot de av mig i det föregående förordade förslagen, torde det få ankomma å Kungl. Maj:t att utfärda på grund av förslagets genomförande erforderliga föreskrifter, varvid torde böra beaktas spörsmålet om den kompetens hos de ersättningsberättigade, som bör krävas såsom villkor för åtnjutande av ersättningarna i fråga.»

Från Sveriges förrättningsmannaförening för enskilda vägar har till utskottet överlämnats en den 5 februari 1946 dagtecknad promemoria, vari hemställts att utskottet ville föreslå *dels* att av den föreslagna höjningen av taxan för förrättning enligt lagen om enskilda vägar, vilken utföres av annan än lantmätare, $\frac{3}{4}$ måtte få utbetalas omedelbart efter förrättningsräknings

avlämnande och återstoden sedan räkningen blivit vederbörligen granskad och dels att i förrättningsräkning ingående kostnader för porto till kallelser samt för det exemplar av handlingar som sakägarna behöva för sökande av statsbidrag till vägföretaget måtte få medräknas för statsbidrag.

Vidare har en *deputation för nämnda förening* framfört vissa synpunkter och önskemål i ärendet till utskottet.

Utskottet biträder departementschefens förslag om förbättrade villkor för icke statsanställd förrättningsman för förrättning enligt lagen om enskilda vägar. På Kungl. Maj:ts torde såsom departementschefen ifrågasatt få ankomma att utfärda på grund av förslaget genomförande erforderliga föreskrifter. De av ifrågavarande förrättningsmäns sammanslutning framförda önskemålen rörande bland annat förskottsutbetalning på avlämnad förrättningsräkning torde härvid böra bli föremål för prövning.

Utskottet.

Under erinran om att riksdagen på hemställan av utskottet (utlåtande nr 2, punkt 8) anvisat medel till ändamålet å tilläggsstat, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 50 000 kronor.

235:o) **Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m., förslagsanslag.** Biträdande Kungl. Maj:ts under punkt 235 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 5 000 kronor.

236:o) **Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 236 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa avstycknings- och mantalssättningsförrättningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 15 000 kronor.

237:o) **Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 237 gjorda framställning — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 1 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 6 000 kronor.

238:o) **Ströängars indragande till kronan, förslagsanslag.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkt 238 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en med hänsyn till medelsåtgången under anslaget med 4 000 kronor minskad anvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ströängars indragande till kronan* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 3 000 kronor.

239:o) **Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, förslagsanslag.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 239 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 50 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för provskiften i Kopparbergs län* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 70 000 kronor.

240:o) **Kostnader för deltagande i fortbildningskurs för lantmätare.** Under denna anslagstitel anvisades å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1943/44 ett belopp av 17 000 kronor. Från anslaget bestredos resekostnads- och traktamentsersättningar till utanför Stockholm bosatta lantmätare, som deltog i en under vintern och våren 1944 i Stockholm anordnad fortbildningskurs i stadsbyggnad.

Under punkt 240 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Kostnader för deltagande i fortbildningskurs för lantmätare för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 33 000 kronor.

Departementschefen har efter redogörelse för framställning i ämnet av lantmäteristyrelsen för egen del anfört:

»Då det synes önskvärt, att ytterligare en fortbildningskurs i stadsbyggnad anordnas för lantmätare, biträder jag lantmäteristyrelsens förslag om anvisande för nästa budgetår av medel för ändamålet. I likhet med vad som var fallet i fråga om den år 1944 anordnade kursen böra de utanför Stockholm bosatta deltagarna komma i åtnjutande av resekostnads- och traktamentsersättning. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid utfärda de närmare föreskrifter härom, som kunna finnas erforderliga. Mot lantmäteristyrelsens beräkning av det för ändamålet erforderliga beloppet, 33 000 kronor, har jag intet att erinra.»

Utskottet.

Framställningen tillstyrkes av utskottet som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för deltagande i fortbildningskurs för lantmätare* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 33 000 kronor.

L. Rikets allmänna kartverk.

241:o) **Rikets allmänna kartverk: Avlöningar, förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 241 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

242:o) **Rikets allmänna kartverk: Omkostnader, förslagsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 242 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

243:o) **Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m., reservationsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 243 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

244:o) **Rikets allmänna kartverk: Utrustning m. m., reservationsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 244 kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

M. Lappväsendet.

245:o) **Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar, förslagsanslag.** Kungl. Maj:ts under punkt 245 gjorda framställning innefattar — förutom hemställen till riksdagen att för lappfogdarna m. fl. godkänna ändrad avlöningsstat — anslagsanvisning för avlöningar med 146 500 kronor, vilket belopp med 6 400 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Sistnämnda belopp utgör skillnaden mellan utgiftsökningar å sammanlagt 11 000 kronor och utgiftsminskningar å tillhoppa 4 600 kronor. Av utgiftsökningen hänföra sig 700 kronor till beräknade löneklassförändringar för ordinarie tjänstemän, 3 600 kronor till arvode åt en nyinrättad befattning såsom lapp-tillsynsman i Jämtlands län, 5 200 kronor till avlöningar åt två nyinrättade

befattningar såsom kontorsbiträden i lönegrad Ex 4, 400 kronor till vikariatsersättningar, 200 kronor till täckande av ökat medelsbehov till följd av löneklassförändringar för icke-ordinarie personal samt 900 kronor till uppräkningskostnader av posten rörligt tillägg. Mot utgiftsökningarna svara minskning dels till följd av den nyinrättade laptillsynsmannabefattningen av det för arvoden åt laptillsynsmän i Jämtlands län utgående beloppet med 2 600 kronor, dels ock på grund av de nyinrättade kontorsbiträdesbefattningarna av det för ersättningen till skrivhjälp avsedda beloppet med 2 000 kronor.

Utskottet. Mot framställningen har utskottet intet att erinra och hemställer alltså, att riksdagen må

1) godkänna följande avlöningsstat för lappfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	39 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:ts, <i>förslagsvis</i>	»	39 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	55 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	12 900

Summa kronor 146 500;

2) till *Lappfogdarna m. fl.*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 146 500 kronor.

246:o) **Lappfogdarna m. fl.: Omkostnader, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 246 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lappfogdarna m. fl.*: Omkostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 72 000 kronor.

N. Diverse.

247:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond, förslagsanslag.** Jämlikt Kungl. Maj:ts under punkt 247 gjorda framställning om anslagsanvisning till ändamålet för nästkommande budgetår hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 600 000 kronor.

248:o) **Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, förslagsanslag.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 248 hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 23 000 kronor.

249:o) **Bidrag till Svenska naturskyddsföreningen.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 249 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 5 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Svenska naturskyddsföreningen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 10 000 kronor.

250:o) **Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden.** Under punkt 250 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel anvisa ett anslag av 25 000 kronor, vilket belopp med 11 200 kronor överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Højningen hänför sig med 3 000 respektive 1 900 kronor till ökningen av de för bevakning och gränsutmärkning av Muddus nationalpark avsedda beloppen, med 4 000 respektive 700 kronor till uppförande av två vaktkojor inom samma nationalpark och till anskaffande av två båtar samt med respektive 500, 200 och 900 kronor till uppräknig av posterna inspektionsresor och utredningar i naturskyddssyfte, kungörelser, anslagstavlor, inhägnader och diverse skyddsåtgärder samt tryckning av redogörelser.

Då utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

251:o) **Bidrag till internationella lantbruksinstitutet i Rom, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 251 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella lantbruksinstitutet i Rom* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 10 000 kronor.

252:o) **Bidrag till internationella frysinstitutet i Paris, förslagsanslag.** För innevarande budgetår har under förevarande anslagstitel anvisats ett förslagsanslag av 6 000 kronor, avsett för gäldande av Sveriges bidrag för kalenderåren 1943—1945.

Utskottet. I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkt 252, avseende medel till bestridande av Sveriges årsbidrag till institutet för år 1946, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella frysinstitutet i Paris* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 2 000 kronor.

253:o) **Bidrag till internationell hydrografisk-biologisk anstalt, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 253 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationell hydrografisk-biologisk anstalt* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 10 000 kronor.

254:o) **Bidrag till kostnaderna för internationella havsforskningens råds sammanträde, reservationsanslag.** Under punkt 254 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under ifrågavarande anslagstitel för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 14 000 kronor.

Efter redogörelse för framställning i ämnet av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen har *departementschefen* anfört följande:

»Med hänsyn till att avsikten är att internationella havsforskningens råds årsmöte 1946 skall förläggas till Sverige, torde medel för anordnandet av mötet, vilket är avsett att äga rum under hösten nämnda år, böra ställas till förfogande. Kostnaderna härför ha av kommissionen beräknats till 17 000 kronor. Emellertid torde enligt min mening utgifterna kunna hållas inom en kostnadsram av 14 000 kronor. Ett belopp av denna storlek synes sålunda böra uppföras å riksstaten för budgetåret 1946/47 i form av ett särskilt reservationsanslag, benämnt Bidrag till kostnaderna för internationella havsforskningens råds sammanträde. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma, var sammanträdet skall äga rum, ävensom att meddela närmare föreskrifter rörande anslaget disposition.»

Utskottet. Mot framställningen har utskottet intet att erinra, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till kostnaderna för internationella havsforskningens råds sammanträde* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 14 000 kronor.

255:o) **Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar, förslagsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 255 — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *föreslagsanslag* av 6 000 kronor.

256:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, reservationsanslag.** Under punkt 256 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under förevarande anslagstitel för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 475 000 kronor, vilket belopp i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår innebär en ökning med 275 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört bland annat följande:

»Vad beträffar medelsbehovet för nästa budgetår får jag framhålla, att enligt vad jag inhämtat 1942 års jordbrukskommitté kommer att avgiva principbetänkande under våren 1946. Härefter torde det bli erforderligt att igångsätta ett flertal detaljutredningar rörande olika rationaliseringsfrågor inom jordbrukets område. Kostnaderna för dessa utredningar torde icke lämpligen — såsom fallet varit med kostnaderna för 1942 års jordbrukskommitté — böra belasta anslaget till Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område. Bland annat med hänsyn härtill synes det vara erforderligt att för nästa budgetår höja kommittéanslaget till 475 000 kronor.»

I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 475 000 kronor.

257:o) **Planering av allmänna arbeten, reservationsanslag.** Till täckning av planeringskostnader under nionde huvudtiteln ha å tilläggsstat för budgetåren 1943/44 och 1944/45 anvisats sammanlagt 2 675 000 kronor. För samma ändamål har å tilläggsstat I för innevarande budgetår uppförts ett reservationsanslag av 1 100 000 kronor.

Under punkt 257 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Planering av allmänna arbeten för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Så gott som samtliga här förevarande planeringsarbeten falla inom lantbruksstyrelsens, egnahemsstyrelsens och skogsstyrelsens verksamhetsområden. Lantbruksstyrelsen har beräknat, att för dess planeringsverksamhet under nästa budgetår skulle erfordras 1 200 000 kronor. Egnahemsstyrelsen

och skogsstyrelsen ha uppskattat sina kostnader för planeringsändamål under samma tid till 600 000 respektive 200 000 kronor. Enligt förenämnda beräkningar skulle sålunda kostnaderna för planering av allmänna arbeten inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde under budgetåret 1946/47 kunna uppskattas till 2 000 000 kronor. Ämbetsverken ha bland annat framhållit, att, då omfattningen av planläggningsverksamheten under budgetåret 1946/47 berodde på vissa faktorer, som nu icke låte sig överblicka, framför allt utvecklingen på arbetsmarknaden, nämnda beräkningar av medelsbehovet för ifrågavarande ändamål uppenbarligen måste lida av viss osäkerhet. Då några fastare hållpunkter för bedömandet av anslagsbehovet icke nu torde kunna erhållas, har jag ansett mig böra godtaga de gjorda beräkningarna. Förevarande anslag synes sålunda för budgetåret 1946/47 böra uppföras med 2 000 000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Planering av allmänna arbeten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 2 000 000 kronor.

258:o) **Utredning rörande åtgärder för det norrländska näringslivets förkovran, reservationsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 258 gjorda framställning — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en minskning med 25 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utredning rörande åtgärder för det norrländska näringslivets förkovran* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 175 000 kronor.

259:o) **Extra utgifter, reservationsanslag.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning under punkt 259 — innebärande i förhållande till anvisningen för innevarande budgetår en ökning med 20 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 70 000 kronor.

260:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, förslagsanslag.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkt 260 om anslagsanvisning för ändamålet till befattningshavare vid de till jordbruksdepartementet hörande ämbetsverk och kårer hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 550 000 kronor.

261:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, förslagsanslag.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag under punkt 261 — innebärande i förhållande till innevarande budgetår en med hänsyn till medelsbehovet under anslaget med 5 000 kronor minskad anvisning — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 40 000 kronor.

262:o) **Kristillägg, förslagsanslag.** Biträdande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 262 — innebärande anvisning till ändamålet med 1 925 000 kronor — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kristillägg* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 925 000 kronor.

263:o) **Provisoriskt lönetillägg, förslagsanslag.** Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning under punkt 263 — innebärande anvisning av 1 000 000 kronor till ändamålet — får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Provisoriskt lönetillägg* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 1 000 000 kronor.

264:o) **Reglering av vissa kursförluster, förslagsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 264 gjorda framställning — innebärande anslagsanvisning för ändamålet till oförändrat belopp — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reglering av vissa kursförluster* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *förslagsanslag* av 18 000 kronor.

Stockholm den 19 mars 1946.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Gabrielsson, Anderberg, friherre Beck-Friis, Näslund, Svedberg, Jonsson* och *Krügel* samt

från andra kammaren: herrar *Andersson i Löbbo, Andersson i Tungelsta, Ericsson i Sörsjön, Carlström, Lundbom, Andersson i Surahammar, Pettersson i Rosta* och *Stattin*,

med undantag därav att vid behandlingen av punkterna:

81—125 herr *Larsson* i Karlstad deltagit i stället för herr *Stattin*;

126—138 herr *Hagman* deltagit i stället för herr *Gabrielsson*;

126—163 herr *Andersson* i Hyssna deltagit i stället för herr *Lundbom*;

126—183 fru *Eriksson* deltagit i stället för herr *Andersson* i Löbbo;

145—264 herr *Andersson* i Hedensbyn deltagit i stället för herr *Pettersson* i Rosta;

164—183 herr *Johansson* i Torp deltagit i stället för herr *Lundbom* och herr *Utbul* i stället för herr *Carlström*;

184—264 herr *Andersson* i Hyssna deltagit i stället för herr *Lundbom*.

Reservationer:

Under punkt 46 (Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter) av herrar *Tjällgren, friherre Beck-Friis, Lundbom* och *Pettersson* i Rosta, vilka ansett att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt motionerna I: 98 och II: 179 i förevarande del, I: 175 och II: 363 ävensom II: 32 till *Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett *reservationsanslag* av 4 000 000 kronor.

Under punkt 59 (Nötboskapsavelns befrämjande: Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln) av herrar *Tjällgren* och *Pettersson* i Rosta, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till de likalydande motionerna I: 47 och II: 78.

Under punkt 126 (Bidrag till ladugårdsförbättringar) av herr *Pettersson* i Rosta, vilken ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen II: 144.

Under punkt 128 (Bidrag till uppförande av siloanläggningar) av herrar *Tjällgren, Hagman* och *Pettersson* i Rosta, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen I: 234.

Under punkt 143 (Egnahemsbildning: Ersättningar åt egnahemsombuden) av herr *Ericsson* i Sörsjön, vilken ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till motionen II: 146.

Under punkt 145 (Egnahemsbildning: Avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare) av herr *Andersson* i Hedensbyn.

Under punkt 147 (Egnahemsbildning: Byggande av odlingsvägar) av herr *Andersson* i Hedensbyn.

Under punkt 154. (Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag) av
dels herr *Tjällgren*,
dels ock herr *Andersson* i Hedensbyn.

Under punkt 156 (Grundförbättringar: Bidrag till täckdikningar) av herr *Andersson* i Hedensbyn.

Under punkt 183 (Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg) av herrar *Utbult* och *Johansson* i Torp, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka bifall till de likalydande motionerna I: 68 och II: 99.

Under punkt 213 (Skogsvård m. m.: Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo) av
dels herr *Andersson* i Löbbo,
dels herr *Ericsson* i Sörsjön,
dels ock herr *Andersson* i Hedensbyn.
